

VYTAUTAS MAGNUS
UNIVERSITY
M C M X X I I

EUROPPOS SOCIALINIO
FONDO AGENTŪRA

Projektas: UŽSIENIO KALBOS IR DALYKO SINERGIJA, Nr. VP1-2.2-ŠMM-05-K-02-025

BENDROSIOS KALBOS (ANGLŲ, VOKIEČIŲ IR PRANCŪZŲ) KOMUNIKACINĖS KOMPETENCIJOS TOBULINIMAS

Mokomoji medžiaga mokytojams

Andriuškevičienė Jūratė, Bijeikienė Vilma, Kazlauskaitė Daina, Krunkaitytė Lina, Mikšytė Virginija, Pundziuvienė Daiva, Puškoriūtė Daiva, Rašinskienė Svetlana, Tuomaitė Virginija, Vaitekūnaitė Angelė, Voronova Larisa, Zutkienė Lina.

KAUNAS

2012

Turīnys

Projektas UŽSIENIO KALBOS IR DALYKO SINERGIJA.....	3
Europos lygmenys – įsivertinimo lentelė (1).....	5
Europos lygmenys – įsivertinimo lentelė (2).....	6
Europos lygmenys – įsivertinimo lentelė (3).....	7
Komunikacinė kalbinė kompetencija.....	8
Bendroji anglų kalba(A2)	9
Bendroji anglų kalba (B1)	26
Bendroji anglų kalba (B2)	43
Anglų kalbos fonetika	83
Anglų kalbos gramatika	92
Vokiečių kalba	119
Prancūzų kalba	177
Bendroji anglų kalba (A2)	219
Bendroji anglų kalba (B1)	223
Bendroji anglų kalba (B2)	227
Anglų kalbos gramatika	233
Prancūzų kalba. Leksika.....	235
Prancūzų kalba. Gramatika	241
LITERATŪRA	250

Projektas UŽSIENIO KALBOS IR DALYKO SINERGIJA

Susidomėjimą integruotu dalyko ir kalbos mokymu Europos Komisija išreiškė jau 2004–2006 m. kalbų mokymosi ir įvairovės skatinimo veiksmų plane, pabrėždama, kad šiuo metodu siekiama plėtoti tiek mokomojo dalyko, tiek kalbos, kuria šio dalyko mokoma, žinias bei gebėjimus. 2001-2006 m. Lietuvoje pilotuoti du bandomieji projektai iniciavo pradines IDUKM įgyvendinimo gaires bei parodė, kad labiausiai IDUKM įdiegimui kliudo kvalifikuotų mokytojų, kokybiškos mokymo medžiagos trūkumas, teisiniai apribojimai ir didelės šio mokymo metodo įgyvendinimo išlaidos. Be to, dar labai reikalingas pačių mokytojų, mokinų, mokyklos administracijos, mokinų tėvų ar globėjų švietimas apie IDUKM svarbą šiuolaikinėje ES mokymo(si) erdvėje.

2011 m. – 2013 m. vykdomas Vytauto Didžiojo universiteto Užsienio kalbų centr koordinuojamas ES Struktūrinių fondų paramos projektas UŽSIENIO KALBOS IR DALYKO SINERGIJA, projekto kodas Nr. VP1-2.2-ŠMM-05-K-02-025, finansuojamas iš 2007–2013 m. Žmogiškųjų ištaklių plėtros veiksmų programos 2 prioriteto „Mokymasis visą gyvenimą“ pagal priemonę „Kalbų mokymo, verslumo ugdymo ir inovatyvių švietimo metodų kūrimas ir diegimas“. Šis projektas suteikė galimybę testi jau nuo 2001 m. Lietuvoje vykdomas iniciatyvas IDUKM (integruoto dalyko ir kalbos mokymo) įgyvendinimui Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose. Projekto metu 121 mokytojas iš Kauno, Alytaus ir Šiaulių bendrojo lavinimo mokyklų tobulina anglų, vokiečių arba prancūzų kalbos komunikacinę kompetenciją, ugdo dalyko leksikos užsienio kalba taikymo gebėjimus, kad galėtų sėkmingai atnaujinti ugdymo turinį bei įgyvendinti IDUKM, integruojant inovatyvias technologijas, mokymosi strategijas ir aktyвиuosius metodus į dalyko mokymo(si) procesą.

Projekto koordinatorius: VDU Užsienio kalbų centras

Projekto partneriai:

- Alytaus profesinio rengimo centras,
- Kauno Jézuitų gimnazija,
- Kauno pedagogų kvalifikacijos centras,
- Šiaulių Didždvario gimnazija,
- Šiaulių universitetas.

Tikslinė grupė: 121 mokytojas iš Kauno, Alytaus ir Šiaulių bendrojo lavinimo mokyklų.

Projekto tikslas: atnaujinti bendrojo lavinimo mokyklų mokymo programų dėstymo metodus, taikant integruotą dalyko ir užsienio kalbos mokymą.

Užsienio kalbos ir dalyko sinergija

Įgyvendinus projekto veiklas tikslinės grupės nariai dviem lygiais pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis patobulins **bendrinės (anglų, vokiečių arba prancūzų) kalbos komunikacinę kompetenciją**, plėtos didaktinius integruoto kalbos ir dalyko mokymo gebėjimus, bei sustiprins dalykinės (anglų, vokiečių arba prancūzų) kalbos kompetenciją.

Projektas yra įdomus ir naudingas mokiniams, nes bus sukurtos netradicinės mokymosi aplinkos ir situacijos, kuriose jie taps aktyviais, kūrybingais ir motyvuotais mokymosi proceso dalyviais.

Projekto akimirkos: dalyvių darbas grupėse seminaro metu.

Europos lygmenys – įsivertinimo lentelė (1)

A1 – PRADEDANČIŲJŲ ŽEMESNYSIS, A2 – PRADEDANČIŲJŲ AUKŠTESNYSIS

		A1	A2
S U P R A T I M A S	Klausymas	Gebu suprasti žinomus žodžius ir pačias bendriausias frazes apie save, šeimą bei artimiausią aplinką, jeigu žmonės kalba létai ir aiškiai.	Gebu suprasti frazes ir dažniausiai vartojamus žodžius, susijusius su būtiniausiomis reikmėmis, pvz.: paprastą informaciją apie asmenį ir šeimą, apsipirkimą, gyvenamają vietą, įsibarbinimą. Suprantu trumpą, aiškių ir paprastų žinučių bei skelbimų prasmę.
	Skaitymas	Gebu suprasti įprastinius pavadinimus, žodžius ir labai paprastus sakinius, pvz., iš skelbimų, plakatų ar katalogų.	Gebu skaityti labai trumpus, paprastus tekstus. Gebu rasti specifinę, numatomą informaciją paprastuose kasdieniuose tekstuose: skelbimuose, reklaminiuose lapeliuose, meniu, tvarkaraščiuose, ir gebu suprasti trumpus, paprastus asmeninius laiškus.
K A L B E J I M A S	Bendravimas žodžiu	Gebu bendrauti paprasta kalba, jeigu pašnekovas pasirengęs pakartoti ar perfrazuoti, pasakyti lēčiau ir padéti suformuluoti mintį. Gebu klausti ir atsakyti į paprastus klausimus apie būtiniausius poreikius arba gerai žinomus dalykus.	Gebu bendrauti atlikdamas (-a) įprastines nesudėtingas užduotis, kai reikia tiesiogiai pasikeisti informacija gerai žinomomis temomis. Gebu kalbėti trumpais sakiniais buitinėmis temomis, nors ne visada suprantu tiek, kad galėčiau palaikyti pokalbi.
	Informacijos pateikimas žodžiu	Gebu vartoti paprastas frazes ir sakinius gyvenamajai vietai ir pažystamiems žmonėms apibūdinti.	Gebu vartoti paprastų frazių ir sakinių rinkinį apibūdindamas (-a) savo šeimą ir kitus žmones, gyvenimo sąlygas, savo išsilavinimą ir dabartinį arba buvusį darbą.
R A Š Y M A S M A S	Rašymas	Gebu užrašyti paprastą, trumpą tekštą ant atviruko, pvz., šventinį sveikinimą. Gebu į nustatytos formos dokumentus įrašyti asmens duomenis, pvz., viešbučio registracijos lapelyje įrašyti savo pavardę, tautybę, adresą.	Gebu rašyti trumpas, paprastas pastabas ar žinutes. Gebu parašyti labai paprastą asmeninį laišką, pvz., kam nors už ką nors padékoti.

Europos lygmenys – įsivertinimo lentelė (2)

B1 - PAŽENGUSIŲJŲ ŽEMESNYSIS, B2 – PAŽENGUSIŲJŲ AUKŠTESNYSIS

		B1	B2
S U P R A T I M A S	Klausymas	Gebu suprasti esmę, kai aiškiai kalbama bendrine kalba gerai žinomomis temomis, kuriomis tenka bendrauti darbe, mokykloje, poilsiaujant ir pan. Gebu suprasti daugelio radiojo ir televizijos laidų apie kasdienius dalykus, asmeninėmis ar profesinėmis temomis esmę, kai kalbėjimo tempas santykinių lėtas, o tarimas aiškus.	Gebu suprasti išplėtotą kalbą ir paskaitas bei sekti net sudėtingą samprotavimą, jeigu tema nebilogai žinoma. Gebu suprasti daugumą TV žinių ir laidų apie kasdienius dalykus. Gebu suprasti daugumą filmų bendrine kalba.
	Skaitymas	Gebu suprasti tekstus, kuriuose daug dažnai vartojamų žodžių ir gramatinių formų bei konstrukcijų, susijusių su kasdieniu gyvenimu ar darbu. Gebu suprasti įvykių, jausmų ir norų aprašymus asmeniniuose laiškuose.	Gebu skaityti straipsnius ir pranešimus, kuriuose keliamos šiuolaikinės problemos, reiškiamas tam tikras rašytojo požiūris ir nuomonė. Gebu suprasti šiuolaikinę prozą.
K A L B E J I M A S	Bendravimas žodžiu	Gebu bendrauti daugelyje situacijų, į kurias galiu patekti keliaudamas po šalį, kurioje kalbama ta kalba. Gebu nepasirengęs įsitraukti į pokalbių žinomomis, dominančiomis arba kasdienio gyvenimo temomis, pvz., apie šeimą, pomėgius, darbą, keliones ir naujausius įvykius.	Gebu gana laisvai ir spontaniškai bendrauti, todėl galiu normaliai bendrauti su asmenimis, kuriems ta kalba yra gimtoji. Gebu aktyviai dalyvauti diskusijoje, kurių kontekstas gerai žinomas, pateikti ir pagrįsti savo nuomonę.
	Informacijos pateikimas žodžiu	Gebu paprastai sieti frazes, kad apibūdinčiau patirtį, įvykius, svajones, viltis ir siekius. Gebu trumpai pateikti nuomonų ir planų priežastis ir paaiškinimus. Gebu pasakoti arba atpasakoti knygos ar filmo siužetą, išreikšti savo požiūrį.	Gebu aiškiai, detaliai apibūdinti daug dalykų, susijusių su savo interesų sfera. Gebu paaiškinti požiūrį į tam tikrą sritį, pateikti įvairių nuomonų privalumus ir trūkumus.
R A Š Y M A S M A S	Rašymas	Gebu parašyti paprastą rišlų tekstą gerai žinomomis ar dominančiomis temomis. Gebu rašyti asmeninius laiškus, apibūdinti patirtį ir įspūdžius.	Gebu parašyti aiškų detalų tekstą daugeliu temų, susijusių su mano interesais. Gebu parašyti rašinių ar ataskaitų ir pateikti duomenis ar priežastis, kurios paremia ar paneigia tam tikrą požiūrį. Gebu rašyti laiškus ir pabrėžti įvykių ir patirties svarbą man.

Europos lygmenys – įsivertinimo lentelė (3)

C1 – ĮGUDUSIŲJŲ ŽEMESNYSIS, C2 – ĮGUDUDSIŲJŲ AUKŠTESNYSIS

		C1	C2
S U P R A T I M A S	Klausymas	Gebu suprasti išplėtotą kalbą, net jei jos struktūra nėra visiškai aiški, o ryšiai tik numanomi, bet nepateikiami akivaizdžiai. Gebu be didelių pastangų suprasti televizijos programas ir filmus.	Nesunkiai suprantu bet kokią sakytinės kalbos atmainą, tiek girdimą tiesiogiai, tiek transliuojamą, net kai kalbama natūraliai greitu tempu, jeigu turiu šiek tiek laiko priprasti prie akcento.
	Skaitymas	Gebu suprasti ilgus ir sudėtingus informacinius ar grožinės literatūros tekstus, suvokti stilių skirtumus. Gebu suprasti specializuotus straipsnius ir ilgesnes technines instrukcijas, net jei jie nesusiję su mano veiklos sritimi.	Gebu lengvai skaityti beveik visų rašytinės kalbos atmainų tekstus: santraukas, struktūriškai ar kalbos atžvilgiu sudėtingus tekstus, pvz.: vadovėlius, specialybės straipsnius ar grožinės literatūros tekstus.
K A L B E J I M A S	Bendravimas žodžiu	Gebu bendrauti laisvai ir spontaniškai beveik neieškodamas (-a) posakių. Gebu veiksmingai ir lanksčiai vartoti kalbą socialiniai ir profesiniai tikslais. Gebu tiksliai formuluoti idėjas ir nuomones, sumanai susieti savo ir pašnekovų nuomones.	Gebu be pastangų dalyvauti bet kuriame pokalbyje ir diskutuoti vartodamas (-a) idiomas ir šnekamosios kalbos posakius. Gebu laisvai reikšti mintis, tiksliai perteikti reikšmių atspalvius. Jei iškyla sunkumų, gebu pradėti iš naujo ir lengvai persakyti kitaip, kad pašnekovas net nepastebėtų sutrikimo.
	Informacijos pateikimas žodžiu	Gebu aiškiai, detaliai apibūdinti sudėtingus reiškinius, sujungti smulkesnes temas, išskirti specifinius aspektus bei apibendrinti, pateikdamas atitinkamas išvadas.	Gebu aiškiai ir sklandžiai apibūdinti ar argumentuoti, pasirinkdamas stilių, kuris atitinka situaciją ir tinkama, logišką struktūrą, todėl pašnekovas gali pastebėti ir įsiminti svarbiausius dalykus.
R A Š Y M A S M A S	Rašymas	Gebu išreikšti savo mintis aiškiais ir gerai struktūruotais tekstais bei gana išsamiai apibūdinti savo požiūri. Gebu rašyti apie sudėtingus dalykus laiškuose, rašiniuose ir ataskaitose, pabrėžti, mano nuomone, svarbiausius dalykus. Gebu rašyti įvairius tekstus, atsižvelgdamas (-a) į skaitytoją.	Gebu parašyti aiškų, sklandų tinkamo stiliaus tekstą. Gebu rašyti sudėtingus laiškus, ataskaitas ar straipsnius, kuriuose aiškiai išdėstyta tema, jie yra tinkamos, logiškos struktūros, todėl skaitytojas gali pastebėti ir įsiminti svarbiausius dalykus. Gebu rašyti specialybės ar grožinės literatūros tekstu santraukas ir apžvalgas.

Komunikacinė kalbinė kompetencija

Bendrieji Europos kalbų metmenys (2008) išskiria šiuos komunikacinės kalbinės kompetencijos komponentus:

Lingvistinė, sociolingvistinė ir pragmatinė. Postuluojama, kad kiekvieną šių komponentų sudaro būtent žinios, gebėjimai ir praktinė patirtis.

Lingvistinė kompetencija apima leksikos, fonetikos ir gramatikos žinias bei gebėjimus ir kitas kalbos, kaip sistemos, dimensijas, nepriklausomai nuo jų variantų sociolingvistinės vertės ir pragmatinių realizavimo funkcijų. Šis komponentas susijęs ne tik su žinių aprėptimi ir kokybe (pavyzdžiui, garsų reikšmės skiriama arba žodyno apimtis ir tikslumas), bet ir su kognityviniu šių žinių organizavimu bei būdu jas saugoti (pavyzdžiui, daugybe asociacinių tinklų, į kuriuos kalbantysis „talpina“ leksikos vienetus) ir su jų pasiekiamumu (suaktyvinimu, išgavimu, panaudojimu). Žinios gali būti sąmoningos ir lengvai parodomos arba ne (pavyzdžiui, vėl prisiminkime fonetikos išmokimą).

Taip pat galima manyti, kad kognityvinis žodyno organizavimas bei posakių saugojimas ir pan., be kita ko, priklauso nuo tos bendruomenės ar bendruomenių, kuriose individuas socializavosi ir kur jis mokėsi, kultūrinį bruožą.

Sociolingvistinė kompetencija susijusi su sociokultūrinėmis kalbos vartojimo sąlygomis. Dėl jautrumo socialinėms bendravimo normoms (mandagumo taisyklėms, kartų, lyčių, klasių ir socialinių grupių santykių normoms, tam tikrų esminių bendruomenės funkcionavimo ritualų lingvistinėms sąlygomis), sociolingvistinis komponentas tiesiogiai veikia visą kalbinę skirtinę kultūrų žmonių bendravimą, nors komunikantai jo įtakos dažnai gali nejausti.

Pragmatinė kompetencija susijusi su funkciniu kalbos priemonių vartojimu (kalbos funkcijų, šnekos aktų realizavimu) taikant tarpusavio sąveikos scenarijus ir modelius. Ši kompetencija taip pat apima diskurso, kohezijos ir koherencijos įvaldymą, tekstų tipų bei formų, ironijos ir parodijos atpažinimą. Labai svarbu pabrėžti, kad formuojant pragmatinius gebėjimus, didžiulį poveikį (didesnį nei lingvistinei kompetencijai) daro socialinė sąveika ir kultūrinė aplinka.

Bendrieji Europos kalbų mokymosi, mokymo ir vertinimo metmenys (2008)

BENDROJI ANGLŲ KALBA (A2)

Bendroji anglų kalba (A2)

Tikslas – pakartoti ir įtvirtinti mokytojų komunikacinės kalbinės A2 lygmens kompetencijos pagrindus.

Uždaviniai:

1. Pakartoti lingvistinės kompetencijos pagrindus – leksikos, fonetikos, gramatikos ir kitų kalbos kaip sistemos žinių ir gebėjimų, atitinkančių A2 lygmenį;
2. Plėtoti sociolingvistinę kompetenciją, siejant su sociokultūrinėmis kalbos vartojimo sąlygomis;
3. Tobulinti pragmatinę kompetenciją, susijusią su funkciniu kalbos priemonių vartojimu;
4. Aktyvinti komunikacinię kompetenciją, atliekant įvairių kalbinę veiklą, apimančią recepciją, produkciją, sąveiką ir tarpininkavimą (vertimą raštu ir žodžiu);
5. Plėtoti gebėjimus vykdyti kalbinę veiklą įvairiose bendravimo srityse (viešosios veiklos, asmeninio gyvenimo, mokymo ir mokymosi bei profesinės veiklos).

Turinys:

Lingvistinės kompetencijos tobulinimas	Pragmatinės kompetencijos tobulinimas	Sociolingvistinės kompetencijos tobulinimas
<p>Gramatika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Paprastas esamasis ir esamasis tēstinis laikai; 2. Esamasis atliktinis laikas; 3. Būtieji veiksmažodžių laikai; 4. Būdvardžiai. Būdvardžių laipsniavimas; 5. Artikeliai; 6. Santykiniai įvardžiai; 7. Prieveiksmiai; 8. Pirmojo tipo sąlygos 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asmeninės nuomonės pateikimas: pritarimo - nepritarimo frazės naudojant <i>do, don't, so, neither</i>; 2. Palyginamujų frazių, būdvardžių vartojimas, apibūdinant asmenybes; 3. Klausimų apie mėgstamas TV laidas sudarymas; 4. Klausimų apie sveikatą 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Komunikavimas, siekiant geriau suvokti mokymo/si stilius ir strategijas; 2. Komunikavimas, siekiant palyginti įvairias savo ir kitų šalių TV programas; 3. Komunikavimas, siekiant nustatyti žiniasklaidos poveikį mūsų gyvenime;

<p>sakiniai;</p> <p>9. Antrojo tipo sąlygos sakiniai;</p> <p>10. Neveikiamoji rūšis.</p> <p>Leksika:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Žodžių, apibūdinančių asmenybes, įsisavinimas; 2. Pasakojimas apie žiniasklaidos privalumus ir trūkumus. Žodžių, susijusių su žiniasklaida, įsisavinimas; 3. Pasakojimas apie mediciną ir sveikatą; 4. Pasakojimas apie savo ir kitų šalių gamtą, gyvūnus; 5. Pasakojimas apie globalinį atšilimą, jo atsiradimo priežastis; 6. Žodžių, susijusių su aplinka, globalizacija īsisavinimas. <p>Fonetika:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Aktyvių žodžių kirčiavimas; 2. Būdvardžių kirčiavimas; 3. <i>Was, were</i> tarimo ypatumai; 4. Žodžių susijusių su žiniasklaida, kirčiavimas; 5. Žodžių trumpinimai; 6. Medicininių žodžių kirčiavimas; 7. <i>a, that, of, to, some, are,</i> 	<p>sudarymas;</p> <p>5. Esamojo atliktinio ir būtojo laiko vartojimas, pasakojant apie vizitą pas gydytoją;</p> <p>6. Žodžių, susijusių su medicina panaudojimas, pateikiant asmeninę nuomonę apie mediciną ir žmogaus sveikatą.</p> <p>7. Būdvardžių vartojimas lyginant savo ir kitų šalių gamtos privalumus;</p> <p>8. Neveikiamosios rūšies sakinių panaudojimas, pasakojant apie savo asmeninę patirtį.</p>	<p>4. Komunikavimas, siekiant išsiaiškinti sveikatos sutrikimo simptomus;</p> <p>5. Komunikavimas, siekiant išsiaiškinti gyvūnų išnykimo priežastis;</p> <p>6. Komunikavimas, siekiant išsiaiškinti tvirtos šeimos egzistavimo modelį;</p> <p>7. Apibendrinimų formulavimas;</p> <p>8. Komunikavimas, siekiant išsiaiškinti globalinio atšilimo pasekmes;</p> <p>9. Komunikavimas, siekiant išsiaiškinti, ką reiktu keisti žmonių mąstyme, kad išvengtume globalinių katastrofų.</p>
--	--	--

<i>can</i> tarimo ypatumai; 8. Aktyvių žodžių kirčiavimas.		
---	--	--

Išstudijavę ši skyrių gebėsite:

- tinkamai vartoti gramatines ir leksines struktūras, atitinkančias A2 lygį;
- suprasti skaitomą gana paprastą bendrosios kalbos tekštų pagrindinę mintį bei rasti specifinę informaciją;
- suprasti nesudėtingą bendrosios kalbos garso įrašų kasdieninėmis temomis esmę bei išskirti specifines detales;
- kalbėti bei papasakoti gana paprasta kalba su dabartimi, praeitimi arba ateitimis susijusiomis asmeninėmis, kasdieninėmis temomis, paprastomis formuliuotėmis pagrįsti asmeninę nuomonę, teisingai tarti žinomus žodžius, frazes, naudoti tinkamą intonaciją;
- pradėti pokalbių be pasiruošimo bei pasikeisti informacija, esant pažįstamai kalbinei situacijai;
- gana paprasta kalba parašyti asmeninį laišką, pastraipą ar rašinėlį, užrašyti trumpas pastabas.

✍ VOCABULARY EXERCISES

1. Match the phrases 1-8 with a-h to make sentences and questions.

1. Did you play	a) on Channel 7 last night
2. It's a good advert but	b) she received 300 emails a day.
3. Latin American soap operas	c) usually tell the truth?
4. She left her job because	d) for his university newspaper.
5. Do journalists	e) are very popular in Spain.
6. He writes articles	f) I can't remember the name of the product. _____
7. <i>Big Brother</i> is	g) a lot of computer games when you were 15?
8. There was an interesting documentary	h) a reality TV show.

2. Write words that mean:

1. funny films or TV programs – comedies.
2. a famous person, especially an actor or singer - _____.
3. a person who presents a program - _____.
4. a person who works in TV, radio, or writes articles for newspapers - _____.
5. a person whose work is to take pictures - _____.
6. a person who works in parliament - _____.
7. a TV program where people discuss various matters in an informal way _____.
8. a film which is based on facts and documents - _____.
9. if you want to find something on the Internet you start with a - _____.

⊕ SELF ASSESSMENT TEST

1. Fill in the gaps with the correct word

1. Have you seen the new series Hello Sunday! on Channel 1?
2. There's a d _____ on animals at the North Pole tomorrow.
3. Google is the most famous s _____ e _____ in the world.
4. I want to be a j _____ and work on a newspaper.
5. I have never met a c _____ but I'd like to meet one, especially Brad Pitt.
6. There's an a _____ for a new MP3 player in the magazine.

7. Most newspapers give a w _____ on their website. They are usually interviews.
8. There's a good a _____ in today's newspaper about the European Union.
9. Every Thursday I am at home watching my favourite s _____ o _____.

2. Complete the words in these sentences

1. Painting is my favourite art_____.
2. He studied poli_____ at university.
3. His favourite hobby is phot_____.
4. Karol's father is a poli_____.
5. He's seeing a psych_____ for his phobia.
6. I hated sci_____ at school.
7. This painting is by a very famous ar_____.

BENDROJI ANGLŲ KALBA (A2)**LEKSIKA** **HEALTH****Active vocabulary**

surgeon - chirurgas

nurse - slaugytoja

treatment - gydymas

disease - liga, susirgimas

insomnia - nemiga

brain - smegenys

eyesight - regėjimas

headache – galvos skausmas

healthcare - sveikatos apsauga

painkillers - nuskausminamieji vaistai

dentist - odontologas

to injure - sužeisti

fever – karštinė, karščiavimas

indigestion - blogas virškinimas

belching - riaugėjimas

pain – skausmas

 VOCABULARY EXERCISES**1. Choose the most suitable word or phrase in each sentence.**

- a) George's cut arm took over a week to cure/heal/look after.
- b) David fell down the steps and twisted his ankle/heel/toe.
- c) Everyone admired Lucy because she was tall and skinny/slim/thin.
- d) I've been digging the garden and now my back aches/pains/injures.
- e) Whenever I travel by boat I start feeling hurt/sick/sore.
- f) The doctor can't say what is wrong with you until she cures/examines/recovers you.
- g) Use this thermometer and take his fever/heat/ temperature.
- h) I seem to have caught/infected/taken cold.

2. Read the following sentences and choose the most suitable word from the box.

pain eyesight injury fever brain headache indigestion

1. Tom had a ..... all week.
2. He recovered from ..... in the accident.
3. An old injury was causing him intense .....
4. Reading in poor light can damage your .....
5. Onions give me .... .
6. The human ..... is divided into two halves.

⊕ **SELF ASSESSMENT TEST**

1. Match the words (1 – 10) with their definitions (a – j)

1. Surgeon	a) Physical damage done to a person or a part of a body.
2. Fever	b) The ability to see.
3. Brain	c) A feeling that you have in a part of your body when you are hurt or becoming ill.
4. Indigestion	d) A medical condition in which the temperature in your body is very high.
5. Headache	e) A doctor who is trained to perform operations.
6. Belching	f) The organ inside your head that allows you to think and feel.
7. Eyesight	g) A state when the air from your stomach comes out through your mouth in a noisy way.
8. Injury	h) A pain in your head.
9. Nurse	i) Someone who is trained to look after people.
10. Pain	j) Pain that you get in your stomach when your body has difficulty in digesting the food that you have eaten.

BENDROJI ANGLŲ KALBA (A2)**LEKSIKA** **SOCIETY AND FAMILY****Active vocabulary**

To retire - išeiti į pensiją

profit - pelnas

trend - tendencija

prediction - spėjimas

investor - investuotojas

old fashioned - nemadingas

adolescent - paauglys

disagreement - nesutarimas

consumer needs – vartotojų poreikiai

a thirty-something – trisdešimt kelerių metų amžiaus

advantage - privalumas

disadvantage - trūkumas

particular purpose - tam tikra paskirtis

to share the housework - dalintis namų ūkio darbais

to meet on the Internet - susipažinti internetu

multicultural society - daugiakultūrė visuomenė

unpaid work – neapmokamas darbas

range of topics - temų diapazonas/ daugumas

extremely difficult - įpatingai sudėtingas

to focus on - susikoncentruoti į ką nors

 VOCABULARY EXERCISES

1. Read the following text and see how new words and phrases are used in real language.

AGE TURNED ME INTO A LIAR

I am a **retired** person. For most of my life, **age** has seemed unimportant. My friends of both sexes have been younger, older or the same age. When I was a **fifty something** I had a very **enjoyable relationship** with a man of 31.

I'm not the person who looks after children, cleans the house but I like to communicate with young people, I understand them, especially my **teenager**

grandson. He is a boy who is changing into a young man. John is an **adolescent**. He doesn't characterize me as an **old-fashioned** woman. I look younger for my **age** and many people have no idea how old I am. I met him **on the Internet**. I told him the truth about my life but I didn't tell my actual age. I convinced myself that life begins at a **fifty something**. Silence has made the problem much greater. My grandson John doesn't talk to me. Is it possible to find the right solution?

Why does the **society judge** older women harshly?

2. Answer the following questions:

1. When did she experience her enjoyable relationship?
2. Does she like to communicate with young people?
3. Why didn't she tell her?

3. Insert the correct word.

Disagreement, focus on, consumers, creativity, multicultural society

1. Attention has been ..... recently on the danger of nuclear reactors.
2. ..... is an ability to create new ideas or things.
3. Money is a source of ..... between many couples.
4. The extreme change of price has been criticized by..... .
5. .... involves or consists of people of different cultures.

④ SELF ASSESSMENT TEST

1. Decide which answer A, B, C or D best fits each space.

Learning how to learn

There is usually one important (1) ..... missing from most school (2) ..... Very few students are (3) ..... how to organize their learning, and how to (4) ..... the best of their time. Let's take some simple (5) ..... . Do you know how to (6) ..... up words in a dictionary, and do you understand all the (7) ..... the dictionary contains? Can you (8) ..... notes quickly, and can you understand them (9) ..... ? For some reason, many schools give learners no (10) ..... with these matters. Teachers ask students to (11) ..... pages from book, or tell them to write ten pages, but don't explain (12).... to do it. Learning by (13) ..... can be useful, but it is more important to have a clear (14)..... of a subject. You can (15) ..... a lot of time memorizing books without understanding about the subject!

1. A) theme	B) book	C) subject	D) mark
2. A) agenda	B) timetables	C) terms	D) organizations
3. A) taught	B) learnt	C) educated	D) graduated
4. A) pass	B) give	C) get	D) make
5. A) sentences	B) results	C) rules	D) examples
6. A) find	B) look	C) research	D) get
7. A) information	B) advise	C) subject	D) themes
8. A) do	B) send	C) make	D) revise
9. A) after	B) correctly	C) lastly	D) at last
10. A) teaching	B) ability	C) instruction	D) help
11. A) concentrate	B) remind	C) forget	D) memorize
12. A) how	B) what	C) why	D) it
13. A) the way	B) heart	C) now	D) law
14. A) information	B) success	C) understanding	D) attention
15. A) pass	B) waste	C) tell	D) use

2. According to the text, are the following sentences true or false? Write T if the sentence is true, and write F if the sentence is false and correct it.

1. There is one important subject missing from most school timetables.....
2. All the students are taught how to organize their learning .....
3. Many schools give learners no help with these matters .....
4. Teachers ask students to write pages from the book .....
5. It is important to have a clear understanding of a subject .....

BENDROJI ANGLŲ KALBA (A2)**LEKSIKA** **WORK AND INDUSTRY****Active vocabulary**

well-known company – gerai žinoma kompanija
 pleasant working conditions - geros darbo sąlygos
 opportunity to travel – galimybė keliauti
 external organisation - išorinė organizacija
 employee vs an employer - darbuotojas ir darbdavys
 market leader – rinkos lyderis
 promotion – paaukštinimas pareigose
 payment - mokestis, apmokėjimas
 job satisfaction – pasitenkinimas darbu
 professional - profesionalas, profesionalus
 self-employed/freelance - savarankiškai dirbantis, ne kompanijoje
 full time vs part time – pilna darbo diena ar nepilna darbo diena
 up to a point (= to some level) - iki tam tikro lygio/ taško
 jewellery - brangenybės
 outer space – kosminė/ išorinė erdvė
 environment - aplinka
 equipment – įranga, įrengimas
 wide variety of ways - įvairūs pasirinkimai/keliai/būdai
 to admire - žavėtis
 to conduct – vydyti, tvarkyti, vadovauti
 refinery – naftos perdirbimas
 fuel – degalai

 VOCABULARY EXERCISES**1. Form proper collocations combining words from boxes A and B.**

Box A	Box B
a well-known pleasant an opportunity	public leader satisfaction

an external job a starting a space the general a market a wide	working conditions organisation price shuttle company range to travel
--	---

2. Unscramble the words in bold in the following sentences:

- He never spends his holidays in his home country, but goes _____ **aoadbr**.
- Plutonium is a _____ **eluf** used to produce nuclear energy
- I would definitely take this job as it offers excellent _____ **onprotimo** prospects.
- In your country, do people pay less tax if they're _____ **Ifse – mplodyee** ?
- Decorative objects worn on your clothes or body which are usually made from valuable metals, such as gold and silver, and precious stones are called _____ **ellejewry**.
- Gideon is very _____ **abrellie** - if he says he'll do something, he'll do it
- A set of necessary tools, clothing etc. for a particular purpose is called _____ **euipqmnte** .
- To respect and approve of someone or their behaviour, or to find someone or something attractive and pleasant to look at is to _____ **dmaire**.
- The good thing about this airline is that it regularly offers last-minute bookings at _____ **bgaarin** prices.
- I don't live in _____ **lxruyu**, but I can afford to buy designer clothes or a bottle to real champagne from time to time.
- To send something, usually a large object or a large quantity of objects or people, to a distant place is to _____ **hisp** it.

④ SELF ASSESSMENT TEST**1. Write the words and phrases:**

- Can human beings conduct _____ electricity?
- If he works hard he will definitely get a pr _____.
- For many years they have been the m _____ I _____ in the electronics industry.
- I am good friends with all my c _____ in the company.

5. Can you **s**_____ us with 30 new computers?
6. It costs half of our budget to **i**_____ spare parts from Scandinavia.
7. Piotr isn't here again. He isn't very **r**_____!

2. Make polite phrases for negotiating. The first word is given for you.

1. We will agree on £670.

Shall we call it £670?

2. We agree to order 2,000.

What

3. You order 200 we offer 15%.

If

4. That's too much!

That

5. I'm sure we cannot do that.

I'm

BENDROJI ANGLŲ KALBA (A2)**LEKSIKA** **THE ENVIRONMENT****Active vocabulary**

Glaciers – ledynai

Sea ice- jūros ledynai

Sea level – jūros lygis

Coral reef – koraliniai

rifai

Drought - sausra

Bottle - butelis

Can/ tin - skardinė

Carton - dėžė

Jar - stiklainis

Tube – tūbelė,tūtelė vamzdelis

Aluminum - aliuminis

Cardboard - kartonas

Glass - stiklas

Metal - metalas

Paper - popierius

Plastic – plastmasė, plastikas

To solve - spręsti

Empty - tuščias

Derelict - apleistas

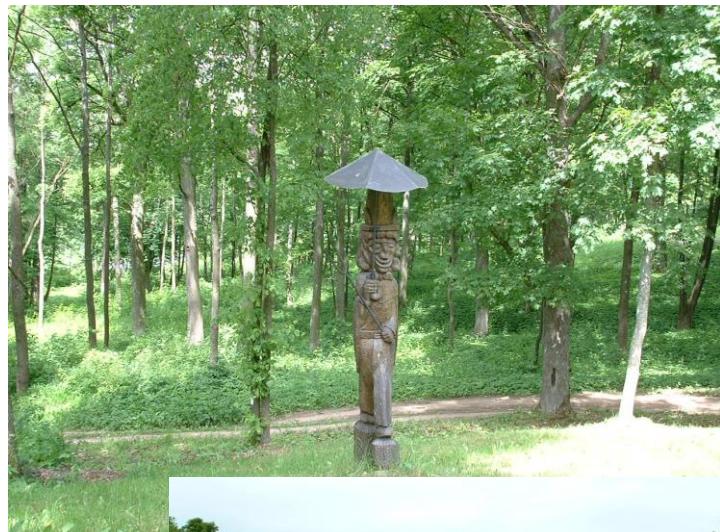
Wasteland - dykvietai

To dump rubbish – išvežti šiūkšles į sąvartyną

Fossil fuels - iškasamas kuras

Solar energy – saulės energija

Litter - šiūkšlės, atliekos

✍ VOCABULARY EXERCISES

1. Complete the sentences using the words for containers and materials. You will not need all the words.

aluminium	carton	jar	paper	packet	tube	cardboard	box
metal	can	pot	plastic				

1. Aluminium is a type of metal.
2. Can I have a _____ of toothpaste, please?
3. I want a _____ of coke, not a bottle.
4. Put all the papers in that _____ and I'll take it outside as rubbish.
5. She keeps insects in a glass _____.
6. Bags used to be made of _____. Now they are made of _____.
7. I'd like a _____ of milk please.
8. Could I have a _____ of rice, please.
9. Cans are usually made of _____.

⌚ SELF ASSESSMENT TEST

1. Choose the correct word to fill in the gaps.

1. Floods and hurricanes are examples of c.
a) global warming; b) high temperature; c) extreme weather; d) rainforests.
2. You can't go to work in those clothes. You look _____.
a) dump; b) scruffy; c) well-kept; d) derelict.
3. Don't ____ your rubbish in the park.
a) run-down; b) wasteland; c) dump; d) clean.
4. Global warming causes ____ to melt.
a) sea levels; b) wasteland ; c) drought; d) glaciers.
5. Is ____ on walls a new type of art?
a) graffiti; b) reef; c) canal; d) drought.
6. I'm not going to buy the house. It's ____ and it would cost too much to repair.
a) scruffy; b) derelict; c) dump; d) wasteland.

2. Add the correct particle to make phrasal verbs.

1. It's just rubbish. Throw it away .
2. The cost of fruit and vegetables is going _____ every day.
3. Could you find _____ the latest stock market prices, please?
4. David borrowed my notes but hasn't given them _____ yet.
5. I have to cut _____ on the number of sweets I eat.
6. Has the teacher given _____ enough books to the class?
7. A lot of thought went _____ preparing the wedding reception.
8. The chess club was set _____ at the school two years ago.
9. Research was carried _____ for six months.

ANSWER KEY

Bendroji anglų kalba (B1)

Tikslos – įgyti komunikacinės kalbinės B1 lygmens kompetencijos pagrindus.

Uždaviniai:

1. Įgyti lingvistinės kompetencijos pagrindus – leksikos, fonetikos, gramatikos ir kitų kalbos kaip sistemos žinių ir gebėjimų, atitinkančių B1 lygmenį;
2. Plėtoti sociolingvistinę kompetenciją, siejant su sociokultūrinėmis kalbos vartojimo sąlygomis;
3. Tobulinti pragmatinę kompetenciją, susijusią su funkciniu kalbos priemonių vartojimu;
4. Aktyvinti komunikaciją kompetenciją atliekant įvairių kalbinę veiklą, apimančią recepciją, produkciją, sąveiką ir tarpininkavimą (vertimą raštu ir žodžiu);
5. Plėtoti gebėjimus vykdyti kalbinę veiklą įvairose bendravimo srityse (viešosios veiklos, asmeninio gyvenimo, mokymo ir mokymosi bei profesinės veiklos).

Turinys:

Lingvistinės kompetencijos tobulinimas	Pragmatinės kompetencijos tobulinimas	Sociolingvistinės kompetencijos tobulinimas
<p>Gramatika:</p> <p>1. Klausimų sudarymas; veiksnio ir papildinio klausimai;</p> <p>2. Paprastas esamasis ir esamasis tēstinių laikai;</p> <p>3. Esamasis atlirkintinis ir paprastas būtasis laikai;</p> <p>4. Paprastas esamasis atlirkintinis ir esamasis atlirkintinis tēstinių laikai;</p> <p>5. Būtasis tēstinių ir būtasis atlirkintinis laikai;</p> <p>6. Būsimosios formos;</p>	<p>1. Klausimų apie žmogaus charakterių vartojimas;</p> <p>2. Asmeninės nuomonės pateikimas: pritarimo ir nepritarimo frazių naudojimas;</p> <p>3. Palyginamujų frazių bei būdvardžių vartojimas, pasakojant apie reklamą, reklamos rūšis ir metodus;</p> <p>4. Pažymėjimo šalutinių sakinių panaudojimas,</p>	<p>1. Komunikavimas, siekiant išrinkti tinkamiausią kandidatą į tam tikrą poziciją ar komandos narį;</p> <p>2. Komunikavimas, siekiant suorganizuoti besimokančiojo kelionę studijoms kitoje šalyje;</p> <p>3. Pastabų užsirašymas paskaitos/pamokos metu, skaitant kūrinį ar klausantis įrašo;</p> <p>4. Palyginamosios esė</p>

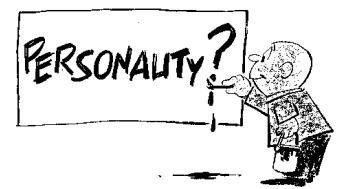
<p>7. Pirmojo, antrojo ir trečiojo tipo sąlygos sakiniai;</p> <p>8. Palyginamosios konstrukcijos;</p> <p>9. Modaliniai veiksmažodžiai, išreiškiantys dedukciją ir loginę išvadą esamajame ir būtajame laikuose;</p> <p>10. Pažyminio šalutiniai sakiniai;</p> <p>11. Neveikiamoji rūšis;</p> <p>12. Netiesioginė kalba.</p>	<p>pasakojant apie savo geriausią mokytoją;</p> <p>5. Asmeninės nuomonės pateikimas apie tai, ar verta studijuoti universitete;</p> <p>6. Trečiojo tipo sąlygos sakinį panaudojimas,</p> <p>pasakojant apie kibernetinį nusikaltimą;</p> <p>7. Modalinių veiksmažodžių bei teisinio žodyno įsisavinimas,</p>	<p>rašymas;</p> <p>5. Autobiografijos rašymas;</p> <p>6. Žodžių ir išsireiškimų susijusių su įgūdžiais ir charakterio savybėmis vartojimas pokalbyje dėl darbo;</p> <p>7. Komunikavimas, siekiant sukurti efektyviausią gaivaus gérimo reklamą;</p> <p>8. Lentelių ir grafikų komentavimas;</p>
<p>Leksika:</p> <p>1. Žmogaus asmenybės apibūdinimas;</p> <p>2. Pasakojimas apie keliones ir atostogas;</p> <p>3. Pasakojimas apie reklamą ir jos formas bei su šia tema susiję būdvardžiai;</p> <p>4. Pasakojimas apie švietimo sistemą, mokyklas ir universitetus. Su šia sritimi susijusio žodyno įsisavinimas;</p> <p>5. Pasakojimas apie nusikalstamumą, jo priežastis bei nusikaltimų rūšis;</p> <p>6. Žodžiai, susiję su teisine sritimi.</p>	<p>pasakojant apie nusikaltimo psichologiją ir žymius bankų plėšimus.</p>	<p>9. Pokalbis, renkant sėkmingiausią ir originaliausią tam tikro daikto dizainą;</p> <p>10. Oficialios ir buitinės kalbos skirtumų atpažinimas;</p> <p>11. Teksto skaitymas, siekiant rasti klaidas ir ju taisymas;</p> <p>12. Jungiamujų priemonių vartojimas, rašant apžvalga;</p> <p>13. Komunikavimas, aptariant originalų miesto projektą;</p> <p>14. Susipažinimas su skaitymo strategijomis;</p> <p>15. Komunikavimas, nagrinėjant skirtingus nusikaltimus teisėjo,</p>
<p>Fonetika:</p> <p>1. Žodžių kirčiavimas;</p> <p>2. Būtojo laiko galūnės –ed tarties ypatumai;</p>		

<p>3. Mandagios tarimo klaidų taisymo formos;</p> <p>4. Trumpinimai ir silpnosios formos;</p> <p>5. Skaičių tarimo ypatumai;</p> <p>6. Aktyvių žodžių kirčiavimas.</p>		<p>advokato ir prisiekusiųjų vaidmenyse.</p>
--	--	--

Mokymosi rezultatai.

Išstudijavę šį skyrių gebėsite:

- atpažinti, suprasti ir tinkamai vartoti gramatinės ir leksines struktūras, atitinkančias B1 lygį;
- pakankamai sklandžiai diskutuoti, pateikti argumentus ir nuomones įvairiomis bendromis temomis;
- bendrauti įvairiose gyvenimiškose situacijose žodžiu ir raštu, tinkamai išstraukti į pokalbių;
- suprasti vidutinio sudėtingumo skaitomų ir klausomų tekstų pagrindinę mintį ir detales;
- rašyti pakankamai rišlų teksta: nesudėtingą lyginamąją analizę ar apibendrinimą.

BENDROJI ANGLŲ KALBA (B1)**LEKSIKA****Bendroji anglų kalba (B1). Leksika** **PERSONALITY****Active vocabulary****Personality adjectives – būdvardžiai asmenybės apibūdinimui**

Positive	Negative	Neutral
adventurous - drąsus	organized - organizuotas	bossy - valdingas
affectionate – meilus, švelnus	reliable - patikimas	mean - šykštus
assertive - užsispyrės	self-confident – savimi pasitikintis	manipulative - manipuliujantis
competitive – gebės konkuruoti	sensible - protinges	moody – nusiminės, linkęs į depresiją
creative - kūrybingas	serious - rimtas	overrated – pervertintas, pernelyg gerai vertinamas
easy-going – lengvai žiūrintis į gyvenimą	sociable – visuomeniškas, bendraujantis	underrated – nepakankamai vertinamas
energetic - energingas	strong-willed – stiprios valios	spoilt - išlepintas
even-tempered – ramaus būdo	thoughtful – susimąstęs, gilus	antisocial – nebendraujantis
generous - dosnus		
hard-working - darbštus		
open-minded – plačių pažiūrų		

extraordinary charisma – ypatinga charisma; *charismatic* - charizmatiškas

to specialize in (psychiatric medicine) – specializuotis tam tikroje srityje

to do one's best – stengtis, kiek galima

to have (no) regrets – apgailestauti ar nesigailėti

eloquence - iškalba

Vocabulary: prefixes

before: ex-president/wife/husband   *again*: redefine/redo/rewrite

incorrect: misunderstand/misbehave   *not enough*: undervalued/underrated

too much: overrated/overshadowed   *two of something*: bilingual/bicycle

✍ VOCABULARY EXERCISES

1. Write the active words according to the English definitions.

1. Expressive language, especially to impress or persuade the audience - ... .
2. A special quality which makes a person attractive and interesting to others - ... .
- ... .
3. Another word for “reasonable” - ... .
4. The person who believes in him/herself - ... .
5. The person who you can trust - ... .
6. Another word for “disappointed” - ... .
7. The opposite of “sociable” - ... .
8. To put all effort to achieve something - ... .

2. Choose the correct word to complete the sentences.

generous	underrated	easy-going	sociable	antisocial
cautious	mean	overshadowed		

1. I wish I had such.....parents! My parents are always worried about something.
2. She's a.....child who will talk to anyone.
3. She never gets into trouble because she is a very.....person.
4. He was very.....because he offered to pay for us both.
5. Some people are very.....They don't like spending their money.
6. They'll think you are being.....if you don't go to the cocktail party.
7. He's seriously.....as a musician.
8. Some people cannot bear being ..... by a more successful or attractive person.

3. Think of a word with a prefix that means the same as the underlined phrase in these sentences.

1. If you want to find out the translation of an English word, look up in a dictionary that is written in two languages.
2. The pupils didn't understand the teacher correctly, so they missed the deadline for essay papers.
3. The answers to the questionnaire appeared invalid, so we had to do it again.
4. The risks of taking a bank loan was not estimated enough.
5. Virginija never gives up, although at times she seems too confident in her behaviour.
6. It's difficult not to lose temper when kids do not behave properly.
7. I met my former boyfriend, and it wasn't pleasing at all.

⊕ **SELF ASSESSMENT TEST**

1. Use the words from Unit 1 to complete the text.

I remember my old friend from university. She was a very interesting person. What people admired in her was that she was extremely (1) s _____ and (2) e _____. Susan would make friends with even the most reserved and (3) m ____ people. They would stop feeling disappointed and raise their spirits with her. In general, I could describe Susan as a truly (4) c _____ person. Besides being a brilliant communicator, she had a talent of (5) e _____. Other students couldn't resist listening to her speeches and often were persuaded in her ideas. However, few knew that Susan was very (6) h _____. Everything she achieved was by herself and her hard work. Strange as it may seem, despite her extraordinary charisma, she herself often felt (7) u _____. It seemed to her that people do not appreciate her work and effort enough. Consequently, she left to Norway, got married and became a happy mother of three kids.

BENDROJI ANGLŲ KALBA (B1)**LEKSIKA****TRAVEL****Active vocabulary**

to go on a business trip/on a package holiday/on a long journey – vykti į verslo/ turistinę/ ilgą kelionę;

to broaden one's mind/horizon – plėsti akiratį;

(the most) popular travel destinations – populiausios turistinių kelionių vietas;

to experience different cultures – susipažinti su skirtingomis kultūromis;

a holidaymaker – atostogautojas;

to involve something - būti susijusiam su kažkuo. Pvz.: *a holiday involves relaxation*;

to avoid tourist traps – vengti spąstų turistams;

to go off the beaten track – nukrypti nuo įprasto maršruto;

a 'package tour' – kelionės ar atostogų paketas;

domestic travel – kelionės po savo šalį, vietinis turizmas;

feedback - grįztamasis ryšys. Pvz.: *feedback from tourists after some tour*;

inoculations – skiepai;

to stay in locally owned accommodation – apsistoti pas vietinius žmones;

an environmentalist – aplinkosaugininkas;

to become fascinated by something – labai susidomėti kažkuo;

the navy – karinis jūrų laivynas;

to satisfy an urge to do something – patenkinti potraukį kažkam;

Vocabulary: phrasal verbs

to set out (on a journey) – leistis į kelionę

to carry on - tęsti ką toliau

to get back (to Italy) – grįžti atgal

to look around (under the ocean) – žvalgytis

✍ **VOCABULARY EXERCISES**
1. Match the descriptions and the active words.

1. Vaccines helping to avoid certain diseases	a) a package tour
2. To become aware of more ideas,	b) to broaden one's mind

countries, cultures, etc.

3. To continue doing something	c) feedback
4. A holiday organised by a travel agent that includes the cost of transport, accommodation and often some meals	d) a destination
5. Travel in one's own country	e) inoculations
6. To stay in a room rented by the locals	f) a holidaymaker
7. Response from someone on some matter	g) to stay in locally owned accommodation
8. To fulfil one's desire to do something	h) to carry on
9. A place to which one is going or being sent	i) domestic travel
10. A person on holiday	j) to satisfy an urge to do something

2. Choose the active words from the box to complete the sentences below.

environmentalists	the navy	fascinate	relaxation	accommodation
feedback	trap	involves	beaten track	domestic

1. _____ are calling for the new pesticide regulations to be strictly enforced.
2. A sightseeing trip _____ visiting famous historic and cultural sites.
3. Sometimes it's fun to get off the _____ and explore places that tourists wouldn't normally visit.
4. At the peak of the touristic season hotel _____ in Istanbul is scarce.
5. Egypt is a country that never fails to _____.
6. After serving in _____, Jacques Cousteau devoted his life to the oceanic explorations.
7. Some women see marriage as a _____.
8. There isn't an international flight that goes to Izmir from Lithuania, you'll have to take a _____ flight to get there.
9. Before we continue organising tours to Iran, we need to receive _____ from those "pioneer" visitors who've been there.

10. Nothing can be better than _____ in an aromatic spa and a massage after a tiring business trip.

3. Write a comparative essay on the title 'When travelling, what is best, trains or planes?' Use at least three of the following issues in your essay. You can add any other you can think of (100-130 words).

Speed	Price / value for money	Safety	Comfort
Which is better for short or long distances			
What you need to do before or after the journey (e.g. check-in)			
Service on the journey	Phobias (e.g. fear of flying)		

Θ SELF ASSESSMENT TEST

1. Translate the following Lithuanian sentences into English. Make sure to use your active words.

1. Jis visada norėjo susipažinti su indų kultūra, tad kelionė į Indiją patenkino šį potraukį.
2. Važiavę apie valandą laiko, keliautojai suprato, nukrypę nuo maršruto.
3. Vasarą Palangoje visuomet gausu atostogautojų.
4. Laimei, apgyvendinimu pasirūpinome iš anksto.
5. Mano sesuo dažnai vyksta į darbo keliones į įvairius kraštus.
6. Neseniai ji grįžo iš Kinijos ir labai susidomėjo kinų kultūra.
7. Sunku testi tyrimą, negavus grįztamojo ryšio iš klientų.

2. Complete the given extract.

Last summer I and my friend decided to go (1) _____ a "package" (2) _____ to the South of France. Since we knew that French Riviera is a very popular travel (3) _____, we had arranged everything half a year prior our trip. The holiday (4) _____ sightseeing and relaxation. We looked forward to (5) _____ Nice and the little towns on the Mediterranean coast of France as well as relax by the pool at the hotel. During the holiday, we really satisfied our (6) _____ to explore the region. It was a truly delightful time. We got (7) _____ to Lithuania well-rested and (8) _____ by the beauty of "Cote d'Azur", delicious French cuisine and hospitality of the local people.

BENDROJI ANGLŲ KALBA (B1)**LEKSIKA**** ADVERTISING****Active vocabulary**

An advertisement/ advert/ ad – reklaminis skelbimas

To advertise – reklamuoti, skelbti

To promote – reklamuoti, skatinti

Advertising – reklama

Advertising agency – reklamos agentūra

Advertising executive – vadovaujantis reklamos skyriui

Commercial – TV ar radio reklama

Adjectives describing**advertising****Positive**

persuasive –

attention-grabbing -

catchy -

noticeable

amusing -

enjoyable -

effective -

witty -

Negative

upsetting -

shocking -

dull -

misleading -

To encourage someone to do something – skatinti, kažką daryti.

An instantly recognisable logo – iš karto atpažįstamas ženklas.

Sponsorship – rėmimas.

Slogan – šūkis.

To endorse – paremti, patvirtinti. Pvz.: *Let's brainstorm what famous person could endorse this product.*

Būdvardžiai, susiję su**reklama****Teigiamas**

įtikinantis

patraukiantis dėmesį

lengvai įsimenamas

pastebimas

smagus, linksmas

malonus

efektyvus

sąmojingas

Neigiamas

liūdnas, trikdantis

šokiruojantis

nuobodus, nusibodęs

klaidinantis

A target for advertisers – reklamos adresatas. Pvz.: *Children are an attractive target for advertisers.*

To be aimed at someone – būti nukreiptam į tam tikrą žmogų/žmones. Pvz.: *Advertisements aimed at children are often in the form of animated cartoons.*

To impose something – įvesti, skirti, primesti. Pvz.: *Countries that impose control on advertising.*

Government approach to something – vyriausybės požiūris į kažką.

VOCABULARY EXERCISES

1. Choose the odd word or phrase.

1. permit	endorse	let	allow
2. catchy	logo	witty	eye-catching
3. upsetting	dull	misleading	persuasive
4. advertisement	commercial	ad	advert
5. promote	sponsor	impose	interactive
6. target	website	aim	object

2. Translate the given sentences into Lithuanian.

1. There are concerns about advertising aimed at young people.
2. The European Union is unable at present to have a common approach to the problem.
3. Advertisers can reach their target in a number of ways.
4. Endorsements are also a good way of advertising because they usually increase sales but they can be expensive.
5. TV commercials are a very effective medium for advertisers.

SELF ASSESSMENT TEST

1. Describe the adverts below. Think about the following points:

- Is it persuasive/ easy to remember/ effective?

Use other adjectives to support your opinion.

- Who is the target?
- Would you be convinced to use/ buy the product/ follow the message in the ad?

BENDROJI ANGLŲ KALBA (B1)**LEKSIKA** **EDUCATION****Active vocabulary**

Approach to studies – požiūris į studijas, mokymosi būdas

Bullying - priekabiavimas

Campus - universiteto miestelis

Competition - konkursas, konkurencija

Compulsory education - privalomas išsilavinimas

Continuous assessment - nuolatinis vertinimas

Cooperative – kooperatinis, linkęs bendradarbiauti

Curriculum – mokymo planas

Debt - skola

Distance learning - nuotolinis mokymasis

Educational system – švietimo sistema

Educationalist - pedagogas

E-learning – e-mokymasis

Facilities – paslaugos, infrastruktūra

Financial support/ funding – finansinė parama, finansavimas

To graduate from - baigti

Grant – stipendija; scholarship - stipendija

To hand in (an essay) – paduoti, atiduoti kažką

Higher education - aukštasis mokslo

Home schooling – švietimas namuose

Lifelong learning – mokymasis visą gyvenimą

Mixed-sex/ single-sex school – mišrios lyties/ vienos lyties mokykla

PhD - doktorantūra

Postgraduate programme – antrosios pakopos studijų programa (magistrantūra)

Primary/elementary school – pradinė mokykla

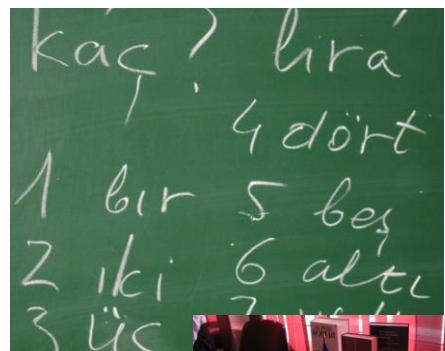
Secondary school – vidurinė mokykla

State of the art - moderniausias

Teacher training – mokytojų rengimas

Thesis - disertacija

Truancy – bėgimas iš pamokų; to play truant – bėgti iš pamokų

Tutor – mokytojas kuratorius

University fees – universitetų mokesčiai

VOCABULARY EXERCISES

1. When schools close, the children are on a) vacation
_____. b) time off

2. The function of a school is to ____ children. a) educate
b) bring up

3. Have you seen the new ____ for the exams? a) programme
b) syllabus

4. After _____ you can attend university. a) gymnasium
b) grammar school

5. Universities can only ____ a few students. a) admit
b) receive

6. Teachers ____ so many exercise books! a) note
b) mark

7. You do this before you take an exam. ____ a) revision
b) repetition

8. Different ____ have edited Shakespeare. a) scholars
b) students

9. What ____ did you get for the spelling test? a) mark
b) degree

10. Sh! I want to listen to the _____. a) conference
b) lecture

11. ____ lessons are very expensive. a) Particular
b) Private

12. I ____ down what the teacher said. a) marked
b) noted

13. No one likes to ____ an exam. a) fail
b) lose

14. History is my favourite ____ at school. a) topic
b) subject

15. Discipline is the best _____. a) politics
b) policy

1. Correct the mis-collocations in these sentences.

1. I can't come out! I'm studying. I'm passing an examination tomorrow.
  2. Congratulations! I heard you succeeded your examination!
  3. You can study a lot of different careers this university.
  4. I got some good notes in my continuous assessment this term.
  5. She's a professor in a primary school.
  6. She came out from university with a degree in personnel management.
  7. Those students who get excellent grades receive salaries.
  8. What is your university price?
  9. High education is studies at university.
  10. Have you got the timetable of the course? I need to know the material we'll cover.

2. Choose the correct option.**⊕ SELF ASSESSMENT TEST****1. Complete the text below with the active words and expressions.**

At 5, Nelly Dawes went straight to (1) _____ school because there were very few nursery schools for younger children in those days. When she was ready to go to (2) _____ school, she (3) _____ an exam and so got into her local grammar school. She left school at 16 and did not go on to (4) _____ education. She would like to take up her education again more seriously, if she could get a (5) _____ or (6) _____ from the government. Then she wouldn't have to work so much and could devote her time to getting a (7) _____. Her ambition is to go to a (8) _____ college and become a school-teacher.

BENDROJI ANGLŲ KALBA (B1)**LEKSIKA****CRIME****Active vocabulary**

Crime	Noun for a person	Verb for a crime
crime – nusikaltimas	criminal – nusikaltėlis	to commit a crime – išvykdyti nusikaltimą
offence – įstatymo pažeidimas	offender – įstatymo pažeidėjas	to offend – pažeisti įstatymą
arson - padegimas	arsonist - padegėjas	to commit arson – išvykdyti padegimą
assault – užpuolimas		to assault - užpulti
blackmail - šantažas	blackmailer - šantažuotojas	to blackmail - šantažuoti
bribery – kyšininkavimas		to bribe – duoti ar imti kyšį
theft - vagystė	thief - vagis	steal - vogti
shoplifting – vagystė iš parduotuvės	shoplifter – parduotuviai vagis	to shoplift – vogti iš parduotuviai
burglary – vagystė iš buto ar namo	burglar - vagis	to burgle – vogti iš buto ar namo
robbery – plėšimas (džn. ginkluotas)	robber - plėšikas	to rob - plėsti
mugging – užpuolimas (gatvėje ar pan.)	mugger - užpuolikas	to mug – užpulti su tikslu apiplėsti
pick pocketing – kišenvagystė	pickpocket - kišenvagis	to pickpocket – vogti iš kišenių
trafficking/ smuggling – kontrabanda	trafficker/ smuggler - kontrabandininkas	to traffic/ smuggle – verstis kontrabanda
forgery – dokumentų klastojimas	forger - klastotojas	to forge - klastoti
fraud - sukčiavimas	fraudster - sukčius	to commit fraud –

		sukčiauti, apgaudinėti
kidnapping – vaiko pagrobimas	kidnapper - pagrobėjas	to kidnap – pagrobtis vaiką
murder - žmogžudystė	murderer - žudikas	to murder - nužudyti

Attorney - advokatas

Charge someone with something – iškelti kam kaltinimą

Drunken driving – vairavimas išgėrus

Evidence - įrodymai

Hostage - įkaitas

Investigate - tirti

Juvenile crime – nepilnamečių nusikalstamumas

Prosecutor - prokuroras

Ransom – išpirka

✍ VOCABULARY EXERCISES

1. Put the right form of either rob or steal in the sentences below.

1. Last night an armed gang _____ the post office. They _____ \$ 2,000.
2. My handbag _____ at the theatre yesterday.
3. Every year large numbers of banks _____.
4. Jane _____ of the opportunity to stand for president.

2. Complete the table. The definitions of crimes are given.

Definition	Crime	Criminal	Verb
1) killing someone	a) _____	b) _____	c) _____
2) stealing something from a shop	a) _____	b) _____	c) _____
3) taking something illegally into another country	a) _____	b) _____	c) _____
4) stealing something from somebody's home	a) _____	b) _____	c) _____
5) taking a person hostage in exchange for	a) _____	b) _____	c) _____

**money or other favours,
etc.**

⊕ SELF ASSESSMENT TEST

1. Complete the words in given text. The first letters are given.

The (1) w_____ started her testimony in (2) c _____ by giving her name and promising (3) to t_____ the truth. The (4) p_____ asked if she had seen the man before. She answered positively. She thought it had been two months earlier. She explained that she had met him at the party in the (5) v _____'s (*the person who was killed*) house. The prosecutor took out the composite (*picture of a person made by a computer*) and suggested looking at the (6) s_____ again. It was interesting how the woman could be sure he was the man. She replied that there had been a lot of people at the party but only one man had one eye. Also, none of the other people at the party wore glasses. She said if she had met another man in her life who had one eye and wore glasses, she was sure she would have remembered. At this point the (7) a _____ for the defence decided to (8) p_____ but the (9) j_____ advised the lawyer to be quiet.

ANSWER KEY

Bendroji anglų kalba (B2)

Tikslas – įgyti komunikacinės kalbinės B2 lygmens kompetencijos pagrindus.

Uždaviniai:

1. Įgyti lingvistinės kompetencijos pagrindus – leksikos, fonetikos, gramatikos ir kitų kalbos kaip sistemos žinių ir gebėjimų, atitinkančių B2 lygmenį;
2. Plėtoti sociolingvistinę kompetenciją, siejant su sociokultūrinėmis kalbos vartojimo sąlygomis;
3. Tobulinti pragmatinę kompetenciją, susijusią su funkciniu kalbos priemonių vartojimu;
4. Aktyvinti komunikaciją kompetenciją atliekant įvairių kalbinę veiklą, apimančią recepciją, produkciją, sąveiką ir tarpininkavimą (vertimą raštu ir žodžiu);
5. Plėtoti gebėjimus vykdyti kalbinę veiklą įvairiose bendravimo srityse (viešosios veiklos, asmeninio gyvenimo, mokymo ir mokymosi bei profesinės veiklos).

Turinys:

Lingvistinės kompetencijos tobulinimas	Pragmatinės kompetencijos tobulinimas	Sociolingvistinės kompetencijos tobulinimas
<p>Gramatika:</p> <p>1. Asmenuojamų veiksmažodžių laikų sistema ir jų panaudojimas: aspekto formos bei veikiamoji ir neveikiamoji rūšys (esamieji, būtieji, būsimieji laikai);</p> <p>2. Artikeliai ir jų panaudojimas;</p> <p>3. Neasmenuojamos veiksmažodžio formos (bendratis, gerundijus ir dalyvis) ir jų panaudojimas</p>	<p>1. Pasiruošimo įvairių tipų kalbų sakymui technika;</p> <p>2. Rašinių tipai. Rašymo technika;</p> <p>3. Skaitymo technika ir strategijos.</p> <p>4. Jungiamujų priemonių naudojimas rašytiniame tekste;</p> <p>5. Bibliografijos rašymas;</p> <p>6. Santraukų rašymas;</p>	<p>1. Komunikavimas, siekiant išspręsti psichologines bendravimo problemas;</p> <p>2. Viešas kalbėjimas;</p> <p>3. Diskutavimas gamtosaugos temomis;</p> <p>4. Komunikavimas, siekiant įvertinti internetinių šaltinių aktualumą;</p> <p>5. Komunikavimas, siekiant išspręsti</p>

<p>esamajame, būsimajame bei būtajame laikuose;</p> <p>4. Modaliniai veiksmažodžiai ir modalūs žodžiai bei juo panaudojimas esamajame, būsimajame bei būtajame laikuose;</p> <p>5. Tariamoji nuosaka ir jos panaudojimas;</p> <p>6. Šalutiniai laiko ir sąlygos sakiniai;</p> <p>7. Tiesioginė ir netiesioginė kalba.</p> <p>Leksika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bendravimas; 2. Literatūra; 3. Globalizacija; 4. Psichologija; 5. Kultūra. <p>Fonetika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Žodžių tartys, jungtys, kirčiavimas, kalbos intonacija; 2. Kirčiavimas žodžių junginiuose; 3. Žymimojo artikelio tarimas; 4. Sutrumpinimų tarimas. 	<p>7. Elektroninių laiškų rašymas;</p> <p>8. Klausimyno sudarymas;</p> <p>9. Kelionių dienoraščio rašymas.</p>	<p>problemas kelionės metu;</p> <p>6. Komunikavimas, siekiant pasidalinti mintimis apie mėgstamas knygas;</p> <p>7. Komunikavimas, siekiant organizuoti komandinį darbą;</p> <p>8. Komunikavimas tarpkultūrinių skirtumų ir panašumų temomis.</p>
---	--	---

Mokymosi rezultatai.

Išstudijavę šį skyrių gebėsite:

- taikyti gramatinės kategorijas ir komunikacijai bei profesinei veiklai būtiną žodyną, atitinkančius B2 lygmenį;

- atpažinti, vertinti ir diferencijuoti sakytinės ir rašytinės bendrinės ir akademiniės kalbos tekstuose perduodamą informaciją;
- skaityti ir kritiškai vertinti įvairių tipų konkretaus ir abstraktaus turinio tekstus, naudoti įvairias skaitymo technikas;
- dalyvauti diskusijose, kritiškai reaguoti į įvykį ar problemą, argumentuoti mintis, formuluoti ir pagrįsti asmeninę nuomonę, užduoti ir adekvačiai atsakyti į klausimus, vartoti taisyklingą bendrinę kalbą;
- naudoti rašinio organizavimo techniką, paremti mintis pavyzdžiais, paaiškinimais ir komentariais, lyginti ir pagrįsti reiškinius, aprašyti situaciją ir atpasakoti įvykius rašytiniame tekste.

BENDROJI ANGLŲ KALBA (B2)**LEKSIKA** **COMMUNICATION****Active vocabulary****Great communicators**

a body language

to interrupt

a charisma

to judge *sb* by the colour of one's skin

a citizen

to judge *sb* by the content of one's character

a contrast

to live out *sth*

a creed

to maintain eye contact with *sb*

a devotion

to shrink from a responsibility

a digression; to digress

to sign a treaty

a discord ≠ a harmony

to strive unceasingly

a faith

to swelter with the heat to transform

a justice; an injustice

sth into *sth* else

a listener

to welcome *sth*

a public speaker

tripling

a quote

❖ Improving communication

a rambler; to ramble

(about voice) to crack

a repetition

a clear indication of *sth*

a sense of humour

a speech impediment

an appearance

a stammer

an endeavour

assertive

an extensive vocabulary

communication barriers

an oppression ≠ a freedom

dubbing

at a reasonable pace

subtitles

racial equality

to carry out research on *sth*sensitive to *sth/ sb*to engage *sb* with interestto be granted the role of *sth*

to give away emotions

to clarify *sth*to interact with *sb*

to fulfil one's trust in you

to invade someone's space

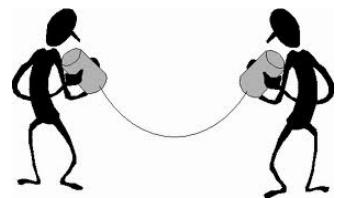
to get sidetracked

to leave space around *sb*to have an awareness of *sth*

to maintain good posture

to hold *sth* to be self-evident

to make a first impression

to hold the attention of *sb*

to rehearse
to show one's true nature
to smarten your appearance

to make remarks
to negotiate relationships
to place emphasis on *sth*
to preserve independence
to pressure someone into doing *sth*
to stand out
to talk at *sb* ≠ to talk with *sb*
verbal performance

❖ Idioms to do with communication

(can't) get a word in edgeways
actions speak louder than words
the life of the party
to be on the same wavelength
to burst into laughter
to get straight to the point
to have a quick word with
to hear it on the grapevine
to hold centre stage
to keep to the point
to run out of things to say
to speak one's mind
to think before you speak

❖ Flat sharing

a rota for cleaning
a solution to a problem
a system for buying food
introvert; extrovert
mean about money
to boss
to bother to do *sth*
to keep up with other students
to lack confidence
to make fun of *sth/ sb*
to write assignments

❖ Who does the talking

a lengthy comment/ explanation
a concern
a peer
a rapport
a screenager
heartily
judgemental
primarily
to approach *sth*
to display matching experiences
to establish connections
to exhibit knowledge and skill
to have brunch
to impart information
to maintain social status
to make the observation that ...

❖ Key language for outlining problems

The problem is ...
The trouble with that is ...
It's a delicate situation.
It's a very tricky situation.
It's a vicious circle.
It's a rather difficult situation.

❖ Key language for offering solutions

I think the best solution is ...
I agree we should ...
We can remedy the situation by ...

We can sort it out.

That might well solve the problem.

The best way to deal with this is ...

That seems to be the way forward.

❖ Key language for reacting to suggestions

VOCABULARY EXERCISES

1. Read the text and fill in the gaps with appropriate words and phrases in the box.

body language	catch their interest	choose a subject			
easy to follow	eye contact	get across	knowledgeable about		
make an outline	nervous	normal conversation	overwhelming		
personal anecdotes	public speaking	purpose	shifting		
around	stiff	take a breath	time yourself	try out	visual
			aids		

How to Give an Oral Report

In many ways, planning an oral report is similar to planning a written report.

(1)_____ that is interesting to you. What do you care about? What would you like to learn more about? Follow your interests, and you'll find your topic.

Be clear about your (2)_____. Do you want to persuade your audience? Inform them about a topic? Or just tell an entertaining story?

An oral report also has the same three basic parts as a written report.

The **introduction** should "hook" your audience. (3)_____ with a question, a dramatic tale or a personal experience that relates to your topic.

The **body** is the main part of your report, and will use most of your time.

(4)_____ of the body so that you can share information in an organized way.

The **conclusion** is the time to summarize and (5)_____ your most important point. What do you want the audience to remember?

Research!

It's important to really know your subject and be well organized. If you know your material well, you will be confident and able to answer questions. If your report is well organized, the audience will find it informative and **(6)**_____.

Think about your audience. If you were listening to a report on your subject, what would you want to know? Too much information can seem **(7)**_____, and too little can be confusing. Organize your outline around your key points, and focus on getting them across.

Remember—enthusiasm is contagious! If you're interested in your subject, the audience will be interested, too.

Rehearse!

Practicing your report is a key to success. At first, some people find it helpful to go through the report alone. Then, **(8)**_____ your report in front of a practice audience – friends or family. Ask your practice audience: "Could you follow my presentation? Did I seem **(9)**_____ my subject? Was I speaking clearly? Could you hear me? Did I speak too fast or too slow?"

If you are using **(10)**_____, such as posters or overhead transparencies, practice using them while you rehearse. Also, you might want to **(11)**_____ to see how long it actually takes. The time will probably go by faster than you expect.

Report!

Stand up straight. Hold your upper body straight, but not **(12)**_____, and keep your chin up. Try not to distract your audience by **(13)**_____ or fidgeting.

Make **(14)**_____. You will seem more confident of yourself, and the audience will listen better, if you look the audience in the eye during your report.

Use gestures. Your **(15)**_____ can help you make your points and keep the audience interested. Lean forward at key moments, and use your hands and arms for emphasis.

Use your voice effectively. Vary your tone and speak clearly. Make sure to speak a little louder than **(16)**_____ when you are giving your report. Avoid yelling, but speak loud enough so that you can be easily heard by the entire audience, not just the first few rows. If you're nervous, you might speak too fast. If you find yourself hurrying, **(17)**_____ and try to slow it down.

Nerves

Almost everyone is (18)_____ when speaking before a group. Many people say (19)_____ is their Number 1 fear. Being well prepared is the best way to prevent nerves from getting the better of you. Also, humor can be an effective way to amuse your audience, and effectively lessen the tension, especially yours. You can use short jokes or (20)_____ for this purpose. Just make sure your humorous material is appropriate for the audience you are speaking to.

One last thing

Have you prepared and practiced your report? Then go get 'em! Remember: you know your stuff, and your report is interesting and important.

Adopted from www.about.com

2. Match the idioms below with the appropriate definitions.

1. actions speak louder than words	a. what is obvious
2. it goes without saying	b. you only need to ask and your wish will be carried out
3. mark my words	c. what you do is more important than what you say
4. say the word	d. listen carefully to what I'm telling you as I'm sure it will happen
5. word has it	e. a rumour, usually well founded, that something will happen
-
1. not to get in a word edgeways	a. to say something before the other person has had the time to say it
2. to be lost for words	b. to have a brief conversation with someone
3. to break the news	c. to find it impossible to take part in a conversation because the other person is talking continuously
4. to have a word with someone	d. to deliver new, usually upsetting, information
5. to take the words out of someone's mouth	e. to be so astonished or shocked that one is unable to speak

1. to speak volumes	a. to speak carefully
2. to speak one's mind	b. to make false promises or to speak in a way which is not honest
3. to speak the same language	c. to make a situation very clear without the use of words
4. to speak with a forked tongue	d. to have similar beliefs and opinions, and express in similar ways
5. to watch what one says	e. to be honest with people about your opinions

3. Complete the sentences with the appropriate idioms. Make any changes to fit the idioms to the context.

1. 'This is an appalling play,' I said. 'You've _____. Let's go,' Alan replied.
2. *He refused to comment on reports of his dismissal, but his furious expression _____.*
3. He said exactly what he thought; he _____.
4. I hated to _____ to Adam that he was fired from his job.
5. *I was so amazed at what she'd said I found myself completely _____.*
6. _____ that you shouldn't drive in bad weather.
7. Just _____ and I'll come and help.
8. _____, that girl's going to cause trouble.
9. *Of course the government have made all sorts of promises but as we all know, _____.*
10. *Rose was talking so much that nobody else could _____.*
11. She made a quick call to _____ with her mother.
12. *The minister is _____, promising support he will never deliver.*
13. *There's no use setting up a meeting between the environmentalists and the construction company - they just don't _____.*
14. _____ about Oliver's weight. He's very sensitive about it.
15. _____ that Smith is going to be the next managing director.

SELF ASSESSMENT TEST

1. Add the missing words to the following idioms.

1. George always wants to hold centre stage_____.
2. _____ speak louder than words.
3. She's the life of the _____.
4. I'll have a _____ word with her.
5. I want to get _____ to the point.
6. I _____ it on the grapevine.
7. He _____ into laughter.
8. She couldn't get a _____ in edgeways.
9. You never _____ out of things to say, do you?

2. Use the words from the box below to complete the passage.

sense	contact	charisma	listener	vocabulary	rambler	pace
body	appearance					

There are many ways to communicate and not all of them need you to master the words, the ⁰vocabulary of a language. Often it is your ¹_____, the way you look, that is the first form of communication. The second could be your ²_____ language. For example, are you sitting up straight or sitting with your feet up? Remember, even unspoken communication sends messages to the ³_____. If you are a friendly person or someone with ⁴_____ then communication will always be easier for you. However, even the most comfortable speaker needs to be careful when speaking. A friend of mine loves speaking but he is a ⁵_____ and can never stay on the topic for very long. Another friend of mine does not maintain eye ⁶_____ when speaking and so the person listening quickly loses interest. If you speak too fast, it can be very annoying, so also think about the ⁷_____ of your speech. Finally, even in the most serious conversation, try to show a good ⁸_____ of humour. Everyone likes to laugh.

BENDROJI ANGLŲ KALBA (B2)**LEKSIKA** **LITERATURE****Active Vocabulary****❖ Types of writing**

autobiographies

candle

biographies

lamp

blogs

darkness

crime stories

silent

diaries

gleam

essays

lantern

history

strike a match

memoirs

glare

novels

flash

plays

straining ears

poetry

audible

romances

whistle

science fiction

silence

short stories

cry

thrillers

yell

travel writing

shriek

echoes

❖ People in literature

author

❖ Literature related idioms

biographer

closed book

critic

go by the book

dramatist

in character

ghostwriter

lay it on the line

judge

lose the plot

novelist

quote chapter and verse

poet

read between the lines

❖ Light, darkness and sound

candle

read someone like a book

lamp

speak volumes

tall story

 VOCABULARY EXERCISES

1. Decide which answer (A, B, C or D) best fits each space.
Why Read Books?

Is it worth reading books, (1)_____ nowadays there are so many other forms of (2)_____. Some people say that even (3)_____ books are expensive, and not everyone can (4)_____ books from a library. They might add that television is more (5)_____ and that viewers can relax as they watch their favourite (6)_____. All that may be true, but books are still very (7)_____. They encourage the reader to use his or her (8)_____ for a start. You can read a (9)_____ of a book, or just a few pages, and then stop. Of course, it may be so (10)_____ that you can't stop! There are many different kinds of books, so you can choose a crime (11)_____ or an autobiography, or a book which gives you interesting (12)_____. If you find it hard to choose, you can read (13)_____, or ask friends for ideas. Personally, I can't (14)_____ without books, but I can (15)_____ up television easily enough. You can't watch television at bus stops!

A. in	B. or	C. why	D. since
A. entertain	B. entertainment	C. entertained	D. entertaining
A. paperback	B. the	C. so	D. when
A. borrow	B. buy	C. lend	D. take
A. excited	B. excitable	C. exciting	D. excitement
A. ones	B. programmes	C. episodes	D. cereals
A. too	B. public	C. live	D. popular
A. imagination	B. author	C. index	D. amusement
A. capital	B. head	C. chapter	D. cover
A. current	B. imagined	C. interest	D. gripping
A. history	B. novel	C. booklet	D. poetry
A. advise	B. idea	C. information	D. fact
A. announcements	B. gossip	C. reviews	D. prefaces
A. do	B. make	C. have	D. take
A. pick	B. look	C. give	D. turn

2. Choose the best explanation of these literature-related idioms.

1. What's the meaning of '**closed book**'?

- (a) a subject about which one knows nothing; a mystery
- (b) an end to a discussion

2. What's the meaning of '**go by the book**'?

- (a) to act in strict accordance with the rules and regulations without taking personal factors into account

- (b) to know (a piece from) a book so well that one can recite it from memory

3. What's the meaning of '**in character**' (the opposite is 'out of character')?

- (a) in accordance with a person's usual behaviour; in a way anyone knowing the person would expect

- (b) to play a part in a film or a play

4. What's the meaning of '**lay it on the line**'?

- (a) to speak about something frankly
- (b) to speak about something hintingly, in a roundabout way

5. What's the meaning of '**lose the plot**'?

- (a) to forget the ending to a story you are telling
- (b) to stop behaving rationally; to behave foolishly

6. What's the meaning of '**quote chapter and verse**'?

- (a) to produce evidence in support of one's statements
- (b) to recite a piece of literature from memory

7. What's the meaning of '**read between the lines**'?

- (a) to draw conclusions about someone's feelings from the manner and tone of what he/ she is saying and not from his/her actual words
- (b) to literally understand what is being said

8. What's the meaning of '**read someone like a book**'?

- (a) to follow each and every word one is saying
- (b) to know exactly what someone is thinking even before he/ she has spoken

9. What's the meaning of '**speak volumes**'?

- (a) to be full of meaning
- (b) to speak a lot

10. What's the meaning of '**tall story**'?

- (a) a hair-raising story, one that shocks you
- (b) a story that is so improbable that it will not be believed by the readers

3. Complete each sentence with the correct idiom from Task 2.

1. Don't be afraid to _____ and tell us the whole truth about what happened last night.
2. Edward would have been happier in the Civil Service than in business. Whatever the circumstances, he always _____.
3. I can't _____ for what I am saying; you'll just have to believe me.
4. I don't know anything about astronomy. It's a _____ to me.
5. I was surprised Frances was so rude to you; it was completely _____.
6. My boss is behaving really strangely, and has made some crazy decisions in the last few days. I think she might be _____.
7. _____ of Miss Prout's reference, I have the impression that her employer was not satisfied with her work; although he actually doesn't say so.
8. Stop telling _____! Show me your evidence.
9. When Sally comes to my office, it is always to ask for money. No matter how carefully she leads up to the subject, I can _____.
10. When the landlady showed Ralph his room, he was too polite to make any comment, but the expression on his face _____.

⊗ SELF ASSESSMENT TEST

1. Read the sentences and decide which answer (A, B, C or D) best fits each space.

1. Science fiction is almost always set in the future.
a a romance   **b** science fiction   **c** a thriller   **d** a memoir
2. His _____ are a collection of the many interesting experiences he had in his life as a diplomat.
a novels   **b** plays   **c** memoirs   **d** essays
3. Although the audience loved it, the _____ hated and gave it terrible reviews.
a dramatists   **b** judges   **c** biographers   **d** critics
4. It is better to see _____ on the stage than read it in a book.
a poetry   **b** a blog   **c** a play   **d** memoirs
5. For the last four years, he has been keeping a _____, showing everything that has happened on his journey round the world.
a a memoir   **b** an essay   **c** a diary   **d** a history

6. As he can't write himself he is going to employ a _____.
a ghostwriter **b** critic **c** novelist **d** judge
7. He has kept us all up to date on his _____ on the Internet.
a history **b** blog **c** essay **d** thriller
8. Her _____ is more interesting than other people's accounts of her life.
a history **b** biography **c** essay **d** autobiography
9. Before he died, John Smith wrote a book of _____, in which he discusses many of the political theories of the twentieth century.
a critics **b** essays **c** memoirs **d** blogs
10. I have always wanted to write _____. Preferably, it will be about a murder mystery.
a a crime story **b** an essay **c** a romance **d** a diary
11. I've just written a short book of _____. I am hoping that someone will put them to music and make them into songs.
a plays **b** memoirs **c** novels **d** poems

2. Circle the correct word in the sentences.

1. The room was silence / silent. Nothing could be heard.
2. If you strike / strain a match, we might be able to see something.
3. There was a sudden yell / shriek. Someone was very frightened.
4. He couldn't see anything in the darkness / glare.
5. He spoke in a voice that was only just cry / audible.
6. If you shout in a cave you may hear the shrieks / echoes.
7. Don't let the wax from the candle / lamp burn your hand.
8. The sudden flash / gleam blinded him for a moment.
9. I wish I could identify the tune he cries / whistles.

BENDROJI ANGLŲ KALBA (B2)**LEKSIKA** **GLOBALISATION****Active Vocabulary****◊ Adjectives**

cost effective
efficient
beneficial
inexpensive
recognisable
miscellaneous
counterfeit
televised
ruthless
insensitive

spread
clause
coverage
protester
panel
underway
rebranding
collectibles
bidder
merchandise
auction
paparazzi
stock market

◊ Nouns

availability
advances
sweatshop
inequality
networking
hierarchy
creativity
collaboration
innovation
adulthood
interest forum
lifeline
retail
sabre
antic

◊ **Verbs**
benefit
wield
mob
cite
grow out
dissipate
contract
range from – to
manage
market
broadcast

◊ **Other words related to globalisation**

inalienable	Thank you, (name). You've had your say. Let the others give their views now, please.
basic needs	I'd like to move on now to...
human trafficking	I'd like to ask (name) for his/her opinion (on this).
ingenuity gap	
gender gap	
labour standards	
virtual community	
cross-cultural communication	
political rights	Interrupting
civil rights	I'd just like to say...
equality rights	Can I just come in here?
economic rights	If I can interrupt you at this point...
social rights	
cultural rights	
citizenship	
pandemic	Dealing with interruptions
civil society	If could just let me finish.
	Hold on a minute, please.
	If I can just finish what I'm trying to say.

❖ Useful phrases

Chairing

Getting your point across

The main issue here is...

The really important thing is...

Surely, the point is that...

VOCABULARY EXERCISES

1. Match the words and their definitions.

Terms	Definitions
1. inalienable	a) referring to rights that cannot be taken away or transferred.
2. basic needs	b) people's basic physical needs include food, clothing, shelter, and water, but they also have social needs, such as family and friends, and emotional needs, such as a sense of belonging and being loved.

3. human trafficking	c) a crime that occurs when people seeking a better life in a country are preyed on by criminal organizations that help them immigrate illegally, then force them to work in substandard conditions or in criminal activities.
4. ingenuity gap	d) gap between people's need for new and innovative solutions to problems and their ability to supply those solutions.
5. gender gap	e) the social, economic, and political differences that separate men and women.
6. labour standards	f) measures that protect workers and the environment.
7. virtual community	g) a community made up of people who may never have met in person but who interact via the internet in chat rooms and blogs, through instant messaging, or through social networking sites.
8. cross-cultural communication	h) communication that occurs among people of different cultures.
9. political rights	i) examples include right to vote and to participate in government.
10. civil rights	j) examples include right to freedom of opinion and expression.
11. equality rights	k) examples include right to be free from discrimination.
12. economic rights	l) examples include right to fair wages and safe working conditions.
13. social rights	m) examples include right to education and adequate health care.

14. cultural rights	n) examples include right to speak one's home language.
15. citizenship	o) membership in a political community (originally a city but now a state), and carries with it rights to political participation.
16. pandemic	p) an epidemic that spreads around the world and poses a serious threat because o people's ability to travel farther and faster than ever before.
17. civil society	q) a sector of society made up of non-government and non-business groups that include community groups, non-governmental organizations, faith-based groups, and universities.

2. Fill in all the gaps using the words in the box.

Globalisation

Consumers Depression Despite benefits competitive currency
debate economic economic economic economic economies
economies economies economy economy environmental
erode exploit financial financial financing global global
globalisation globalisation globalisation globalisation
globalisation globalisation globalisation globally impact
imposed integrated integrated integration investing
investment investment jobs labour labour period period
period policies positive potential predict previous projects
restrictions shifted terminated topic transport trend
unprecedented virtually volume welfare

For good or ill, ¹ _____ has become the ² _____ buzz-word of the 1990s. National ³ _____ are undoubtedly becoming steadily more ⁴ _____ as cross-border flows of trade, ⁵ _____ and ⁶ _____ capital increase. ⁷ _____ are buying more foreign goods, a growing number of firms now operate across national borders, and savers are ⁸ _____ more than ever before in far-flung places.

Whether all of this is for good or ill is a⁹ _____ of heated¹⁰ _____. One,¹¹ _____ view is that¹² _____ is an unmixed blessing, with the¹³ _____ to boost productivity and living standards everywhere. This is because a¹⁴ _____¹⁵ _____¹⁶ _____ can lead to a better division of¹⁷ _____ between countries, allowing low-wage countries to specialise in¹⁸ _____-intensive¹⁹ _____ while high-wage countries use workers in more productive ways. It will allow firms to²⁰ _____ bigger²¹ _____ of scale. And with²² _____, capital can be²³ _____ to whatever country offers the most productive²⁴ _____ opportunities, not trapped at home²⁵ _____²⁶ _____ with poor returns.

Critics of²⁷ _____ take a gloomier view. They²⁸ _____ that increased competition from low-wage developing countries will destroy²⁹ _____ and push down wages in today's rich³⁰ _____. There will be a "race to the bottom" as countries reduce wages, taxes,³¹ _____³² _____ and³³ _____ controls to make themselves more "competitive". Pressure to compete will³⁴ _____ the ability of governments to set their own³⁵ _____³⁶ _____. The critics also worry about the increased power of³⁷ _____ markets to cause³⁸ _____ havoc, as in the European³⁹ _____ crises of 1992 and 1993, Mexico in 1994-95 and South-East Asia in 1997.⁴⁰ _____ much loose talk about the "new"⁴¹ _____⁴² _____, today's international⁴³ _____⁴⁴ _____ is not⁴⁵ _____. The 50 years before the first world war saw large cross-border flows of goods, capital and people. That⁴⁶ _____ of⁴⁷ _____, like the present one, was driven by reductions in trade barriers and by sharp falls in⁴⁸ _____ costs, thanks to the development of railways and steamships. The present surge of⁴⁹ _____ is in a way a resumption of that⁵⁰ _____⁵¹ _____.

That earlier attempt at⁵² _____⁵³ _____ abruptly with the first world war, after which the world moved into a⁵⁴ _____ of fierce trade protectionism and tight⁵⁵ _____ on capital movement. During the early 1930s, America sharply increased its tariffs, and other countries retaliated, making the Great⁵⁶ _____ even greater. The⁵⁷ _____ of world trade fell sharply. International capital flows⁵⁸ _____ dried up in the inter-war⁵⁹ _____ as governments⁶⁰ _____ capital controls to try to insulate their⁶¹ _____ from the⁶² _____ of a⁶³ _____ slump.

⊕ SELF ASSESSMENT TEST

1. Match one word in column A with another in column B and put in the correct place in the sentences.

A	B
global	labour
human	change
climate	choice
natural	greed
corporate	trade
child	market
multinational	warming
fair	rights
free	companies
consumer	resources

1. The world is full of natural resources, such as coal and gas.
2.   coffee is coffee made by small farms who don't sell to big companies.
3. If we don't fight against   then eventually only five or six companies will control everything.
4. Some people say being able to choose from five different types of toothpaste is an example of   . I think it's just confusing.
5. Recently, the rise of   has meant that it is now hard to say whether a company is English, French or German.
6. We live in a   economy which means anyone can sell anything anywhere.
7. The terrible storms we have seen this year are an example of   .
8. Although we say it no longer exists here, isn't seeing kids on the street selling papers a form of   ?
9. Not allowing me to speak at the meeting is an attack on my basic   .
10. Surprisingly, the UK and Northern Europe will not be affected by   as it will actually get colder here.

2. Put the letters in the right order to make abstract nouns.

1. wrkingneto	<u>networking</u>
2. ivicretyat	_____
3. fluceinen	_____
4. abortioncolla	_____
5. archieryh	_____

3. Fill in the gaps with the missing word. The first two letters are given.

1. The documentary will be televised on Channel 4 on 23rd February.
2. Just being on a reality programme should not mean that you become a ce _____.
3. The event is being given 24-hour co _____ by the news networks.
4. The pr _____ is on the Sports Channel at 9 p.m.
5. I can't even go out and get a newspaper without the pa _____ chasing me!
6. The weather is br _____ on Radio 3 every two hours.
7. Have you seen the ne _____ this morning? You're on the front page!
8. Sammy Elias is leaving the series as his ch _____ will be killed in the next episode.
9. The pr _____ has to control itself. It can't let any story be published in every paper.

BENDROJI ANGLŲ KALBA (B2)**LEKSIKA**** PSYCHOLOGY****Active vocabulary****❖Word building**

ambitious
authoritative
conscientious
creative
diplomatic
energetic
knowledgeable
objective
practical
resourceful

❖Phrasal verbs

get on with
fall out with
get used to
break up
put up with
get upset over
stay out of
live out (your dreams)
miss out on (brother)

❖Stages

performing
storming
adjourning
forming
norming

❖Roles

plant
resource investigator
coordinator
shaper
monitor-evaluator
team worker
implementer
completer-finisher
specialist

❖Idioms with mind

peace of mind
make up your mind
keep an open mind
out of your mind
in two minds

❖Compounds

peer pressure
social pressure
social influence
peer group
young adults
behaviour bullying
low self-esteem
fact sheets
place of residence
forensic psychologist

mental institution	investigative technique
leading actor	media portrayal
agony aunt	lead detective profiling
phone-in	offender
self-confidence	potential offender
mid-life crisis	detect criminals
overwhelming argument	serial killer
financial support	prevent crimes
above-average results	aeroplane hijacking
sole focus	suicide bomber

❖ Collocations

share the same interests	suspect
go against the grain	paranoid
hard to resist	obsessively
seek their peer's approval	arresting officer
risky suggestions	distinctive personality
safe target for bullies	characteristics
commit a crime	evaluate minute details
draw up a profile	crime scene
serve nine life sentences	specific methods of operation
take a different view	commit petty crimes
develop more confidence	defy authority
become more mature	celebrity status
occupy themselves	
cope with feelings	
share the joys and sorrows	
close to each other in age	

❖ Criminal profiling

profile	incentive
psychiatrist	intrinsic
case file	consultant
deduce	consulting
assessment	individual
motive	involvement

❖ Other words related to psychology

justifiable
mental
motivate

obtain	evolve
perceive	irrational
reinforcement	issue
research	manipulate
affect	mature
analysis	perception
approach	pose
assumption	

VOCABULARY EXERCISES

1. Fill in all the gaps using the words in the box.

Early Motivation Theories

Incentive	Individuals	Intrinsic	Motivation	Theories
approach	approaches	assumption	assumption	categorised
job	principle	reinforcement	specific	theories theories
		theories	theories	theorists

Early ¹ _____ ² _____

These ³ _____ can be ⁴ _____ under three headings.

Satisfaction ⁵ _____. The ⁶ _____ here is that a satisfied worker is a productive worker.

⁷ _____ ⁸ _____. The ⁹ _____ of these ¹⁰ _____ is based on the ¹¹ _____ of ¹² _____, what might crudely be called the 'carrot' ¹³ _____. ¹⁴ _____ will work harder given ¹⁵ _____ reward or encouragement for good performance.

¹⁶ _____ ¹⁷ _____. Man is not an animal, say these ¹⁸ _____. He will work best if given a worthwhile ¹⁹ _____ and allowed to get on with it. The reward will come from the satisfaction in the work itself.

2. Fill in all the gaps using the words in the box.

Early Motivation Theories

Incentive	Incentive	Incentive	Intrinsic	adequately
advocated	alternatively	approach	area	assumption
assumptions	attributed	categorised	challenging	colleague
concentrated	concentration	conceptualisation	considerable	

**consultant consulting create create credit derive design
dominant evidence evidence evidence evidence evidence
goal goal hierarchy implied individual individual
individual individual individual individual individual individual
individual individual individuals intelligence intrinsic
intrinsic involvement job job job justifiable mental
minimum motivate motivator motivator motivators obtain
participation perceives positively principle process
react reinforcement research resource status status
task technology theories theories theories theories
theories theories theories theories theories theories
theories theorists violated**

Satisfaction ¹ _____

There is very little ² _____ hat a satisfied worker actually works harder. However there is strong support for the suggestion that a satisfied worker tends to stay in the same organisation. There is also ³ _____ that satisfaction correlates ⁴ _____ with ⁵ _____ health. This suggests that paying attention to conditions of work and worker morale will reduce staff turnover and absenteeism but will not necessarily increase ⁶ _____ productivity. Herzberg's findings suggest a reason for this.

Under this heading can be grouped those ⁷ _____ that hold that people work best when they like their leader, or are satisfied with their work group.

It has been suggested that where satisfaction does correlate with productivity, it may be the productivity that caused the satisfaction rather than the other way round.

⁸ _____ ⁹ _____
¹⁰ _____ ¹¹ _____ suggest that the ¹² _____ will increase his efforts in order to ¹³ _____ a desired reward.

Although based on the general ¹⁴ _____ of ¹⁵ _____, most of the studies in this ¹⁶ _____ have ¹⁷ _____ on 'pay' or 'money' as a ¹⁸ _____. To some extent this ¹⁹ _____ is ²⁰ _____ in that money acts as a 'stand in' for many other rewards such as ²¹ _____ and independence. This situation may, however, be more true of America, where most of the studies were done, than of Europe.

²² _____ ²³ _____ undoubtedly *can* work if:

a. The ²⁴ _____ ²⁵ _____ the increased reward to be worth the extra effort;

b. The performance can be measured and clearly ²⁶ _____ to the ²⁷ _____;

c. The ²⁸ _____ wants that particular kind of reward;

d. The increased performance will not become the new ²⁹ _____ standard.

These ³⁰ _____ often work well for the owner-manager or, at the worker level, in unit or small-batch manufacturing. If, however, any of the first three conditions does not apply, the ³¹ _____ will tend to see the reward as an improvement to the general climate of work and will ³² _____ as under *Satisfaction* ³³ _____. Condition (d) of course, if ³⁴ _____, will only ³⁵ _____ a serious credibility gap.

³⁶ _____ ³⁷ _____

These ³⁸ _____ ³⁹ _____ their *raison d'être* from some general ⁴⁰ _____ about human needs along lines originally ⁴¹ _____ by Maslow. Maslow ⁴² _____ human needs as follows:

- Self-actualisation needs;
- Esteem needs;
- Belonging and love needs;
- Safety needs;
- Physiological needs.

He postulates that needs are only ⁴³ _____ when they are unsatisfied. He further suggests that these needs work, roughly, in the kind of ⁴⁴ _____ ⁴⁵ _____ by the listing above. The lower-order needs (physiological and safety) are ⁴⁶ _____ until satisfied, whereupon the higher-order needs come into operation. There is ⁴⁷ _____ intuitive support for this ⁴⁸ _____. If you are starving, your needs for esteem or ⁴⁹ _____ will be unimportant; only food matters. When ⁵⁰ _____ warm, further heat will not ⁵¹ _____ you, i.e. the need does not operate as a ⁵² _____. Unfortunately the ⁵³ _____ ⁵⁴ _____ does not support the idea that needs become less powerful as they are satisfied, except at the very primitive level. Aldefer, who has simplified Maslow's needs down to three categories - the need for existence, the need to relate to others and the need for personal growth - is at pains to point out that each of us may have different levels of each kind.

The ⁵⁵ _____ of the ⁵⁶ _____ ⁵⁷ _____ (e.g. McGregor and Likert) is that the higher-order needs are more prevalent in modern men and women than we give them ⁵⁸ _____ for. In particular that we can gain a lot of satisfaction from the ⁵⁹ _____ itself, provided that it is *our* ⁶⁰ _____, i.e. we have some degree of freedom in determining what the ⁶¹ _____ is and how we will do it. This ⁶² _____ would say that ⁶³ _____ or ⁶⁴ _____ will in general tend to increase ⁶⁵ _____, provided that it is genuine ⁶⁶ _____. Rewards tend to lie in the ⁶⁷ _____ itself or in the ⁶⁸ _____'s relations with the group. The ideal is to ⁶⁹ _____ conditions where effective performance is a ⁷⁰ _____ in itself rather than a means to a further ⁷¹ _____. The manager is a ⁷² _____, ⁷³ _____ and ⁷⁴ _____, rather than a boss.

These ⁷⁵ _____ are appealing but there is ⁷⁶ _____ to suggest that they do not work too well when:

The ⁷⁷ _____ prevents the ⁷⁸ _____ from having control over his or her ⁷⁹ _____ ⁸⁰ _____, i.e. at shop-floor level in ⁸¹ _____, mass or large batch production;

The ⁸² _____ does not have strong needs for self-actualisation, or ⁸³ _____ likes authoritarian masters.

One would expect therefore to find these ⁸⁴ _____ ⁸⁵ _____ working best where ⁸⁶ _____ of ⁸⁷ _____ and independence were working on ⁸⁸ _____ problems, e.g. in R and D laboratories or in some ⁸⁹ _____ firms. The ⁹⁰ _____ supports this supposition.

3. Fill in all the gaps using the words in the box.

Early Motivation Theories

Assumptions	External	Issues	Theory	Underlying	affect
analysis	approach	appropriate	appropriateness	assume	
assumed	assumption	assumption	assumption	assumption	
assumption	assumption	assumptions	assumptions		
assumptions	assumptions	assumptions	benefits	capable	
category	chapter	complex	complex	complex	complex
complex	complexity	creating	dominant	economic	economic
economic	evolve	goals	hierarchy	hierarchy	identity
identity	incentive	individuals	integrate	intrinsic	irrational

**issue job manipulated mature maturing motivated
motivated motivated motivated motivated motivating
motivation motivation passive perception physiological
posed primarily primarily proceed process process
procession psychological psychological psychological
psychological rationalisation rely respond revolution seek
sexuality sought strategies style theories theories
theories theories theory theory underlying underlying
unpredictable variable variables voluntarily**

1 _____ 2 _____

These ³ _____ all stem from some ⁴ _____ ⁵ _____ about people. To a large extent unproven, they tend to represent the ⁶ _____ mood or climate of opinion at that time. Schein has classified them as follows, and it is interesting to note that the categories follow each other in a sort of historical ⁷ _____, starting from the time of the industrial ⁸ _____.

*The rational-*⁹ _____ ¹⁰ _____. We are ¹¹ _____ ¹² _____ by ¹³ _____ needs. We are essentially ¹⁴ _____ animals to be ¹⁵ _____, ¹⁶ _____ and controlled by the organisation. Our feelings are essentially ¹⁷ _____; organisations must be so organised that these feelings and ¹⁸ _____ traits are controlled (McGregor's ¹⁹ _____ X ²⁰ _____). *But*, fortunately, not all of us are like this. There are those who are self-²¹ _____, self-controlling and in charge of their emotions. This group must ²² _____ responsibility for the management of the others.

The social ²³ _____. We are essentially social animals and gain our basic sense of ²⁴ _____ from relationships with others. As a result of the necessary ²⁵ _____ of work much of the meaning has gone out of work itself and must be ²⁶ _____ in the social relationships of the ²⁷ _____. Management is only effective to the extent that it can mobilise and ²⁸ _____ on these social relationships. ²⁹ _____ of leadership ³⁰ _____ and group behaviour are therefore of great importance.

The self-actualising ³¹ _____. We are ³² _____ self-³³ _____ and self-controlled. We ³⁴ _____ to be ³⁵ _____ on the ³⁶ _____ and are ³⁷ _____ of being so. ³⁸ _____ controls and pressures are likely to be seen as reducing our autonomy and therefore will ³⁹ _____ our ⁴⁰ _____. Given a chance, people will ⁴¹ _____ ⁴² _____ their own

⁴³ _____ with those of the organisation.

The ⁴⁴ _____ ⁴⁵ _____. Schein comes down in favour of what he calls '⁴⁶ _____ man'. People are ⁴⁷ _____. We have many motives which have at any one time a ⁴⁸ _____, but the particular ⁴⁹ _____ may change from time to time and situation to situation. We do not necessarily have to find fulfilment of all our needs in any one situation. We can ⁵⁰ _____ to a variety of managerial ⁵¹ _____. Whether we will or not, will depend upon our view of their ⁵² _____ to the situation and to our needs.

The ⁵³ _____ ⁵⁴ _____. This is a ⁵⁵ _____ suggested by Levinson, following Jacques and Zaleznik. A person is a ⁵⁶ _____, unfolding, ⁵⁷ _____ organism who passes through physiological and ⁵⁸ _____ stages of development. We ⁵⁹ _____ an ego ideal towards which we strive. The most powerful ⁶⁰ _____ force in us, over and above such basic drives as hunger, ⁶¹ _____, aggression, is the need to bring ourselves closer to our ideal. The greater the gap between our ⁶² _____ of ourselves in reality and our ego ideal the more angry we are with ourselves and the more guilt we feel. Work is part of our ⁶³ _____, our ego ideal, and opportunities must be provided for us to work towards our ego ideal in work if we are to be ⁶⁴ _____ !

The kind of ⁶⁵ _____ that we subscribe to will colour all our views about management and people in organisations. Satisfaction and ⁶⁶ _____ ⁶⁷ _____, ⁶⁸ _____ that people are rational-⁶⁹ _____, will lead to a bargaining ⁷⁰ _____, to preoccupation with the extrinsic conditions of work, money and fringe ⁷¹ _____. Believers in ⁷² _____ ⁷³ _____, in self-actualising or ⁷⁴ _____ ⁷⁵ _____, will be more concerned with ⁷⁶ _____ opportunities for ⁷⁷ _____ to develop and realise their talents, with providing the right climate for work and the right type of work.

At this point it might be helpful to the reader to pause and reflect upon his or her ⁷⁸ _____ about people and the ⁷⁹ _____ ⁸⁰ _____ of ⁸¹ _____. For we are now going to complicate the whole ⁸² _____, to pour more ⁸³ _____ into the mix than are ⁸⁴ _____ even by Schein's ⁸⁵ _____ ⁸⁶ _____ or Levinson's ⁸⁷ _____ one. Working from a basic model of a person's decision-making ⁸⁸ _____ we shall ⁸⁹ _____ piecemeal towards a better and fuller understanding of how people answer the three questions ⁹⁰ _____ at the beginning of this ⁹¹ _____. The resulting

picture will be complicated and intricate. This is only in line with the intricacies of reality, but for most operational purposes ⁹² _____ reality is too ⁹³ _____. We are reduced to thinking in stereotypes or over-simplifications in order to get anything done and to avoid the paralysis of ⁹⁴ _____. This ⁹⁵ _____ of reduction is, however, a better base for action if we understand the ⁹⁶ _____ ⁹⁷ _____ and if we confront our other prejudices, ⁹⁸ _____ and stereotypes along the way.

(*Understanding organisations* by Charles Handy)

⊕ SELF ASSESSMENT TEST

1. Read the sentences and decide which answer (A, B, C or D) best fits each space.

1. Within one day of *falling out* with each other they are always friends again.
a breaking up   **b** getting on   **c** falling out   **d** putting up
2. If we don't _____ work soon we'll never finish it.
a put up with   **b** get down to   **c** get used to   **d** fall out with
3. No matter how many times I go riding on a horse, I'll never _____ it.
a break up   **b** fall out with   **c** get used to   **d** get down to
4. After Helena and Paweł _____, Paweł started dating Ewa.
a fell out with   **b** got on   **c** put up   **d** broke up
5. I really just can't _____ Severin. She's just so cold.
a get down to   **b** get on with   **c** fall out with   **d** break up
6. How do you _____ it. It's so annoying!
a get on with   **b** put up with   **c** get down to   **d** get used to

2. Complete these idioms connected with 'mind'. Make sure the form is correct.

1. You must be *out* _____ of your mind! It's too dangerous!
2. You need to keep an _____ mind about this. I'm sure there is more than one solution.
3. Take your time _____ up your mind.
4. I'm in _____ minds about this. It might be a good idea but it is a risk.

5. Knowing everything's in control gives me _____ of mind.

2. Match the words to their definitions.

1. case file

a) the reason that makes someone do something, especially when this reason is kept hidden.

2. motive

b) a doctor trained in the treatment of mental illness.

3. profile

c) a process in which you make a judgment about a person or situation, or the judgment you make.

4. psychiatrist

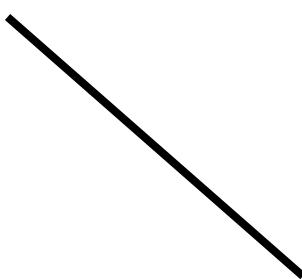
d) a set of papers, records etc that contain information about a crime.

5. assessment

e) to use the knowledge and information you have in order to understand something or form an opinion about it.

6. deduce

f) a description that gives important details about a person, a group of people, or a place.

BENDROJI ANGLŲ KALBA (B2)**LEKSIKA** **CULTURE****Active vocabulary****❖ Aspects of culture**

architecture
climate
cuisine
customs
geography
historical events
institutions
language
life rituals
religion
rules of behavior
the arts
traditions
values

❖ Adjectives

frustrated
hostile
inadequate
intriguing
isolated
stimulated

❖ Prefixes

anti-
counter-
inter-
mis-
multi-
post-
pre-
sub-

❖ Suffixes

-able
-ible
-ism
-less
-logy
-ment

❖ Idioms related to culture

a way of praising
rules of behavior
a good first impression
weigh your words
on time
based on
indifferent to

VOCABULARY EXERCISES

1. Read each of the following sentences. Pay attention to the underlined words. From the choices given, select the word that most nearly means the same thing:

1. Since the Americans are a blend of people from many countries, it is hard to characterise all of them.
a) show   b) describe   c) require   d) apply
2. The Americans combine many different cultures.
a) have   b) describe   c) join   d) select
3. They value individuality and freedom.
a) slavery   b) practicality   c) individuality   d) independence
4. People work extremely hard, they have little leisure time.
a) very   b) much   c) better   d) a lot
5. Many Americans put their parents in nursing homes. Foreigners find the practice heartless.
a) practical   b) useful   c) cruel   d) hard

2. Complete each sentence with one of the suitable phrases from the list in the correct form. Use each phrase only once.

Word list: a way of praising; rules of behaviour; a good first impression; weigh your words; on time; based on; indifferent to

1. Good manners _____ respect.
2. _____ help us to communicate.
3. Never be late, be punctual. Be _____.
4. Each day dress as if it were your only chance to shine. It _____.
5. Thanking others is _____.
6. Don't pay attention to gossip, ignore it and _____ to it.
7. Before speaking to others pause and _____.

3. Synonym maze. **Synonyms are words with similar or the same meaning. In each of the following sets of words, three are synonyms and one is not. Cross out the word that doesn't belong to the group of synonyms:** Example: small, little, tiny, large

1. order, obedience, commandment, instruction
2. answer, reply, question, response
3. modest, arrogant, pompous, showy
4. kindness, generosity, cruelty, sympathy
5. rude, vulgar, uncivilized, polite
6. remarkable, exceptional, common, unusual

4. Antonym match. **Antonyms are words with opposite meaning. Match the words in column B with their antonyms in column A:**

A

1. common
2. indifferent
3. social
4. familiar
5. courteous
6. generous

B

- a. introvert
- b. strange
- c. selfish
- d. exceptional
- e. rude
- f. caring

5. All the words in the list below are hidden in the puzzle. They are arranged forward, backward, up and down. The letters for any given word are always in a straight line. Put a circle around each word as you find it and cross it off the list. Different words may overlap and use the same letters. To start you off, two of the words have been circled for you:

Word bank: stereotype; etiquette; respect; tradition; custom; status; manners; habit; society; rule; card; sign

P	S	T	E	R	E	O	T	Y	P	E
N	S	U	T	A	T	S	X	D	J	L
G	N	O	I	T	I	D	A	R	T	U
I	K	Z	L		Q		F	A	N	R
S		O	T	S	U	C	O	C	Z	H
T	C	E	P	S	E	R	P	R	S	T
N	H	A	B	I	T	N	H	W	E	O
	G	M	G	Y	T	E	I	C	O	S
A	D	E	S	R	E	N	N	A	M	H

6. Determine the meaning of the words. Write your definitions. Check your definition with the dictionary definition:

1. Individuality _____
2. Idealism _____
3. Faith _____
4. Prestige _____

Write sentences using each of the words (individuality, idealism, faith, prestige) so that someone not familiar with the word would be able to understand its meaning.

7. Put the following words in the right squares

Word list: postcode; garbage; attorney; sweet (n); pants; rubbish; toilet; primary school; eraser; bathroom; subway; elementary school; zip code; candy; pavement; fall; trousers; rubber; sidewalk; cheque; crisp; shop assistant; autumn; biscuit; CV; check; potato chip; holiday; resume; rent; sales clerk; underground; vacation; solicitor; cookie; hire.

British English

American English

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.

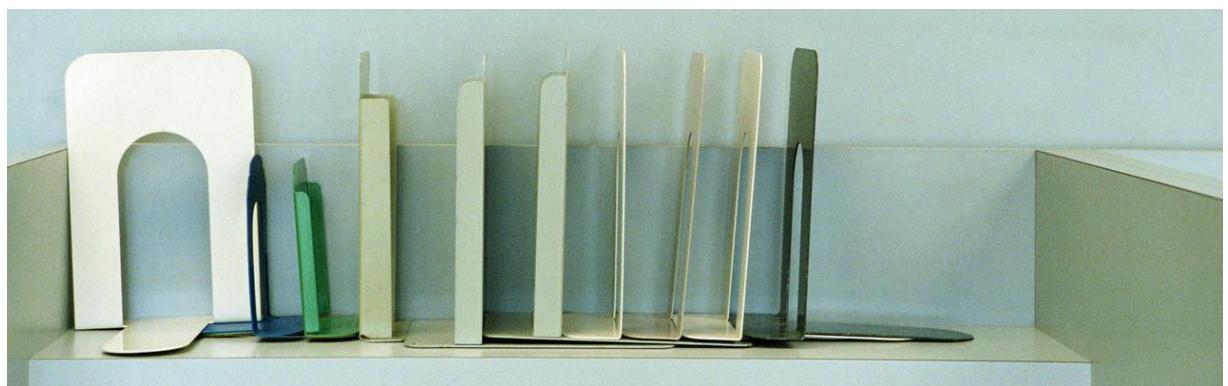
- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.

8. Fill in the defined words and combine them into sentences:

The figure consists of ten horizontal dashed lines, each representing a data point at a specific time step. The lines are evenly spaced vertically and extend across the width of the plot area.

1. the state of being similar, likeness, resemblance
  2. a sequence of two or more words arranged in a grammatical construction and acting as a unit in a sentence
  3. the state or relation of being different , dissimilarity, unlikeness
  4. something
  5. the stock of words used by a particular people, class, person, member of occupation
  6. the ability coming from one's knowledge, practice
  7. a phonetic transcription of a given word
  8. that which is intended to be or actually is expressed or indicated; signification

⊕ SELF ASSESSMENT TEST

1. Match the words to their definitions.

0. language	a. the way all the parts of a place, building, city etc. are arranged.
1. customs	b. a system of communication by written or spoken words, which is used by the people of a particular country or area
2. cuisine	c. your ideas about what is right and wrong, or what is important in life
3. institutions	d. the typical weather conditions in a particular area
4. values	e. a particular style of cooking
5. traditions	f. beliefs, customs, or ways of doing something that have existed for a long time, or these beliefs, customs etc in general
6. geography	g. things that are done by people in a particular society because it is traditional
7. climate	h. art, music, theatre, film, literature etc. all considered together
8. the arts	i. important systems of organization in society that have existed for a long time

2. Put the words from the box below in the gaps.

**frustrated
intriguing**

**hostile
isolated**

**inadequate
stimulated**

1. My interest in aircraft was stimulated by flying to Spain with my brother.
2. You don't have to be so _____. I'm only trying to help.
3. The success of a mystery novel depends on how _____ the mystery is.

4. The house was very _____, miles away from anywhere.
5. As the test failed again and again, the scientists became very _____
6. These boxes are _____ and need to be changed.

3. Change the underlined word(s) to correct the sentence.

1. Your **culture** is in direct threat to the accepted culture of this country.
counter culture
2. Further **develop** is needed before we can show it to the investors.
_____
3. The American War of Independence **dates** the American Civil War.
_____
4. Men are always accused of **sex**, never women._____
5. His **social** behaviour means he never gets invited to parties._____
6. The **cultural** activities are designed to show that many people live here from different countries._____
7. He had been a soldier but became a chemist **war**._____
8. There are several different forms of **communicate**._____
9. Cultural understanding must be able to cut across **national** borders.
_____
10. I don't know how **value** it is but I know you can't afford it._____
11. The argument was all over **an understand**. She thought that he was lying to her._____
12. In the backstreets of the city you will find many artistic **cultures** which are almost unknown to the general public._____
13. I don't know how old it is. It looks **time**._____

ANSWER KEY

ANGLŲ KALBOS FONETIKA**Anglų kalbos fonetika**

Anglų kalbos abécélę sudaro 26 raidės, pateikiamos žemiau esančioje lentelėje.

Spausdininės raidės	Rašytinės raidės	Raidžių pavadinimas	Spausdintinės raidės	Rašytinės raidės	Raidžių pavadinimas
Aa	Aa	[eɪ]	Nn	Nn	[en]
Bb	Bb	[bi:]	Oo	Oo	[əʊ]
Cc	Cc	[si:]	Pp	Pp	[pi:]
Dd	Dd	[di:]	Qq	Qq	[kju:]
Ee	Ee	[i:]	Rr	Rr	[a:r]
Ff	Ff	[ef]	Ss	Ss	[es]
Gg	Gg	[dʒi:]	Tt	Tt	[ti:]
Hh	Hh	[eɪtʃ]	Uu	Uu	[ju:]
Ii	Ii	[aɪ]	Vv	Vv	[vi:]
Jj	Jj	[dʒeɪ]	Ww	Ww	[dʌbəlju:]
Kk	Kk	[keɪ]	Xx	Xx	[eks]
Ll	Ll	[el]	Yy	Yy	[wai]
Mm	Mm	[em]	Zz	Zz	[zed]

Šios raidės arba jų junginiai atitinka 44 garsus. Teisingai perskaityti raidę ar raidžių junginį padeda transkripcija, kurioje kiekvienas garsas žymimas fonetiniu ženklu, rašomu laužtiniuose skliaustuose.

Anglų kalbos garsų sistema**Balsiai**

Anglų kalboje yra 12 balsių. Kaip ir lietuvių kalboje, juos galima suskirstyti į trumpuosius ir ilguosius balsius.

Trumpeji balsiai

[ɪ], [e], [ʌ], [ɔ], [ʊ], [ə], [æ]

Ilgieji balsiai

[i:], [a:], [ɔ:], [u:], [ɜ:]

Visi trumpeji balsiai turi atitikmenis lietuvių kalboje.

[i] (pvz., žodyje „it” [**ɪt**] („tai”)) yra artimas lietuviškajam **[i]** žodyje “kitas”.

[e] (pvz., žodyje „bed” [**bed**] („lova”)) atitinka lietuviškajį **[e]** skoliniuje “novelė”.

[ʌ] (pvz., žodyje „cut” [**kʌt**] („pjauti”)) yra artimas lietuviškajam **[a]** žodyje „žiema”.

[ə] (pvz., žodyje „not” [**nət**] („ne”)) yra panašus į lietuviškajį **[o]** žodyje „op”, jei pastarajį žodį tartume labai žemu balso tonu. Tariant angliskajį **[ə]**, apvalioji lūpą anga yra atviresnė, lūpos į priekį neatkišamos.

[ʊ] (pvz., žodyje „took” [**tʊk**] („paémé”)) yra artimas lietuviškajam **[u]** žodyje „buvo”, tačiau tariant angliskajį **[ʊ]**, lūpos į priekį neatkišamos.

[ə] yra labai trumpas ir silpnas balsis, sutinkamas tik nekirčiuotuose skiemenyse (pvz., žodyje „about” [**ə'baʊt**]¹ („apie”)). Panašų garsą gautume, jei lietuvių kalbos žodžio „apatinis” nekirčiuotame skiemenyje balsį **[a]** tartume labai silpnai ir daug uždariau.

[æ] (pvz., žodyje „man” [**mæn**] („vyras”)) yra pusilgis balsis, panašus į lietuviškajį **[e]** žodyje „menas”, tik angliskasis **[æ]** yra dar atviresnis.

Beveik visiems ilgiesiems balsiams taip pat galima surasti atitikmenis lietuvių kalboje.

[i:] (pvz., žodyje „read” [**rɪ:d**] („skaityti”)) atitinka ilgajį **[y]** lietuvių kalbos žodyje „vyras”.

[a:] (pvz., žodyje „dark” [**dɑ:k**] („tamsus”)) yra panašus į lietuviškajį **[a]** žodyje „plakė”, jei pastarajį žodį tartume labai žemu balso tonu. Tariant angliskajį **[a:]**, liežuvius atitraukiamas atgal ir labai žemai nuleidžiamas.

[ɔ:] (pvz., žodyje „four” [**fɔ:**] („keturi”)) yra panašus į lietuviškajį **[o]** žodyje „oras”, bet tariant angliskajį **[ɔ:]**, liežuvius dar labiau atitraukiamas atgal, apvalioji lūpą anga yra atviresnė, lūpos į priekį neatkišamos.

[u:] (pvz., žodyje „food” [**fʊ:d**] („maistas”)) yra artimas lietuviškajam **[ū]** žodyje „būrė”, tačiau tariant angliskajį **[u:]**, lūpos į priekį neatkišamos.

[ɜ:] (pvz., žodyje „bird” [**bɜ:d**] („paukštis”)), skirtingai nei kiti ilgieji balsiai, atitikmens lietuvių kalboje neturi. Tariant šį garsą, visi kalbos padargai yra gana

---

¹ Anglų kalbos transkripcijoje kirtis ['] žymi, kad po jo einantis skiemuo yra kirčiuotas, t.y. šiame skiemenyje esantis balsis ar dvibalsis tariamas stipriau. Taigi, duotame žodyje „about” [**ə'baʊt**] stipriau reikia tarti antrojo skiemens dvibalsį **[aʊ]**.

Be to, ilgesni anglų kalbos žodžiai, pvz. „pronunciation” [**prə'nʌnsi'eɪʃən**] („tarimas”), gali turėti du kirčiuotus skiemenis, pirminį ['] ir antrinį [ɪ]. Tokiu atveju, po abiejų kirčių einančiuose skiemenyse esantys balsiniai garsai, t.y. balsis **[ʌ]** ir dvibalsis **[eɪ]**, tariami stipriau nei kiti žodyje esantys balsiai ar dvibalsiai.

Kirtis nežymimas vienskiemeniuose žodžiuose, iškyrus tokius žodžius kaip „able” [**'eɪbl**], kuriame **[b1]** sudaro atskirą skiemenių.

Įtempti, liežuvio centrinė dalis pakeliama, o tarp dantų ir lūpų paliekamas tik labai menkas plyšelis (lyg šypsantis).

Dvibalsiai

Anglų kalboje yra 8 dvibalsai, ir visi jie yra tvirtapradžiai, t.y. jų pirmasis dėmuo yra tariamas daug stipriau nei antrasis.

Dvibalsis **[aɪ]** (pvz., žodyje „like“ **[laɪk]** („mègti“)) atitinka lietuviškajį **[aɪ]** žodyje „aibė“.

Dvibalsis **[aʊ]** (pvz., žodyje „now“ **[naʊ]** („dabar“)) yra panašus į lietuviškajį **[aʊ]** žodyje „augti“.

Dvibalsis **[eɪ]** (pvz., žodyje „say“ **[seɪ]** („sakyti“)) atitinka lietuviškajį **[eɪ]** žodyje „leisti“.

Dvibalsis **[əɪ]** (pvz., žodyje „boy“ **[bəɪ]** („berniukas“)) yra panašus į lietuviškajį **[oɪ]** jaustuke „oi“, tik anglisko dvibalsio pirmasis dėmuo yra atviresnis.

Dvibalsis **[ɪə]** (pvz., žodyje „here“ **[hɪə]** („čia“)) yra apytikriai panašus į lietuviškajį **[ɪə]** žodyje „pienas“.

Kiti anglų kalbos dvibalsiai atitikmenų lietuvių kalboje neturi. Dvibalsis **[əʊ]** (pvz., žodyje „go“ **[gəʊ]** („eiti“)) yra apytikriai panašus į žemaitiškajį **[ou]** žodyje „douna“ („duona“).

Dvibalsis **[eə]** (pvz., žodyje „hair“ **[heə]** („plaukai“)) yra artimas junginiui **[éa]**.

Dvibalsis **[ʊə]** (pvz., žodyje „poor“ **[pʊə]** („neturtingas“)) yra artimas junginiui **[ua]**.

Priebalsiai

Anglų kalboje yra 22 priebalsis, kurie, kaip ir lietuvių kalboje, skirstomi į skardžiuosius ir dusliuosius priebalsius.

Skardieji priebalsiai	Duslieji priebalsiai
[b], [d], [g], [v], [z], [ʒ], [dʒ], [ð], [l], [m], [n], [ŋ], [r]	[p], [t], [k], [f], [s], [ʃ], [tʃ], [θ], [h]

Dauguma skardžiujų priebalsių turi atitikmenis lietuvių kalboje. Tačiau, skirtingai nei lietuvių kalboje, žodžio gale jie tariami aiškiai ir išsaugo savo skardumą.

[b] (pvz., žodyje „bag” **[bæg]** („krepšys”)) atitinka lietuviškajį **[b]** žodyje „boba”.

[d] (pvz., žodyje „dad” **[dæd]** („tėtis”)) yra apytikriai panašus į lietuviškajį **[d]**, tačiau angliskasis garsas tariamas liežuvio galą prispaudus ne prie dantų, o prie alveolių.

[g] (pvz., žodyje „girl” **[gɜ:l]** („mergaitė”)) atitinka lietuviškajį **[g]** žodyje „galas”.

[v] (pvz., žodyje „view” **[vju:]** („vaizdas”)) atitinka lietuviškajį **[v]** žodyje „valas”.

[z] (pvz., žodyje „zoo” **[zu:]** („zoologijos sodas”)) atitinka lietuviškajį **[v]** žodyje „zylė”, tik anglų kalboje jis tariamas minkščiau.

[ʒ] (pvz., žodyje „leisure” **['leʒə]** („laisvalaikis”)) yra panašus į lietuviškajį **[ž]** žodyje „žalias”, tik truputį minkštesnis.

[dʒ] (pvz., žodyje „judge” **[dʒʌdʒ]** („teisėjas”)) yra panašus į lietuviškajį **[dž]** žodyje „džiauti”, tik tariamas daug kiečiau.

[ð] (pvz., žodyje „mother” **['mʌðə]** („motina”)), atitikmens lietuvių kalboje neturi. Šis garsas gaunamas, truputį prakišus plokščią liežuvio galą tarp priekinių dantų ir tariant lietuvišką priebalsį **[z]**.

[l] (pvz., žodyje „love” **[lʌv]** („mylėti”)) yra apytikriai panašus į lietuviškajį **[l]**, tačiau angliskasis garsas tariamas liežuvio smaigalį prispaudus ne prie dantų, o prie alveoli viršūnės.

[m] (pvz., žodyje „mind” **[maɪnd]** („protas”)) atitinka lietuviškajį **[m]** žodyje „mama”.

[n] (pvz., žodyje „nine” **[naɪn]** („devyni”)) yra panašus į lietuviškajį **[n]** žodyje „žnaibo”.

[ŋ] (pvz., žodyje „sing” **[sɪŋ]** („dainuoti”)) yra panašus į lietuviškajį **[n]** žodyje „bangos”, kai liežuvio užpakalinė dalis prispaudžiama prie minkštojo gomurio, ir oras išleidžiamas pro nosį.

[r] (pvz., žodyje „red” **[red]** („raudonas”)), labai skiriasi nuo lietuviškojo **[r]** tuo, kad angliskasis **[r]** yra užalveolinis ir tariamas nevirpinant liežuvio galo. Šis garsas gaunamas liežuvio galą užrietus į viršų prie kietojo gomurio pradžios, bet jo neliečiant.

Kaip ir skardieji priebalsiai, dauguma dusliujų priebalsių taip pat turi atitikmenis lietuvių kalboje, tačiau jie tariami daug energingiau, ypatingai žodžio pradžioje arba gale.

[p] (pvz., žodyje „pipe” [**pəɪp**] („vamzdis”)) yra panašus į lietuviškajį **[p]** žodyje „pupos”. Žodžio pradžioje, jei skiemuo yra kirčiuotas (pvz., „parents” [**peərənts**] („tėvai”)), ir žodžio gale šis garsas yra aspiruojamas, t.y. tariamas gausiai iškvepiant orą.

[t] (pvz., žodyje „tie” [**taɪ**] („kaklaraištis”)) yra apytikriai panašus į lietuviškajį **[t]**, tačiau angliskasis garsas tariamas liežuvio smaigalį prispaudus ne prie dantų, o prie alveolių. Angliškasis **[t]** yra stipriai aspiruojamas tais pačiais atvejais kaip ir **[p]**.

[k] (pvz., žodyje „class” [**kla:s**] („klasė”)) yra panašus į lietuviškajį **[k]** žodyje „kas”. Jis yra stipriai aspiruojamas tais pačiais atvejais kaip ir **[p]**.

[f] (pvz., žodyje „five” [**faiv**] („penki”)) atitinka lietuviškajį **[f]** žodyje „faktas”.

[s] (pvz., žodyje „soon” [**sʊ:n**] („netrukus”)) yra panašus į lietuviškajį **[s]** žodyje „sesé”, tik anglų kalboje jis tariamas minkščiau.

[ʃ] (pvz., žodyje „shoe” [**ʃu:**] („batas”)) yra panašus į lietuviškajį **[š]** žodyje „šamas”, tik truputį minkštesnis.

[tʃ] (pvz., žodyje „church” [**tʃɜ:tʃ**] („bažnyčia”)) atitinka lietuviškajį **[č]** žodyje „čaižyti”.

[θ] (pvz., žodyje „three” [**θri:**] („trys”)), atitikmens lietuvių kalboje neturi. Šis garsas gaunamas, truputį prakišus plokščią liežuvio galą tarp priekinių dantų ir tariant lietuvišką priebalsį **[s]**.

[h] (pvz., žodyje „hot” [**hət**] („karštas”)) yra panašus į lietuviškajį **[h]** skoliniuje „halė”, tik tariamas dusliai.

Pusbalsiai

Be to, anglų kalboje yra 2 pushbalsiai. Garsas **[j]** (pvz., žodyje „yes” [**jes**] („taip”)) yra panašus į lietuviškajį **[j]** žodyje „jaunas”, tik silpniesnis.

Garsas **[w]** (pvz., žodyje „wet” [**wet**] („šlapias”)) atitikmens lietuvių kalboje neturi. Jis gaunamas, tariant lietuvišką balsį **[u]**, dar siauriau suapvalinus lūpų angą, lūpos į priekį neatkišamos .

Pagrindinės anglų kalbos skaitymo taisyklos

Balsės ir jų skaitymo taisyklos

Kaip buvo minėta aukščiau, anglų kalbos transkripcijoje pirminis ['] bei antrinis [.] kirčiai žymi, kad po jų einantis skiemuo yra kirčiuotas. Anglų kalboje yra keturi pagrindiniai kirčiuoto skiemens tipai. Tai:

I tipas – atviras skiemuo, kurio gale rašoma balsė arba priebalsė ir netariamoji „e“. Tokio tipo skiemenyse balsė skaitoma taip kaip abécélėje, pvz.: „me“ [**mi:**] („mane“), „take“ [**teɪk**] („imti“), „bite“ [**bait**] („kästi“).

II tipas – uždaras skiemuo, kuris baigiasi priebalse. Tokiuose skiemenyse balsė skaitoma kaip trumpas balsis, pvz.: „pit“ [**pɪt**] („duobė“), „pen“ [**pen**] („plunksnakotis“).

III tipas – uždaras skiemuo, kuriame po balsės rašoma priebalsė „r“ arba „r“/„l“ ir kita priebalsė. Tokio tipo skiemenyse balsė skaitoma kaip ilgas balsis, pvz.: „car“ [**kɑ:**] („automobilis“), „fork“ [**fɔ:k**] („šakutė“), „calm“ [**kɑ:m**] („ramus“).

IV tipas – atviras skiemuo, kuriame po balsės ir priebalsės „r“ rašoma netariamoji „e“ arba kita balsė. Tokiuose skiemenyse kirčiuota balsė skaitoma kaip dvibalsis, pvz.: „care“ [**kɜ:**] („rūpintis“), „durable“ [**dʒuərəbl̩**] („patvarus“).

Pagrindinės balsių skaitymo kirčiuotame atvirame ir uždaramame skiemenyje taisyklos pateikiamos žemiau esančioje lentelėje:

Balsė ir jos pavadinimas	a [eɪ]	e [i:]	i [aɪ]	o [əʊ]	u [ju:]
Tarimas skiemenyje	atvirame [eɪ] name	[i:] Pete	[aɪ] hide	[əʊ] note	[ju:] cute
Pavyzdys	[neɪm]	[pi:t]	[haɪd]	[nəʊm]	[kjυ:t]
Tarimas skiemenyje	uždaramame [æ] sad	[e] met	[ɪ] fit	[ɔ] job	[ʌ] bun
Pavyzdys	[sæd]	[met]	[fɪt]	[dʒɔb]	[bʌn]

Balsė „y“ atvirame skiemenyje paprastai žymi garsą [**aɪ**] (pvz., „type“ [**taɪp**] („rinkti tekštą kompiuteriu“), „my“ [**maɪ**] („mano“)). Uždaramame skiemenyje ši raidė žymi garsą [**ɪ**] (pvz., „myth“ [**mɪθ**] („mitas“)), o žodžio pradžioje – garsą [**j**] (pvz., „yellow“ [**jeləʊ**] („geltonas“)).

Balsių junginių su priebalse „r“ skaitymo kirčiuotame atvirame ir uždaramame skiemenyje taisyklos pateikiamos šioje lentelėje:

Junginys						
atvirame skiemenyje	are	ere	ire	ore	ure	yre
Tarimas	[eə]	[ɪə]	[aɪə]	[ɔ:]	[jʊə]	[aɪə]
Pavyzdys	dare	mere	hire	more	pure	tyre [taɪə]
	[deə]	[mɪə]	[haɪə]	[mɔ:]	[pjʊə]	
Junginys	ar	er	ir	or	ur	
uždarame skiemenyje						
Tarimas	[a:]	[ə:]	[ə:]	[ɔ:]	[ə:]	
Pavyzdys	far [fɑ:]	her	firm	born	turn	
	[hə:]	[fə:m]	[bɔ:n]	[tə:n]		

Kalbant apie dviskiemenius žodžius, jeigu tokiuose žodžiuose tarp balsių yra viena priebalsė, kirčiuotame skiemenyje esanti balsė skaitoma kaip atvirame skiemenyje (pvz., „student“ ['sju:dənt] („studentas“)). Jeigu tarp balsių yra dvi priebalsės, tai kirčiuotame skiemenyje esanti balsė skaitoma kaip uždarame skiemenyje (pvz., „letter“ ['lɛtə] („raidė“)).

Kai kurių kitų junginių su balsėmis kirčiuotame skiemenyje skaitymo taisyklos pateikiamos žemiau esančioje lentelėje:

Junginys	Tarimas	Pavyzdys	Junginys	Tarimas	Pavyzdys
ai, ay	[eɪ]	maid [meɪd]	au, aw	[ə:]	haul [hə:l]
		lay [leɪ]			law [lə:]
ask	[a:sk]	task [tɑ:sk]	ass	[a:s]	pass [pɑ:s]
ast	[a:st]	last [la:st]	ei, ey	[eɪ]	heigh [heɪ]
					convey
					[kən'veɪ]
ee	[i:]	see [si:]	ew	[u:]	crew [kru:]
ild	[aɪld]	wild [waɪld]	old	[əuld]	cold [kəuld]
oi, oy	[oɪ]	toil [tɔɪl]	ought,	[ə:t]	thought [θə:t]
		toy [tɔɪ]	aught		caught [kɔ:t]

Nekirčiuotame skiemenyje balsiai redukuojami, t.y. tariami neaiškiai, trumpiau, o kartais ir visai praliedžiami, pvz.: „Mister“ ['mɪstə] („ponas“), „aside“ [ə'saɪd] („i šalį“), „pupil“ ['pjū:pl] („moksleivis“).

Priebalsės ir jų skaitymo taisykliės

Anglų kalboje dauguma priebalsių skaitomas taip kaip ir lietuvių kalboje, tačiau yra ir tik anglų kalbai būdingų skaitymo taisyklių. Jos pateikiamos žemiau esančioje lentelėje.

Priebalsės ir priebalsių junginiai	Tarimas	Pavyzdžiai
c	[s] – prieš balses „e,i,y”	cent [sent], city ['sɪtɪ], cycle['saɪkl]
	[k] – prieš balses „a,o,u” ir prieš priebalses	cat [kæt], come [kʌm], cut [kʌt], clever ['klevə]
ch	[tʃ]	child [tʃaɪld]
g	[dʒ] – prieš balses „e,i,y”	ginger ['dʒɪndʒə], gym [dʒɪm]
	[g] – prieš balses „a,o,u” ir prieš priebalses	game [gɛɪm], got [gɔt], gun [gʌn], great [greɪt]
j	[dʒ]	jam [dʒæm]
ng	[ŋ] – žodžio gale	bring [brɪŋ], song [sɔŋ]
	[ŋg] – žodžio viduryje	finger ['fɪŋgə], strongest ['strɔŋgəst]
nk	[ŋk]	drink [drɪŋk]
ph	[f]	photo ['fəʊtəʊ]
qu	[kw]	queen [kwi:n]
sh	[ʃ]	shine [ʃaɪn]
	[ð]	this [ðɪs], breathe [bri:ð]
	[θ]	thank [θæŋk], bath [b θ:θ]
w	[w]	wind [wind]
x	[ks]	box [boks], explain [ɪks'pleɪn]
	[gz] – prieš kirčiuotą balsę arba prieš netariamą „h”	example [ɪg'za:mpl], exhibit [ɪg'zibɪt]

Svarbu atsiminti atvejus, kai priebalsės yra neskaitomos. Tai:

Priebalsė(s)	Junginys	Pavyzdžiai
b	prieš „t”	doub t [dəʊt̪]
	žodžio gale po „m”	lamb [læm̪]
c	junginyje „ck”	lack [læk̪]
g	žodžio gale prieš „n”	sign [saɪn̪]
gh	junginiuose „igh”, „ought”, „aught”	high [haɪ], bought [bɔ:t̪], taught [tɔ:t̪]
h	junginiuose „wha”, „whe”, „why”	what [wʌt̪], when [wen̪], why [waɪ]
k	žodžio pradžioje prieš „n”	knee [ni:]
l	junginyje „alk”	talk [tɔ:k̪]
w	prieš „r”	write [raɪt̪]
	junginyje „who”	whole [həʊl̪]

Rekomenduojami mokymosi šaltiniai

Norintiems patobulinti savo anglų kalbos tarimą, rekomenduojami šie vadovėliai ir internetiniai puslapiai:

- Sylvie Donna, Jonathan Marks. *English Pronunciation in Use Elementary*. Cambridge University Press, 2007.
- Mark Hancock, Sylvie Donna. *English Pronunciation in Use Intermediate*. Cambridge University Press, 2007.
- Martin Hewings. *English Pronunciation in Use Advanced*. Cambridge University Press, 2007.
- <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/grammar/pron/>
- <http://www.foniks.org/>
- <http://www.eslgold.com/pronunciation.html>

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA

Anglų kalbos gramatika

📖 Žodžių tvarka sakinyje (Word order in English sentences)

Anglų kalbos sakinio, ne taip, kaip lietuvių, ypatybė yra griežta žodžių tvarka. Ji paprastai yra: veiksnys (subject) – tarinys (main verb) – papildinys (object) – aplinkybės (adverbial modifiers). Aplinkybės gali būti ir prieš veiksnį. Pažyminys (attribute) paprastai eina prieš pažymimąjį žodį. Tačiau verčiant sakinį iš anglų į lietuvių k. nebūtina laikytis tokios griežtos žodžių tvarkos. Pavyzdžiui, sakinį *He studied English last year* galima versti: Jis studijavo anglų kalbą praėjusiais metais. Praėjusiais metais jis studijavo anglų kalbą. Jis praėjusiais metais studijavo anglų kalbą.

Laiko aplinkybė gali eiti po vienos arba sakinio pradžioje. Pavyzdžiui, *I'm going to Vilnius on Monday. On Monday I'm going to Paris.*

📖 Žodžių tvarka tiesioginiame sakinyje

Veiksnys (subject)	Tarinys (main verb)	Papildinys (object)		Aplinkybės (adverbial modifier)
		Netiesioginis (indirect)	Tiesioginis (direct)	
He	speaks		French	well.
My father	is reading		a book	now.
They	have bought	her	a present	
They	can speak		English	perfectly.

Anglų kalboje yra sakiniai, prasidedantys konstrukcija *there is, there are*. Jais pažymima, kad koks nors daiktas yra tam tikroje mums žinomoje vietoje. Tuo atveju, žodžių tvarka yra kitokia, negu įprastuose tiesioginiuose sakinuose:

There is/ there are	Veiksnys (subject)	Vietos aplinkybės (adverbial modifier of place)
There is	a pencil	on the table.
There are	a few students	in the corridor.

Aptikus sakinį, prasidedantį konstrukcija *there is, there are*, pravartu ieškoti sakinyje vietos aplinkybės ir ja pradėti versti sakinį į lietuvių kalbą.

1. Translate into Lithuanian.

1. There are some good books for purchase in the bookstore. 2. Students find it difficult to acquire English word order. 3. There's nobody in the classroom. 4. It's raining outside, so we can't go sunbathing. 5. It's not easy to learn a foreign language so that you can speak it easily.

2. Translate into English.

1. Ant mokytojos stalo labai daug gėlių. 2. Dažnai pasitaiko, kad lyderiais tampa charizmatiški žmonės. 3. Praėjusią savaitę mūsų mokykloje vyko tėvų susirinkimas. 4. Aukštosiomis technologijomis domisi vis daugiau moksleivių. 5. Ar klasėje jau visi?

1. Complete the sentences. Put the parts in the right order.

1. (are/ a/ opposite/ building/ they/ new/ the/ hotel/ park)
2. (Diane/ quite well/ speaks/ German)
3. (does/ play/ football/ Ken/ every weekend)
4. (that/ again/ please/ ask/ question/ don't)
5. (some money/ of/ borrowed/ a friend/ I/ from/ mine)
6. (haven't/ recently/ to/ I/ the cinema/ been)
7. (Mark and Diane/ in/ born/ both/ Manchester/ were)

Veiksmažodžių laikai (Verb tenses)

Laikas/Tense	Gramatinė forma/ Grammatical form	Pagalbinis veiksmažodis/ Auxiliary verb
Present Simple	go/goes	do/does

Vartojimas: įprastiems, pasikartojantiems arba nuolat vykstantiems veiksmams išreikšti. Ypač su dažnumą nurodančiais prieveiksmiais (*always/ often/ usually...*)

Present Continuous	am/is/are going	am/ is/are
-------------------------------	------------------------	-------------------

Vartojimas: a) veiksmui, vykstančiam (besitęsiančiam) kalbėjimo momentu arba dabarties laikotarpiu išreikšti. Ypač su tokiomis laiko aplinkybėmis, kaip *at the moment/ at present/ currently/ today/ this month/ year*, etc.

b) iš anksto suplanuotam ateities veiksmui reikšti.

Present Perfect Simple	have/ has gone	have/has
-------------------------------	-----------------------	-----------------

Vartojimas: reikšti baigtam veiksmui, kurio rezultatas susijęs su dabartiniu momentu. Pabrėžiamas ne laikas, kada įvyko veiksmas o to veiksmo rezultatas šiuo momentu. Dažnai vartojamas su prieveiksmiais *already, just, never, ever, since, lately, recently, yet, etc.*

Present Perfect Continuous	have/ has been going	have/ has been
-----------------------------------	-----------------------------	-----------------------

Vartojimas: išreiškia veiksmą, kuris prasidėjo praeityje, vyko tam tikrą laiką ir kurio pasekmės matome šiuo metu. Veiksmas gali tebesitęsti ir šiuo momentu. Dažniausiai vartojamas su *for, since* ir klausimu *how long?*

Past Simple	went	did
--------------------	-------------	------------

Vartojimas: kai kalbame apie praeities veiksmą, nurodydami, kada ar kokiomis aplinkybėmis jis įvyko. Vartojamas su praeities laiko aplinkybėmis, pvz., *yesterday, last week/ month/ year, two years ago, in 2005, etc.*

Past Continuous	was/ were going	was/ were
------------------------	------------------------	------------------

Vartojimas: kalbame apie veiksmą, kuris tėsėsi tam tikru laiko tarpu ar momentu praeityje. Vartojamas su šiais jungtukais: *while, when, as*.

Past Perfect Simple	had gone	had
----------------------------	-----------------	------------

Vartojimas: išreiškia veiksmą, kuris įvyko praeityje anksčiau, negu vėliau sekės veiksmas ar vėlesnė laiko aplinkybė. Vartojamas su šiais žodžiais: *before, after, by, by the time, for, since, lately, yet, already, just, never, ever.*

Past Perfect Continuous	had been going	had been
--------------------------------	-----------------------	-----------------

Vartojimas: išreiškia veiksmą, kuris vyko tam tikrą laiką praeityje iki vėlesnio veiksmo ar laiko aplinkybės ir kurio pasekmės buvo matomas vėliau. Dažniausiai

vartojamas su *for*, *since* ir klausimu *how long?*

Future Simple	will go	will
----------------------	----------------	-------------

Vartojimas: Paprastasis būsimasis laikas išreiškia veiksma, kuris vyks arba įvyks po klabamojo momento. Taip pat vartojamas ateityje numanomiems arba spėjamiems vienkartiniams, kartotiniams arba įprastiniams veiksmams išreikšti. Dažnai su tokiomis aplinkybėmis, kaip: *tomorrow*, *next week/ month/ year*, *in a week* ir kt.

Future Continuous	will be going	will be
--------------------------	----------------------	----------------

Vartojimas: Būsimasis tēstinis laikas a) veiksmui, kuris vyks konkrečiu momentu ar laiko tarpu ateityje, reikšti; b) iš anksto suplanuotam ateities veiksmui reikšti; c) mandagiai klausiant apie kieno nors planus. Vartojamas su būsimojo laiko aplinkybėmis.

Future Perfect Simple	will have gone	will have
----------------------------------	-----------------------	------------------

Vartojimas: Būsimasis atliktinis laikas reiškia veiksma, kuris bus įvykęs iki tam tikro ateities momento arba kito ateityje įvyksiančio veiksmo. Tas ateities momentas paprastai nurodomas prielinksnio „by“ konstrukcijos laiko aplinkybe, reiškiama žodžiu arba žodžių junginiu, arba visu šalutiniu sakiniu, pvz.: *By next June he will have written his second novel.*

Future Perfect Continuous	will have been going	will have been
--------------------------------------	-----------------------------	-----------------------

Vartojimas: Būsimasis atliktinis tēstinis laikas reiškia veiksma, kuris prasidės prieš tam tikrą momentą, tēsis iki jo ir vyks toliau, pvz.: *By the end of this year Tom will have been studying English for five years.*

 1. Present tenses. Write sentences using the given verb in Present Perfect or Present Perfect Continuous.

1. Ann is looking for her key. (lose) She .....
2. Paul has got sunburn. (sit) He .....
3. Tim is getting upset because his friend hasn't come yet. (wait) Tim ....

 2. Past tenses. Match the tenses in bold with the correct descriptions below.

1. She **used to go** to her grandmother's village for her summer holidays when she was young.
2. He **went** on a safari holiday last month.
3. He **was travelling** in Italy when he had the accident.
4. He **had been** to Malta twice before he took me there.
5. He **had been travelling** for a year before he settled in Lisbon.
6. He **was flying** to Rome while I was heading for Rio.
7. This time last Monday he **was enjoying** himself on a beach in Majorca.
8. The rain **was falling** heavily and the wind **was blowing**. A few people **were walking** hurriedly down the street.
- a) past action in progress interrupted by another past action
- b) action in progress up to a specific time in the past
- c) past action which happened before another past action
- d) complete action which happened at a stated past time
- e) action in the middle of happening at a stated past time
- f) simultaneous past actions of certain duration
- g) simultaneous past actions which describe a scene
- h) past habit

①. Tenses in context. Write the verbs in the appropriate tense forms.

London Bridge

Where 1) _____ (be) London Bridge? It 2) _____ (not, be) in London, England. It 3) _____ (be) in the southwestern United States since 1971.

The Thames River 4) _____ (divide) London into two parts. London Bridge 5) _____ (connect) the two parts of London from 1831 to 1968. Modern traffic on the bridge 6) _____ (be) very heavy. In the 1960s London Bridge 7) _____ (fall) down when city officials 8) _____ (decide) to save it. They 9) _____ (not, want, destroy) this famous bridge. They 10) _____ (sell) the bridge to a Los Angeles corporation. The McCulloch Corporation 11) _____ (buy) the bridge in 1968 for \$2,460,000. The bridge 12) _____ (consist) of 10,000 tons of stones. In London, workers 13) _____ (take) the bridge apart and 14) _____ (put) a number on each stone. The stones 15) _____ (travel) 10,000 miles by ship to Long Beach,

California. Then they 16)_____ (go) 330 miles by truck to Lake Havasu City, Arizona. The shipment of the stones from England to Arizona 17)_____ (cost) seven and a half million dollars.

In Lake Havasu city, workers 18)_____ (rebuild) London Bridge on dry land with original stones. Then they 19)_____ (cut) a channel under the bridge from Lake Havasu. The governor of the state of Arizona and the lord mayor of London 20)_____ (dedicate) the bridge on October 10, 1971. London Bridge 21)_____ (not, fall) down any more. Since 1971 many tourists 22)_____ (see) the bridge. An English village at the east end of the bridge also 23)_____ (attract) tourists. Thousands of tourists from around the world 24)_____ (visit) the bridge and the village every year.

Neveikiamoji rūšis (passive voice)

Veiksmažodžio neveikiamosios rūšies formos suteikia informacijos apie objektą, kuris yra, buvo ar bus kieno nors veikiama ar paveiktas. Neveikiamosios rūšies formos paprastai vartojamos tada, kai norima pabrėžti veiksma, tačiau nesidomima veikėju, pvz.: *Dictionaries are used to check spelling.* Tačiau, jei veikėjas reikalingas minčiai užbaigtai, jis minimas su prielinksniu „by“, pvz.: *The explosive dynamite was invented by Alfred Nobel.*

Jei kalbama apie įrankį ar medžiagą, kurias atliekamas veiksmas, neveikiamosios rūšies veiksmažodžių formos vartojamos su prielinksniu „with“, pvz.: *The room was filled with smoke.*

Neveikiamosios rūšies formos sudaromos iš pagalbinio veiksmažodžio „be“ atitinkamų veikiamosios rūšies laikų formų i savarankiško veiksmažodžio būtojo laiko dalyvio.

Veiksmažodžio to write neveikiamoji rūšis

Veiksmažodžio laikas (Verb Tense)	Neveikiamoji rūšis (Passive Voice)
Present Simple	It is written
Past Simple	It was written
Future Simple	It will be written
Present Continuous	It is being written

Past Continuous	It was being written
Present Perfect Simple	It has been written
Past Perfect Simple	It had been written
Future Perfect	It will have been written

✍ 1. Add the missing word to the sentence. If one is not necessary write ✓

1. The mayor succeeded in re-elected for a second time. _____
2. Two species of insect were made extinct in the last two months. _____
3. The prisoners are moving now. They being taken to the visiting room.
_____
4. A new treaty will announced in the next few days. _____
5. I hate photographed, especially in the mornings. _____
6. New employees requested to register for the Family Club. _____
7. The next snow fall won't be seen for some time. _____

✍ 2. Choose the best answer a), b), c) or d) to complete the sentences.

1. The degree _____ to him by his father.
a) will give **b)** is given **c)** will be given **d)** gives
2. They _____ my plans yet.
a) didn't accept **b)** weren't accepted **c)** haven't accepted **d)** haven't been accepted
3. Passports _____ between 9 a.m. and 2 p.m.
a) can collect **b)** could collect **c)** could be collected **d)** can be collected
4. I _____ by his behaviour!
a) am surprised **b)** were surprised **c)** surprise **d)** surprised
5. The order giving permission _____ until too late.
a) wasn't arrived **b)** hasn't been arrived **c)** didn't arrive **d)** hasn't arrived
6. There _____ a mistake. I didn't do it.
a) must be **b)** must **c)** mustn't be **d)** mustn't
7. The cinema _____ three films every day.
a) was shown **b)** shows **c)** showing **d)** is shown
8. Forty-five new poster adverts _____ by the Bluejuice Company this year.
a) designed **b)** have designed **c)** were designing **d)** have been designed
9. By the time we get back he _____.

a) goes b) will go c) will have gone d) is gone

10. I _____ the reports by tomorrow morning.

a) prepare b) will prepare c) will be prepared d) is prepared

11. The company _____ the results soon.

a) should know b) should have known c) should be known d) should have been known

12. Altogether there are sixteen types of penguin. Only eight types _____ on these islands.

a) have been seen b) are seeing c) have seen d) see

Θ 1. Use the words given in brackets to form words that fit in the spaces. If it's a verb, put it into the appropriate tense, active or passive form.

By early in the twenty-first century it (1) ..... (estimate) that one in five people in the UK will be aged over sixty-five. Life (2) ..... (expect) in the western world (3) ..... (rise) by about two years every decade. The average age of (4) ..... (dead) is now seventy -four and with all the (5) ..... (improve) in health care you will (6) ..... (probable) live to be at least eighty-four on average.

In New York some men aged sixty-one to eighty -two (7) ..... (give) pills which made them look ten years younger. (8) ..... (fortune), however, when they stopped taking them they aged quickly.

In other studies the life of monkeys (9) ..... (increase) by fifty per cent when they were given a special diet. (10) ..... (obvious) with a growing (11) ..... (people) of older people, anyone who can invent a pill to keep people young will make a fortune.

Artikeliai

Daiktavardžiai gali būti skaičiuotiniai ir neskaičiuotiniai. Prieš vienaskaitinius skaičiuotinius daiktavardžius vartojami nežymimieji artikeliai **a** arba **an** (kai daiktavardis ar daiktavardij apibūdinantis būdvardis prasideda balse arba raide **h**, kuri žodžio pradžioje netariama), kai kalbame apie vienaskaitinius daiktus apskritai arba kai minime pirmą kartą. Vėliau minint tą patį daiktavardij jau vartojame su žymimuoju artikeliu **the**. Jis parodo, kad jau tą daiktą minėjome anksčiau ir kalbame apie tą patį, o ne kokį kitą. Tačiau jei kalbame apie daugiskaitinį daiktavardij, pirmą kartą ji minint artikelis nevartojamas, o vėliau ji minint

vartojamas žymimasis artikelis **the**. Jei kalbame apie konkretų daiktą, nesvarbu ar jis vienaskaitinis, daugiskaitinis, skaičiuotinis ar neskaičiuotinis, ji taip pat vartojame su artikeliu **the**.

A/AN taip pat vartojami (parengta pagal Murphy 2000: 140-142):

- **Kai kalbame specialybę** ar kuo asmuo dirba, pvz. She is **a teacher** = ji yra mokytoja.
- Su veiksmažodžiu "**to have**" (turėjimo prasme), pvz. She has **a nice chin** = ji turi gražų smakrą.
- Su frazėmis "once **a week**" (kartą per savaitę), "two times **a day**" (du kartus per dieną), **5LT a kilo** (5LT už kilogramą) ir t.t.
- Kai **a** reikšmė "bet koks/koks nors". Pvz. Is there **a bank** near here? = ar netoli yra koks nors bankas?

THE taip pat vartojamas (parengta pagal Murphy 2000: 142-154):

- Kai iš situacijos aišku, kokį asmenį ar daiktą turime galvoje, pvz. Kambaryje esančius: **the carpet** (kilimas), **the floor** (grindys), **the door** (durys), **the ceiling** (lubos), t.t.
- Su "**to go to**": **to go to the bank** (eiti į banką)/**the post office** (paštą). Pvz. I need to go to **the bank** = man reikia nueiti į banką.
- Kai kalbame apie unikalius daiktus/dalykus, kurių yra tik vienas: **the sun** (saulė), **the moon** (mėnulis), **the earth** (žemė), **the sky** (dangus), **the world** (pasaulis), t.t.
- Su žodžiais **the capital** (sostinė), **the country** (kaimas), **the environment** (aplinka), **the ground** (žemė, dirva).
- Su žodžiais **the cinema** (kinas), **the theatre** (teatras), **the radio** (radijas), **the television** (televizorius, o jei reikšmė "televizija", artikelis nevartojamas).
- Su "same": **the same** (toks pat), pvz. These pictures are **the same** = šie paveikslai yra tokie patys.
- **Su tautybėmis** kalbant apie žmonių grupę, pvz. **The Spanish** (ispanai), **the British** (britai), **the Irish** (airiai), **the Chinese** (kinai).
- **Su būdvaržiais kalbant apie žmonių grupes**, pvz. **The young** (jauni žmonės), **the poor** (neturtingi žmonės), **the rich** (turtuoliai), **the unemployed** (bedarbiai) ir t.t.
- **Su muzikos instrumentais, gyvūnais, mašinomis** ir t.t., **pristatančiais tipą, rūšį** ar pan., pvz. I play **the guitar** = aš groju gitara, bet I'd like to have **a guitar** = aš norėčiau turėti gitarą.

- Su šalių pavadinimais, kuriuose yra žodžiai **respublika, valstijos ar karalystė**: **the United States** (Jungtinės Amerikos valstijos), **the United Kingdom** (Jungtinė karalystė).
- Su **vandenynu, jūrą, upių, kanalų pavadinimais**: **the** Mediterranean (Viduržemio jūra), **the** Atlantic (Atlanto vandenynas), **the** Nile (Nilas).
- **Su pavardėmis**, apibūdinančiomis visą šeimą: **the** Smiths (Smitai).
- **Su daugiskaitiniais šalių pavadinimais**: **the** Netherlands (Nyderlandai), **the** Philippines (Filipinai).
- **Su salų grupėmis**: **the** Canaries (Kanarai), **the** Bahamas (Bahamai).
- **Su kalnų grandinėmis**: **the** Andes (Andai), **the** Alps (Alpės).
- **Su kryptimis** (the north - šiaurė, the south - pietūs, the east – rytai, the west - vakarai): **the** north of Lithuania (Lietuvos šiaurė), **the** south of Europe (Europos pietūs), **the** Far East (Tolimieji rytai). Tačiau **north/south/east/west + šalies pavadinimas** vartojami be artikelio: North America, West Africa, South-East Spain.
- **Su viešbučių ir restoranų pavadinimais**: **the** Station Hotels.
- **Teatrų ir kino teatrų pavadinimais**: **the** Palace Theatre.
- **Muziejų ir galerijų pavadinimais**: **the** British Museum.
- **Su kitais pastatais**: **the** White House.
- **Su laikraščių pavadinimais**: **the** Fashington Post, **the** Times.
- **Su organizacijų pavadinimais**: **the** European Union, **the** BBC.
- Su pavadinimas, kuriuose vartojama ..of.. Konstrukcija: **the** Bank of England, **the** Tower of London, **the** Museum of Modern Art.

Artikeliai nevartojami (parengta pagal Murphy 2000: 144-154):

- Su žodžiais **breakfast** (pusryčiai), **lunch** (priešpiečiai), **dinner** (vararienė/pietūs), pvz. What do you usually eat for **breakfast**? = ką dažniausiai valgai pusryčiams?
- Kai daiktavardis ir skaitvardis eina kartu, pvz. **Room 120** (120 kambarys), **page 88** (88 puslapis), **size 39** (39 dydis) t.t.: Let's open **page 4** = atsiverskime 4 puslapj.
- Frazėse "go to bed", be in bed", "go to work", "be at work", "start work", "finish work", "go home", "come home", "arrive home", "be at home", "go to sea"/"be eat sea" (kai reiškia "važiuoti į kelionę prie jūros").
- **Su žemynais**: Africa, Europe, North America, Australia, t.t.
- **Su šalių pavadinimais**: Lithuania, Poland, Latvia, England, t.t.
- **Su valstijomis ir regionais**: Texas, Central Europe, t.t.

- **Su salų pavadinimais:** Corsica, Sicily, t.t.
- **Su miestų pavadinimais:** Kaunas, Cairo, Berlin, Madrid, t.t.
- **Kalnais:** Everest, Etna, Kilimanjaro, t.t.
- Su žodžiais **northern** (šiaurinis), **southern** (pietinis), **eastern** (rytinis), **northern** (vakarinis): **northern Lithuania** (šiaurinė Lietuva).
- Su **Mr/Mrs/Captain/Doctor/President/Uncle/Aunt/Saint/Princess/Queen+vardas/pavardė:** Mr Smith (ponas Smitas), Doctor Smith (daktaras Smitas), Captain Smith (kapitonas Smitas).
- Su žodžiais **mount** (kalnas) ir **lake** (ežeras): Mount Everest, Lake Superior.
- **Su gatvių (street), aikščių (square), parkų (park) ir kt.** **Pavadinimais:** Union Street, Fifth Avenue, Hyde Park.
- Pavadinimuose, ypač pastatų ir institucijų, kurie susideda iš dviejų žodžių, kurių pirmas yra žmogaus vardas/pavardė, miesto pavadinimas ir pan.: Kennedy Airport (Kenedžio oro uostas), London Zoo (Londono zoologijos sodas), Edinburg Castle (Edinburgo pilis), t.t.
- **Su kompanijų, oro linijų ir kt.** **Pavadinimais:** Sony, British Airways, t.t.
- Su parduotuvių, restoranų, viešbučių, bankų ir kt. Pavadinimais, kuriuose minimi vardai/pavardės juos įkūrusių žmonių. Tokie vardai/pavardės baigiasi **-'s** arba **-s:** mcdonalds, Lloyds Bank, t.t.

PRATIMAI:

1. (A2) Įrašykite praleistą artikelį: **a**, **an** arba **the** (*Round-up 4: 128*).

Last night I went to 1) ____ Indonesian restaurant. I had 2) ____ very nice meal with 3) ____ good friend, Helen. 4) ____ waiter was Chinese. 5) ____ food was great. We drank 6) ____ bottle of Coke. When we asked for 7) ____ bill we didn't have enough money, so we had to do 8) ____ washing-up. It was not 9) ____ good way to end 10) ____ evening.

2. (B1) Įrašykite praleistą artikelį: **a**, **an** arba **the** kur reikia. Kur artikelio nereikia, dėkite brūkšnį (*Round-up 5: 114*).

Last week I had 1) ____ accident in 2) ____ Italy. I was skiing in 3) ____ Alps. One day I was going too fast down a mountain, when I crashed into 4) ____ tree. I broke both my legs and cut my arm. There was so much 5) ____ blood, I had to be rushed to 6) ____ hospital in 7) ____ ambulance. When I got there, 8) ____ doctor told me

that I would have to stay there for at least two weeks. I was depressed. All I wanted to do was go 9) ____ home.

Galimi atsakymai:

1. (A2)

2. (B1)

1. AN	6. A	1. AN	6. -
2. A	7. THE	2. -	7. AN
3. A	8. THE	3. THE	8. THE
4. THE	9. A	4. A	9. -
5. THE	10. THE	5. -	

BŪDVARDŽIAI, PRIEVEIKSMIAI, LAIPSNIAVIMAS BŪDVARDŽIAI

Būdvardžiai apibūdina daiktavardžius ir pasako, koks yra daiktas. Nesvarbu, ar daiktavardis vienaskaitinis ar daugiskaitinis, būdvardžio forma lieka tokia pat (*Round-up 4: 17*). Pavyzdžiui:

1. This student is **good**. (Šis mokinys yra geras. Student – vienaskaitinis daiktavardis)

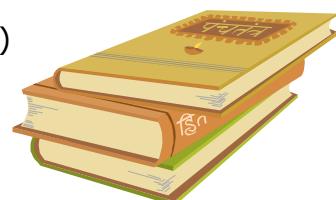
2. These students are **good**. (Šie mokiniai yra geri. Students - daugiskaitinis daiktavardis)

Reikia atkreipti dėmesį, kad prieš būdvardžius dažnai vartojama asmenuojama "be" (būti) bet kurio laiko forma (*Round-up 4: 17*). Pirmame pavyzdyje vartojama **is** (esamojo laiko vienaskaitos 3 asmeniui), o antrame **are** (daugiskaitos 3 asmeniui).

Būdvardžiai taip pat dažnai eina prieš daiktavardžius (*Round-up 4: 17*). Tada artikelis dedamas ne prieš daiktavardį, bet prieš jį apibūdinantį būdvardį. Pavyzdžiui:

1. This is an **interesting** book. (Tai įdomi knyga.)

2. These are **interesting** books. (Šios yra įdomios knygos.)

PRIEVEIKSMIAI

Prieveiksmiai apibūdina veiksmažodžius ir paaiškina **kaip** (būdo prieveiksmiai), **kur** (vietos prieveiksmiai), **kada** (laiko prieveiksmiai) ar **kaip dažnai** (dažnumo prieveiksmiai) kažkas vyksta (*Round-up 4: 17*). Prieveiksmiai taip pat gali apibūdinti būdvardžius ir kitus prieveiksmius. Dažnai prieveiksmiai padaromi iš būdvardžių, pridedant priesagą **-ly** (*Round-up 4: 17*). Pavyzdžiui:

We are counting **slowly**, because we don't want to make mistakes.
(Skaičiuojame lėtai, nes nenorime padaryti klaidų. Slow+**ly**=slowly)

BŪDVARDIS	QUICK (GREITAS)	SERIOUS (RIMTAS)	CAREFUL (ATSARGUS)	QUIET (TYLUS)	HEAVY (SUNKUS)	BAD (BLOGAS)
PRIEVEIKSMIS	QUICKLY (GREITAI)	SERIOUSLY (RIMTAI)	CAREFULLY (ATSARGIAI)	QUETLY (TYLIAI)	HEAVILY (SUNKIAI)	BADLY (BLOGAI)

(Adaptuota iš Murphy 2000: 198)

Bet ne visi žodžiai, kurie baigiasi **-ly** yra prieveiksmiai. Kai kurie iš jų gali būti būdvardžiai: **elderly, friendly, lively, lonely, lovely, silly**, t.t.

(Murphy 2000: 198)

Tačiau kai kurie prieveiksmiai turi tokią pat formą, kaip ir jų būdvardžiai. Pavyzdžiui: **daily, early, fast, hard, late, monthly**, ir t.t. (*Round-up 4: 17*)

BŪDVARDŽIŲ LAIPSNIAVIMAS

BŪDVARDIS IŠ	NELYGINAMASIS LAIPSNIS	AUKŠTESNYSIS LAIPSNIS	AUKŠČIAUSIAS LAIPSNIS
1 skiemens	tall	taller (than)	the tallest (of/in)
2 skiemenu, pasibaigiantis -er, -ly, -y, -w	happy friendly	happier (than) friendlier (than)	the happiest (of/in) the friendliest (of/in)
2 ir daugiau skiemenu	modern beautiful	more modern (than) more beautiful (than)	the most modern (of/in) the most beautiful (of/in)

(ADAPTUOTA IŠ ROUND-UP 4: 19)

Būdvardžių aukštesniojo ir aukščiausiojo laipsnių sudarymas priklauso nuo to, iš kiek skiemenu susideda būdvardis. Aukštesniojo laipsnio būdvardžiai dažnai vartojami su "**than**" (negu) išreiškiant palyginimą, o aukščiausiojo laipnio būdvardžiai vartojami su artikeliu **the** ir prielinksniais **of** arba **in**.

Jei nelyginamojo laipsnio būdvardis baigiasi **-y**, aukštesniojo ir aukščiausiojo laipsnio būdvardžiuose **-y** keičiama į **-i**, pvz. **happy**, **happier**, **the happiest**. O jei yra kirčiuota balsė tarp dviejų priebalsių, antroji priebalsė sudvigubėja, pvz. **big**, **bigger**, **the biggest**. Taip pat jei būdvardis baigiasi **-e**, aukštesniojo ir aukščiausiojo laipsnio būdvardžių priesagose **-e** nepridedama, pvz. **large**, **larger** (ne **largeer**), **the largest** (ne **the largeest**) (*Round-up 4: 20*).

PRIEVEIKSMIŲ LAIPSNIAVIMAS

Prieveiksmių laipsniavimas panašus į būdvardžių.

	Nelyginamasis laipsnis	Aukštesnysis laipsnis	Aukščiausias laipsnis
Prieveiksmiai, kurie turi tokią pat formą kaip būdvardžiai	fast (greitai)	faster (greičiau)	the fastest (greičiausiai)
2 skiemenu prieveiksmiai, pasibaigiantis -ly	early (anksti)	earlier (anksčiau)	the earliest (anksčiausiai)
2 skiemenu arba sudurtiniai (būdvardis + ly) prieveiksmiai	often (dažnai) clearly (aiškiai)	more often (dažniau) more clearly (aiškiau)	the most often (dažniausiai) the most clearly (aiškiausiai)

(adaptuota iš *Round-up 4: 20*)

NETAISYKLINGOS BŪDVARDŽIŲ IR PRIEVEIKSMIŲ LAIPSNIAVIMO FORMOS

Nelyginamasis laipsnis	Aukštesnysis laipsnis	Aukščiausias laipsnis
Good/well (geras)	better (geresnis)	the best (geriausias)
Bad/badly (blogas)	worse (blogesnis)	the worst (blogiausiai)
Much (daug – neskaičiuotiniams daiktavardžiams)	more (daugiau)	the most (daugiausiai)
Many (daug – skaičiuotiniams daiktavardžiams)/a lot of (daug)	more (daugiau)	the most (daugiausiai)
Little (mažai)	less (mažiau)	the least (mažiausiai)
Far (toli)	further/farther (toliau/tolesnis)	the furthest/the farthest (toliausiai/toliausias)

(adaptuota iš *Round-up 4: 20*)

PRATIMAI:

- 1. (A2)** Įrašykite išlaipsniuotus būdvardžius. Jei reikia įdėkite **than, in, of** (*Round-up 4: 21*).

I went on holiday last year but it was a disaster! My hotel room was 1) ____ (small) the one in the photograph in the brochure. I think it was 2) ____ (small) room ____ the hotel. The weather was terrible too. It was 3) ____ (cold) in England. The beach near the hotel was very dirty – it was 4) ____ (dirty) all beaches on the island. The food was 5) ____ (expensive) ____ I expected and I didn't have enough money. One day I went shopping in a big department store and broke a vase. It was 6) ____ (expensive) vase ____ the whole shop. But 7) ____ (bad) thing ____ all was that I lost my passport and I couldn't go back home. It was 8) ____ (horrible) holiday ____ my life.

- 2. (B1)** Įrašykite išlaipsniuotus būdvardžius ir prieveiksmius (*Round-up 5: 130*).

Dear Carmen,

Thanks for letting me stay in your villa in Spain last month. It was 1) ____ (good) holiday I've ever had; it was 2) ____ (much) fun than last year's in France. I think the Spanish people are 3) ____ (friendly) than French, and I could communicate 4) ____ (easily) in Spanish, although I still found it 5) ____ (difficult) than German. The weather was much 6) ____ (warm) than in England, where we've had 7) ____ (bad) summer in over ten years. I loved Spain so much that I think I could live there 8) ____ (happy) than anywhere else in the world.

Galimi atsakymai:

1. (A2)

- 1. SMALLER THAN**
- 2. THE SMALLEST ... IN**
- 3. LESS COLD**
- 4. THE DIRTIEST OF**

- 5. MORE EXPENSIVE THAN**
- 6. THE MOST EXPENSIVE ... IN**
- 7. THE WORST ... OF**
- 8. THE MOST HORRIBLE ... OF**

2. (B1)

- 1. THE BEST**
- 2. MORE**
- 3. FRIENDLIER/MORE FRIENDLY**
- 4. MORE EASILY**

- 5. MORE DIFFICULT**
- 6. WARMER**
- 7. THE WORST**
- 8. MORE HAPPILY**

MODALINIAI VEIKSMAŽODŽIAI

Modaliniai veiksmažodžiai yra **can, could, must, need, will, would, shall, should, may, might**, t.t. Ta pati forma vartojama visiems asmenims. Klausimuose jie iškeliami į priekį prieš veiksnį. Darant neigini, po modalinių veiksmažodžių pridedama **not** (*Round-up 4: 67*)

Modaliniai veiksmažodžiai išreiškia keletą funkcijų:

Sugebėjimas	Pavyzdžiai
CAN (kalbant apie sugebėjimą dabartyje arba ateityje)	Can you swim? No, I can't. = Ar gali plaukti? Ne, negaliu. (lietuviškas ne pažodinis vertimas būtų „Ar moki Plaukti? Ne, nemoku“.)
COULD/WAS ABLE TO	She could/was able to dance for hours when she was

(kalbant apie pasikartojančius veiksmus/sugebėjimus praeityje)	young. = Ji galėdavo šokti valandų valandas, kai buvo jauna. (pasikartojantis veiksmas praeityje)
WAS ABLE TO (vartojama kalbant apie pasikartojusius ar vienkartinus veiksmus praeityje)	He was able to win the race = Jis sugebėjo laimėti lenktynes.
COULDN'T (COULD NOT)/ WASN'T ABLE TO (WAS NOT ABLE TO) (neiginys, vartojamas vienkartiniam ar pasikartojusiems veiksmams praeityje išreikšti)	I couldn't/wasn't able to find my keys. = Aš negalėjau rasti savo raktų. (vienkartinis veiksmas) He couldn't/wasn't able to ski when he was young. = Jis negalėdavo slidinėti, kai buvo jaunas/mažas. (pasikartojantis veiksmas)

(parengta pagal *Round-up 4: 67*)

Can yra Present Simple (paprastojo esamojo) laiko forma, o **could** – Past Simple (paprastojo būtojo) laiko forma. Kituose laikuose **can** tampa **be able to** forma (*Round-up 4: 67*). Pavyzdžiu, She **hasn't been able to** finish it yet. = Ji dar negalėjo to pabaigti.

Galimybė/tikimybė	Pavyzdžiai
May (galbūt, labai tikėtina)	He may be back before noon. = Jis galbūt grįš prieš vidurdienį. (tikėtina)
Might (galbūt, labai tikėtina)	There might be some cheese in the fridge. = Galbūt yra sūrio šaldytuve. (tikėtina)
Could (tikėtina)	He could still be at home. = Jis dar galėtų būti namie. (tikėtina)
Must (būti tikram dėl kažko, manyti)	They look alike. They must be twins. = Jie panašiai atrodo. Aš manau, kad jie dvyniai.
Can't (nėra)	You have been sleeping all day. You can't be

tikimybės/galimybės)	tired. = Tu miegojai visą dieną. Negali būti pavargės. (Manau, kad neįmanoma, kad tu pavargės.)
----------------------	---

(Parengta pagal *Round-up 4: 68*)

Nors **might** yra būtoji **may** forma, ji gali būti vartojama ir dabarties situacijoms. Kituose laikuose vietoje **may** vartojama **be allowed to** veiksmažodinė konstrukcija, pavyzdžiui, He has **not been allowed to** enter the building. = Jam nebuvo leista įeiti į pastatą (*Round-up 4: 68*).

LEIDIMO PRAŠYMAS	PAVYZDŽIAI
MAY (FORMALUS)	MAY I USE YOUR PHONE? = AR GALĘČIAU PASINAUDOTI JŪSŲ TELEFONU?
MIGHT (FORMALESNIS)	MIGHT I SEE YOUR DRIVING LICENCE, PLEASE? = AR GALĘČIAU PAMATYTI JŪSŲ VAIRUOTOJO PAŽYMĖJIMĄ?
CAN (NEFORMALUS)	CAN I BORROW YOUR PEN? = AR GALIU PASISKOLINTI TAVO RAŠIKLĮ?
COULD (MANDAGUS)	COULD I BORROW YOUR CAR? = AR GALĘČIAU PASISKOLINTI JŪSŲ AUTOMOBILIĮ?

(PARENGTA PAGAL *ROUND-UP 4: 69*)

Leidimo suteikimas/ nesuteikimas	Pavyzdžiai
Can (neformalus, leidimo suteikimas)	You can take one more apple if you want. = Gali paimti dar vieną obuolių, jei nori.
May (formalus, leidimo suteikimas)	You may stay a little longer. = Galite pasilikti truputį ilgiau.
Mustn't (leidimo nesuteikimas)	You mustn't park here. = Jūs negalite statyti automobilio čia (tai neleidžiama).
Can't (leidimo nesuteikimas)	You can't enter this room. = Jūs negalite įeiti į ši kambarį.

(Parengta pagal *Round-up 4: 69*)

Prašymai/siūlymai/ patarimai	Pavyzdžiai
Can (prašymas)	Can you help me tidy my room? = Ar gali padėti man susitvarkyti kambarį?
Could (mandagus prašymas)	Could I have a little more cake, please? = Ar galėčiau gauti daugiau pyrago?
Would you like (mandagus pasiūlymas)	Would you like some more lemonade? = Ar norėtumėte daugiau limonado?
Shall I/shall we (pasiūlymas/patarimas)	Shall we buy him a present? = Gal nupirkime jam dovaną?
Will (prašymas/pasiūlymas)	I will make some coffee if you want. = Padarysiu kavos, jeigu nori. (draugiškas pasiūlymas) Will you do me a favour? = Ar padarysi man paslaugą? (draugiškas prašymas)

(Parengta pagal *Round-up 4:70*)

Pareiga (privalėjimas, įsipareigojimas)/būtinybė	Pavyzdžiai
Must (stipri pareiga arba asmeninis būtinybės jausmas)	We must follow the school rules. = Mes privalome laikytis mokyklos taisyklių. (pareiga)
Have to (išorinė būtinybė)	I have to do my homework every day. = Kasdien turiu daryti namų darbus. (kiti nusprendžia, kad tai būtina)
I've got to (neformalus, būtina)	I've got to leave early today. = Šiandien man reikia išeiti anksti.

(Parengta pagal *Round-up 4:71*)

Must yra Present Simple (paprastojo esamojo) laiko forma. Kituose laikuose vartojama **have to** (*Round-up 4:71*). Klausimams ir neiginiams sudaryti su **have to** vartojama **do/does** Present Simple laike ir **did** Past Simple laike (*Round-up 4:71*). Pavyzdžiui:

- a) **Does** he **have to** wake up early tomorrow? = Ar jam reikia ryt anksti keltis?
(paprastojo esamojo laiko klausimas)

b) He **didn't have to** go to school. = Vakar jam nereikėjo eiti į mokyklą.
(paprastojo būtojo laiko neiginys)

Būtinybės nebuvinas arba draudimas	Pavyzdžiai
mustn't (draudimas)	You mustn't park here. = Jūs negalite čia statyti automobilio. (draudžiamas)
can't (draudimas)	You can't enter the library without a card. = Negalite įeiti į biblioteką be kortelės. (draudžiamas)
needn't (nėra būtina)	You needn't take an umbrella. It isn't raining. = Nereikia pasiimti skėčio. Nelyja. (nebūtina)
don't need to/don't have to (nebūtina dabartyje arba ateityje)	You don't need to/don't have to do it now. You can do it later. = Tau nereikia/Tu neturi daryti to dabar. Gali padaryti vėliau. (nebūtina)
didn't need to/ didn't have to (nebuvo būtina praeityje)	He didn't need to/didn't have to go to work yesterday because it was Sunday. = Jam nereikėjo/Jis neturėjo eiti vakar į darbą, nes buvo sekmadienis. (nebuvo būtina)

(Parengta pagal Round-up 4:72)

✍ PRATIMAI:

1. (A2) Įrašykite praleistą modalinį veiksmažodį: **mustn't**, **needn't**, **don't need to/don't have to**, **didn't need to/didn't have to**, **have to** arba **can't** (Round-up 4: 72-73).

Mum: You 1) ____ watch TV now. You have to do your homework.

Tom: I 2) ____ do it. Doing homework is stupid, anyway.

Dad: Tom, you 3) ____ speak to your mother like that!

Tom: I'm sorry. Well, at least 4) ____ write a composition today.

Dad: When I was a boy we 5) ____ do much homework, but now I'm sorry because I didn't learn much.

Tom: If you 6) ____ do your homework, then why 7) ____ I ____ do mine?

2. (B1) Įrašykite praleistą modalinį veiksmažodį: **can't, might, must** arba **could** (iš Round-up 5: 48).

I wonder where Paul is. He 1) ____ be at work because he never works on a Sunday. He 2) ____ be at Sally's, but I doubt it because they haven't been speaking lately. I wonder if he 3) ____ be at his cottage in the country. No, he 4) ____ be because he told me they've rented it to someone else for the summer. He 5) ____ have gone bowling, but I'm almost sure he told me he'd got tired of it. I know! He 6) ____ have gone swimming, because I remember him asking me if I wanted to go with him.

Galimi atsakymai:

1. (A2)

1. can't
2. don't need to/
have to
3. can't
4. don't need to/
have to

2. (B1)

5. didn't need to/
have to
  6. didn't need to/
have to
  7. do .... have
to/need to
1. can't
  2. might
  3. could
  4. can't
  5. might/could
  6. must

PRIELINKSNIAI

Laiko prielinksniai

AT	IN	ON
at 9:30 (su valandomis)	in the morning/ evening/afternoon/night	on Sunday (su savaitės dienomis, pvz. sekmadienį)
at Christmas/Easter (per Kalėdas/Velykas)	(ryte/vakare, t.t.)	on Easter Sunday (Velykų sekmadienį)
at noon/night/midnight (vidurdienį, naktį, vidurnaktį)	in the Easter/Christmas holiday(s) (per Velykų/Kalėdų atostogas)	on Christmas Day (Kalėdų dieną)
at lunch/dinner/breakfast (per priešpiečius/pietus, t.t.)	in January (su mėnesiais, pvz. sausį) in 1998 (su metais)	on Friday night (penktadienio vakarą)

at that time (tuo metu)	in the 18 th century (su amžiais)	on July 30 th (su datomis)
at the moment (šiuo metu)	in two hours (per dvi valandas)	on a summer afternoon (vasaros popietę)
at the weekend (savaitgalij) (on the weekend: American English)		on that day (tą dieną)

(Adaptuota iš *Round-up 5*: 155)

Vietos ir judėjimo prielinksniai

IN +	<u>miestai/gatvės</u> (in Kaunas/ in Oxford Street) <u>žodžiai</u> : an armchair/danger/the middle of/ a queue/prison/ a book/ a newspaper/the country/the sky/a line/a row/a hotel/the centre of/the park <u>idiomas su</u> : cash, pen, ink, pencil, writing/one's opinion, a way, the end
AT +	<u>Namo numeris</u> (at 25 Oxford Street) <u>žodžiai</u> : home/school/university/work/the bus stop/the door/the crossroads/the match/the station/the airport/the seaside/the bottom of/a hotel/table/desk/the top of (bet: on top of)
ON +	<u>žodžiai</u> : the floor/the outskirts/a platform/foot/holiday/the River Nile/the boarder/this street/a farm/the screen/an island/a beach/the coast/the right/the left/the pavement/a trip/the way/the streets/ <u>idiomas su</u> : holiday, business, a journey, a trip, TV, the radio, the phone, the market, purpose, the way
BY +	<u>žodžiai</u> : bus/taxi/car/helicopter/train/coach/ship/boat/air/sea (bet sakoma: on a/the bus/plane/train/ship/coach/boat, in a taxi/car/helicopter/plane) <u>idiomas su</u> : mistake, accident, chance

(Adaptuota iš *Round-up 5*: 154)

Kiti vietas ir judėjimo prielinksniai

in/inside – viduje (atitinka vietininko linksnį lietuvių kalboje) on – ant (žymint vietą) at – prie (žymint vietą) near – netoli (žymint vietą) under – po (žymint vietą) over – virš (žymint vietą) below – žemiau, apačioje (žymint vietą) above – aukščiau (žymint vietą) round/around – aplink(ui), apie (žymint vietą) through – per, pro, kiaurai (žymint judėjimo kryptį) among - tarp (daugiau nei dviejų daiktų ar žmonių, žymint vietą) between – tarp (dviejų daiktų ar žmonių, žymint vietą) behind – už (žymint vietą) in front of – priešais (žymint vietą) along – palei, išilgai (žymint judėjimo kryptį)	across – skersai (žymint judėjimo kryptį) up – aukštyn, į viršų (žymint judėjimo kryptį) down – žemyn (žymint judėjimo kryptį) opposite – prieš, priešais onto – ant, į (žymint kryptį) off – nuo, iš (žymint kryptį) into – į (žymint judėjimą į vidų) out of – iš (žymint judėjimą iš vidaus į išorę) past – pro, pro šalį (žymint judėjimo kryptį) next to/by/beside – šalia, prie (žymint vietą) against – į, prieš (žymint vietą) over – virš, viršum, per, už, prie (žymint judėjimo kryptį) from... to – nuo ... iki (žymint judėjimo kryptį) towards – link, į (žymint judėjimo kryptį)
---	--

(Parengta pagal Round-up 4: 122)

✍ PRATIMAI:

1. (A2) Įrašykite praleistą prielinksnių: **in front of, between, behind, under, past, towards, at, in** arba **against** (iš Round-up 4: 124).

There are a lot of people 1) ____ the bank today. 2) ____ the cashier's desk there's a long queue. Two cashiers are sitting 3) ____ the desk. The manager is standing 4) ____ the cashiers holding some papers. There's a guard 5) ____ the door. He's leaning 6) ____ the cashier's desk. He's got a gun 7) ____ his arm. An old woman is going 8) ____ the guard 9) ____ the cashier. A man wearing a hat is standing 10) ____ the queue 11) ____ a couple.

2. (B1) Įrašykite praleistą prielinksnių: on, by, in.

A long time ago I went 1) ____ a trip which was an absolute disaster. I was going to Berlin 2) ____ business, when 3) ____ accident, I got 4) ____ the wrong train. We were 5) ____ the way to Brussels before I realised my mistake. When I got to Brussels I had more problems because all my money was 6) ____ German Marks and I didn't have my credit card with me. 7) ____ chance, I found a helpful policeman, who was soon 8) ____ the phone to my company. Thanks to his help I was able to arrange for some money to be sent to a nearby bank. I spent that night in a hotel and paid my bill 9) ____ cash before leaving. 10) ____ the end I got to Berlin twenty – four hours later than I had expected. Everyone thought my trip was a big joke, especially when I told them I had seen Brussels 11) ____ the way (iš Round-up 5: 154).

Galimi atsakymai:**1. (A2)**

- 1. in
- 2. at
- 3. at
- 4. between
- 5. at
- 6. against
- 7. in
- 8. past
- 9. towards
- 10. in
- 11. behind

2. (B1)

- 1. on
- 2. on
- 3. by
- 4. on
- 5. on
- 6. in
- 7. By
- 8. on
- 9. in
- 10. In
- 11. on

 SKAITVARDŽIAI

KIEKINIAI SKAITVARDŽIAI		KELINTINIAI SKAITVARDŽIAI	
1- ONE (VIENAS)	17 -SEVENTEEN	1ST - FIRST	17TH -
2- TWO	18 - EIGHTEEN	(PIRMAS)	SEVENTEENTH
3- THREE	19 - NINETEEN	2ND - SECOND	18TH -
4- FOUR	20 - TWENTY	3RD - THIRD	EIGHTEENTH
5- FIVE	21 – TWENTY-ONE	4TH - FOURTH	19TH -
6- SIX	22 – TWENTY-	5TH - FIFTH	NENETEENTH
7- SEVEN	TWO	6TH - SIXTH	20TH -
8- EIGHT	30 – THIRTY	7TH - SEVENTH	TWENTIETH
9- NINE	33 – THIRTY-	8TH - EIGHTH	21ST – TWENTY-
10- TEN	THREE	9TH - NINTH	FIRST

11 - ELEVEN	40 - FORTY	10TH - TENTH	22ND – TWENTY-
12 - TWELVE	50 - FIFTY	11TH - ELEVENTH	SECOND
13 - THIRTEEN	60 - SIXTY	12TH - TWELTH	30TH - THIRTIETH
14 - FOURTEEN	70 - SEVENTY	13TH -	33RD – THIRTY-
15 - FIFTEEN	80 - EIGHTY	14TH -	THIRD
16 - SIXTEEN	90 - NINETY	15TH - FIFTEENTH	40TH - FORTIETH
	100 - HUNDRED	FOURTEENTH	50TH - FIFTIETH
	1000 - THOUSAND	16TH - SIXTEENTH	60TH - SIXTIETH
			70TH -
			SEVENTIETH
			80TH - EIGHTIETH
			90TH - NINETIETH
			100TH -
			HUNDREDTH

Pagrintinės taisyklės (parengta pagal Cunningham 2005: 155):

- Su kiekinais skaitvardžiais nusakome kieno nors amžių (metais) arba kiekj: I am twenty years old = Man dviešimt metų.
- Metai, pavyzdžiui, in 1999, skaitomi imant po du kiekinius skaičius: in **nineteen** (19) **ninety-nine** (99) = 1999-aisias. Išimtis – metai, kurie baigiasi dviem ar trimis nuliais: **1900** skaitoma kaip **nineteen hundred**, **1901** – **nineteen** (19) **oh** (vietoje 0) **one** (1) arba **nineteen hundred (and) one**, **2000-tieji** metai – **the year two thousand**. Atkreipkite dėmesį, kad nors du tūkstančiai rodo daugiskaitą, anglų kalboje po tūkstančių (thousand), milijonų (million) ir t.t. nepridedame **-s** (**2009 – two thousand (and) nine**, bet ne **two thousands (and) nine**).
- Su kelintiniais skaitvardžiais vartojamas žymimasis artikelis **the**, pvz. the first = pirmas.
- Kelintiniai skaitvardžiai vartojami datoms nusakyti: **December 25th** – skaitome **December the twenty-fifth** (gruodžio 25-oji), **1st February 2003** – the first of February two thousand (and) three (2003-ujų vasario 1-oji), **August 11 2003** – August the eleventh two thousand (and) three (2003-ujų spalio 11-oji).
- Kelintiniai skaitvardžiai vartojami namo aukštui nusakyti: **the third** floor – trečias aukštas.

- Kelintiniai skaitvardžiai vartojami istoriniam amžiui nusakyti: in **the 20th (twentieth)** century – dvidešimtame amžiuje
- Kartais kelintiniai skaitvardžiai vartojami kaip būdvardžiai, bet tada žymimasis artikelis nevartojamas: She's Tom's **second** wife = Ji – Tomo antroji žmona.

KIEKINIAI ŽODELIAI

	Su skaičiuotiniais daiktavardžiais	Su neskaičiuotiniais daiktavardžiais	Komentarai	Pavyzdžiai
Teiginiuose	a lot (of)/lots (of)/ many (formalioje kalboje)(daug)	a lot (of)/lots (of)/ much (formalioje kalboje)(daug)		Our library has a lot of books. (Mūsų biblioteka turi daug knygų.)
Klausimuose	many (daug)	much (daug)	Taip pat dažnai vartojama teigiamuose sakiniuose po after, so, how arba formalioje kalboje.	Do you have many friends? (Ar turi daug draugų?)
Neiginiuose	many (daug)	much (daug)	sakiniuose po after, so, how arba formalioje kalboje.	You spent too much money last week. (Praėjusią savaitę išleidai per daug pinigų.)
Teiginiuose	a few (keletas)/ few (mažai, nedaug)	a little (keletas)/ little (mažai nedaug)	Dažnai vartojama formalioje kalboje.	1. There are a few chairs in the class. (Klasėje keletas kėdžių.) 2. I use little sugar. (Aš vartoju

				mažai cukraus.)
--	--	--	--	--------------------

(Adaptuota iš *Round-up 5*: 146) **PRATIMAI:**

- 1. (B1)** Irašykite kiekinius žodelius: **a lot of, many, few, much** arba **little** (*Round-up 5*: 146).

Darren isn't very happy in his new job. He doesn't earn 1) ____ money even though he has 2) ____ responsibilities. Very 3) ____ companies he has worked for in the past have paid him so 4) ____ money for so 5) ____ hard work. He has sent 6) ____ applications for other companies, but there are very 7) ____ jobs and too 8) ____ people looking for work these days. In the current economic climate he has 9) ____ hope of finding anything better, but when things improve he'll probably find a job which pays him 10) ____ more money.

Galimi atsakymai:**1. (B1)**

1. MUCH	6. A LOT OF/ MANY (FORMALI KALBA)
2. A LOT OF/ MANY (FORMALI KALBA)	7. FEW
3. FEW	8. MANY
4. LITTLE	9. LITTLE
5. MUCH	10. MUCH (PRIEŠ LYGINIMA)

Vokiečių kalba

Tikslas – įgyti komunikacinės kalbinės kompetencijos pagrindus.

Uždaviniai:

1. Įgyti lingvistinės kompetencijos pagrindus – leksikos, fonetikos, gramatikos ir kitų kalbos kaip sistemos žinių ir gebėjimų;
2. Plėtoti sociolingvistinę kompetenciją, siejant su sociokultūrinėmis kalbos vartojimo sąlygomis;
3. Tobulinti pragmatinę kompetenciją, susijusią su funkciniu kalbos priemonių vartojimu;
4. Aktyvinti komunikacinię kompetenciją, atliekant įvairių kalbinę veiklą, apimančią recepciją, produkciją, sąveiką ir tarpininkavimą (vertimą raštu ir žodžiu);
5. Plėtoti gebėjimus vykdyti kalbinę veiklą įvairiose bendravimo srityse (viešosios veiklos, asmeninio gyvenimo, mokymo ir mokymosi bei profesinės veiklos).

Turinys:

Lingvistinės kompetencijos tobulinimas	Pragmatinės kompetencijos tobulinimas	Sociolingvistinės kompetencijos tobulinimas
<p>Gramatika:</p> <p>1. Pagalbinių veiksmažodžių <i>sein</i> ir <i>haben</i> asmenavimas <i>Präsens</i> laike;</p> <p>2. Žymimasis ir nežymimasis artikeliai;</p> <p>3. Asmeniniai įvardžiai;</p> <p>4. Klausimų sudarymas;</p> <p>5. Taisyklingų veiksmažodžių <i>Präsens</i> laikas;</p> <p>6. Savybiniai įvardžiai;</p> <p>7. Prielinksniai <i>aus</i> ir <i>in</i>;</p> <p>8. Skaitvardžiai nuo 0 iki 100;</p>	<p>1. Asmeninio pobūdžio klausimų vartojimas (paklausti vardo, amžiaus, adreso, telefono numerio, el. pašto) ir reagavimas į tokio pobūdžio klausimus;</p> <p>2. Pasiteirauti apie šalį, tautybę ir atitinkamai reaguoti į tokio pobūdžio klausimus;</p> <p>3. Įvardinti spalvas;</p>	<p>1. Pasisveikinti, susipažinti, supažindindinti;</p> <p>2. Komuniuoti, pasiteiraujant apie tai kaip pašnekovui sekasi, ką jis mėgsta;</p> <p>3. Pristatyti save ir kitą asmenį;</p> <p>4. Pildyti asmeninio pobūdžio anketas bibliotekoje, kursuose;</p> <p>5. Pristatyti savo šeimos</p>

9. Ja/Nein klausimas;	4. Išreikšti spėjimą;	narius;
10. Nulinis artikelis;	5. Mokėti surasti informaciją įvairiuose tekstuose;	6. Orientuotis parduotuvėje;
11. Neiginiai: <i>kein, keine/nicht;</i>	6. Pritarti, paprieštarauti, paneigtis pokalbio metu;	7. Apsipirkti maisto produktų parduotuvėje;
12. Daiktavardžių daugiskaita;	7. Kalbėti apie laisvalaikį ir pomėgius;	8. Pasiteirauti kainos;
13. Vietos prieveiksmiai: <i>dort/hier;</i>	8. Skaityti ir parašyti mažus skelbimus;	9. Nurodyti daikto vietą;
14. Modalinis veiksmažodis <i>möchten;</i>	9. Išreikšti mokėjimą ir galimybę;	10. Išreikšti savo nuomonę;
15. Sudurtiniai daiktavardžiai;	10. Išreikšti ketinimą;	11. Perskaityti ir suprasti skelbimus apie išnuomuojamą/parduodamą butą;
16. Atskiriamieji ir neatskiriamieji priešdėliai;	11. Kalbėti apie praėjusus įvykius(kelionę, šventę);	12. Papasakoti apie savo namus;
17. Netaisyklingų veiksmažodžių asmenavimas esamajame laike;	12. Aprašyti praėjusią dieną,	13. Pasiteirauti/ atsakyti į klausimą „ kiek valandų? ”;
18. Sakinio rėmai;	13. Atsiprašyti;	14. Papasakoti apie savo įprastinę dieną,
19. Akkusativ: den Salat, einen Tee, keinen Fisch;	14. Pranešti apie susirgimą į darbovietę;	pasiteirauti pašnekovo apie jo užimtumą;
20. Ja-/Nein-klausimas ir atsakymas: ja, nein, doch;	15. Nusakyti daiktu buvimo vietą;	15. Aprašyti savo dienotvarkę;
21. Laiko prielinksniai;	16. Suprasti transporto tvarkaraščius stotyje, aerouoste;	16. Užsisakyti kambarį viešbutyje;
22. Pagalbinių veiksmažodžių Imperfekt laikas;	17. Suprasti pranešimus per garsiakalbij;	17. Užsiregistruoti pas gydytoją;
23. Žodžių daryba:priesaga - in;	18. Pasiteirauti informacijos stotyje;	18. Pasiteirauti ir nusakyti kelią;
24. Modaliniai veiksmažodžiai: <i>wollen ir können;</i>	19. Paprašyti pagalbos/ patarimo;	19. Nusipirkti bilieta;
25. Perfekt laiko sudarymas ir vartojimas;	20. Pasakyti priežastį;	20. Pasiteirauti, kada išvyksta/ atvyksta traukinys.
26. <i>Dativ</i> linksnis.	21. Susitarti dėl	
27. Liepiamoji nuosaka;		
28. Müssen, dürfen, sollen;		
29. Įvardis <i>man;</i>		
30. Prielinksniai krypciai ir vietai nusakyti.		

<p>31. Parodomasis įvardis;</p> <p>32. Asmeninių įvardžių <i>Dativ</i> ir <i>Akkusativ</i> linksniai;</p> <p>33. Būdvardžiū laipsniavimas;</p> <p>34. Veiksmažodžiai valdantys <i>Dativ</i> linksnį;</p> <p>35. Kelintiniai skaitvardžiai;</p> <p>36. Veiksmažodis <i>werden</i>;</p> <p>37. Tariamoji nuosaka <i>würden</i> + bendaratis, könnten+ bendaratis.</p> <p>Leksika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Savęs ir kito pristatymas, šalys ir kalbos, giminystės ryšiai, šeima; 2. Maisto produktai, kainos, svorio ir kiekio nusakymas; 3. Mano namai, baldai, namų apyvokos daiktai; 4. Sveikata; 5. Kūno dalys ir organai; 6. Kelionės, transporto priemonės. <p>Geležinkelio stotyje.</p> <p>Fonetika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tiesioginio ir klausiamojo saknio intonacija; 2. Dvibalsių <i>eu</i> ir <i>ei</i> tarimas; 3. Saknio akcentas; 4. Ilgieji ir trumpieji balsiai; 5. Ja/Nein klausimo intonacija; 6. Sudurtinių daiktavardžių 	<p>susitikimo;</p> <p>22. Skaityti ir rašyti pakvietimus, sveikinimus.</p>	
--	--	--

kirčiavimas; 7. Žodžio ir sakinio kirtis; 8. Nekirčiuotas [e] žodžio pabaigoje; 9. Garsas [ʃ]; 10. Liepiamojo sakinio intonacija; 11. [h] garsas.		
---	--	--

Mokymosi rezultatai

Išstudijavę šį skyrių gebėsite:

- suprasti žinomus žodžius ir bendras frazes apie save ir artimiausią aplinką;
- suprasti įprastus pavadinimus, paprastus sakinius iš skelbimų, plakatų, nesudėtingų tekstu;
- bendrauti paprasta kalba, nenaudojant sudėtingų konstrukcijų;
- klausti ir atsakyti į paprastus klausimus buitinėmis temomis;
- užrašyti paprastą trumpą tekstą: atviruką, užpildyti paprastą formą, įrašyti asmens duomenis.

VOKIEČIŲ KALBA**LEKSIKA**
ESSEN und TRINKEN
Wortschatz

1. der Apfelsaft, ÷er – obuolių sultys
2. das Brot, -e -- duona
3. die Butter -- sviestas
4. das Cafe, -s -- kavinė
5. der Tee -- arbata
6. das Fleisch -- mėsa
7. das Geflügel -- paukštiena
8. das Gemüse -- daržovės
9. das Gericht, -e -- patiekalas
10. die Gurke, -n -- agurkas
11. der Honig -- medus
12. der Kaffee, -s -- kava
13. die Kirsche, -en -- vyšnia
14. die Kirschtorte, -n – vyšnių tortas
15. das Kotelett, -s -- maltinukas
16. der Kuchen, - -- pyragas
17. das Mehl -- miltai
18. die Milch -- pienas
19. die Nudel, -n -- makaronai
20. das Obst – vaisiai
21. der Pfeffer -- pipirai
22. der Pilz, -e -- grybas
23. der Reis -- ryžiai
24. das Rezept, -e -- receptas

25. der Rotwein, -e – raudonas vynas
26. die Sahne -- grietinė
27. der Salat, -e -- salotos
28. der Schinken, -; -- kumpis
29. die Suppe, -n -- sriuba
30. das Würstchen,- ; dešrelė
31. der Zucker -- cukrus
32. grillen -- gruliuoti
33. probieren -- paméginti
34. mögen -- mègti
35. reservieren -- rezervuoti
36. bitter – kartus
37. fett – riebus
38. heiß -- karštas
39. kalt – šaltas
40. klein – mažas
41. leer – tuščias
42. salzig – sūrus
43. sauer -- rūgštu
44. scharf – aštru

I. Finden Sie die 14 Wörter:

b	s	a	ch	en	h	o	f	fee	w	ür	s
ee	f	e	ln	n							
ei	i	er	t	d	e	s	n	ig	l	a	t
ch	t	o	bro								
sa	k	a	ln	k	ä		f	ft	m	il	t
kar											

_____
_____
_____
_____
_____

II. Ergänzen Sie die Sätze:

Wir bestellen...

Tee	mit Pilzen und Käse
Brot	mit Butter und Schinken
Fleisch	mit Zucker
Kuchen	mit Eis
Fisch	mit Zitrone
Pizza	mit Kartoffeln

III. Ergänzen Sie die fehlenden Verben in der richtigen Form:

möchten	essen	essen	fahren	essen	möchten	nehmen
					trinken	wissen

1. Heute _____ wir im Restaurant.
2. Was _____ du?
3. Ich _____ noch nicht.
4. Was _____ du gern?
5. Ich _____ gern Hähnchen.
6. Gut. _____ du es mit Pommes frites?
7. Nein, ich _____ keine Pommes, lieber Reis.
8. Und was _____ wir? Bier? Wein?
9. Du _____ Auto!

V. Finden Sie das Antonym:

süß	groß	voll	gut	nass	heiß	fett	scharf	satt
klein - _____				kalt - _____				
leer - _____				mager - _____				
trocken - _____				salzig - _____				
sauer - _____				hungrig - _____				

VI. Ergänzen Sie die Lücken:

Platz	Kaffee	Schinken	heiß	süß	Brötchen	Salat	Tasse
--------------	---------------	-----------------	-------------	------------	-----------------	--------------	--------------

1. Sie soll _____ nehmen. 2. Meine Freunde _____ viel Kaffee. 3. Ich möchte Schwarzbrot mit Käse und _____. 4. Ich kann die Suppe nicht essen, weil sie zu _____ ist, ich muss ein bisschen

warten. 5. Der Kuchen ist sehr _____, weil er mit Honig ist. 6. Zum Frühstück esse ich meistens ein _____ mit Marmelade. 7. Bringen Sie mir bitte ein Kotelett mit _____ und Kartoffeln. 8. Ich trinke nur eine _____ schwarzen Tee.

⊕ Test

I. Was passt?

1. Er mag den Kuchen mit den Kirschen.	3. Er trinkt Kaffee.
☐ Der Kuchen ist ihm zu sauer	☐ Da ist noch Kaffee
☐ Er darf die Kirschen nicht essen	☐ Da ist keinen Kaffee
☐ Er findet den Kuchen lecker	☐ Da ist keinen Kaffee mit Zucker
2. Ich habe leider keine Sahne.	4. Ich kaufe den Orangensaft.
☐ Er ist die Suppe ohne Sahne.	☐ Ich trinke morgens immer ein Glas
☐ Er ist die Suppe mit Sahne.	Orangensaft.
☐ Sie gibt ihm die Sahne.	☐ Ich finde Orangensaft zu sauer.
	☐ Ich mag Orangesaft nicht.

II. Was passt nicht?

1. der Kaffee: schwach – heiß – bitter – scharf
2. die Tischdecke: bunt – rot – weiß – sauer
3. das Eis: heiß – weiß – groß – süß
4. das Cafe: interessant – voll – leer – früh

III. Was sagt man...?

1. wenn man ein Glas Rotwein trinkt?	☐ viel Glück!,
☐ Zum Wohl,	
☐ Alles Gut,	
☐ Viel Spaß	
2. wenn man einen Stuhl anbietet?	
☐ machen Sie bitte Platz,	
☐ nehmen Sie bitte Platz,	
☐ Platzen Sie bitte	
3. wenn man mit dem Essen anfängt?	
☐ na dann!,	

VOKIEČIŲ KALBA**LEKSIKA**
MEINE FAMILIE
Wortschatz

1. das Baby, -s – kūdikis
2. der Bruder, - – brolis
3. die Ehe, -n -- santuoka
4. das Einzelkind, -er – vienturtis
vaikas
5. die Eltern, - – tévai
6. der Enkel, - – anūkas
7. das Familienleben, - --
šeimyninis gyvenimas
8. das Familienmitglied, -er –
šeimos
- narys
9. der Familienstammbaum, ÷e –
šeimos genealoginis medis
10. die Generation, - – karta
11. die Geschwister, – broliai ir
seserys
12. die Großmutter, ÷ – senelė
13. der Großvater, ÷ – senelis
14. der Ehemann, ÷er --
sutuoktinis
15. die Mutter, ÷ – mama
16. der Nachkomme, -n --
palikuonis
17. der Neffe, -n -- sūnėnas
18. die Nichte, -n -- dukterėčia
19. der Onkel, - – dėdė

20. der Pate, -n-- krikštatėvis
21. der Schwager, ÷e - svainis
22. die Schwägerin, -en – brolienė
23. die Schwiegermutter, ÷ --
uošvė
24. die Schwiegertochter, ÷er – marti
25. der Schwiegervater, ÷; -- uošvis
26. der Stiefbruder, ÷ – įbrolis
27. die Stiefmutter, ÷; pamotė
28. die Stiefschwester, -n – netikra
sesuo
29. der Stiefvater, ÷ -- patėvis
30. die Tochter, ÷ -- duktė
31. der Urgroßvater, ÷ -- prosenelis
32. der Vater, ÷ -- tévas
33. der Verwandte, - – giminaitis
34. die Verwandschaft, -en – giminės
35. der Vorfahr, -en -- protėvis
36. die Waise, -n – našlaitis
37. die Witwe, -en – našlė
38. der Witwer, -n – našlys
39. die Zwillinge, - – dvyniai
40. erziehen – auklėti
41. kinderreich – daugiavaikis
42. stammen – kilti
43. schätzen – vertinti

I. Finden Sie die 12 Wörter:

mi ter we ter kin tan
toch wit wie zwil mut so sch
lie ge ter kel sch der ger ter
hn lin bru
fa va wes te on der

II. Was passt zusammen?

1. Die Kinder _____
2. Eine Familie _____
3. Zwillinge _____
4. Den Schwiegervater _____
5. Ein Kind _____

besuchen, gebären, gründen,
adoptieren, erziehen

III. Finden Sie das Antonym:

nervös lustig reich treu schwarzhaarig

1.	arm	-	5. blond - _____
			6. niedrig - _____
2.	traurig	-	7. schrecklich - _____
			8. leicht - _____
3.	gut	gelaunt	-
4.	untreu	-	

IV. Ergänzen Sie die Lücken:

bin Bruder Einzelkind Familie heiße heißt Jahre Mutter
Name Schwestern Vater Westdeutschland

1. Hallo! Mein _____ ist Wolfgang und ich bin 12 Jahre alt. Ich wohne in der Nähe von Köln in _____. Ich habe eine große

_____. Ich habe zwei _____ und einen Bruder. Meine Schwestern heißen Gisela und Beate und sie sind 9 und 7 _____ alt. Mein Bruder _____ Franz und er ist 16 Jahre alt. Ich wohne auch mit meiner Mutter und meinem _____. Mein Vater heißt Manfred, und meine Mutter heißt Helga.

V. Bilden Sie einen Dialog:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____

Wer sind Sie? Und Sie? Und Sie? Ich bin die Mutter von Karl. Ich heiße Monika Ruch. Guten Tag. Angenehm. Guten Tag. Ich bin der Vater von Lisa. Freut mich. Mein Name ist Max Hoffmann.

⊕ Test

I. Was ist richtig?

Hello! Ich heiße Tony. Tony Schmidt. Ich bin 16 Jahre alt und wohne mit meiner Familie in Erding. Erding ist in Süddeutschland nicht weit von München. Meine Mutter heißt Sabine und sie ist 38 Jahre alt. Mein Vater heißt Anton und er ist 40 Jahre alt. Meine ältere Schwester heißt Anna. Sie ist 40 Jahre alt und geht zur Universität in München. Mein jüngerer Bruder heißt Max. Er ist 12. Ich und meinen Bruder gehen zur Schule in Erding. Er ist in der 7. Klasse und ich bin in der 10. Klasse. Wir wohnen in einem Haus in der Schiller Straße. Unsere Adresse ist Schiller Straße 7.

Tony wohnt...

☐ in Süddeutschland	☐ mit seiner Familie
☐ in Erding	☐ in einem Haus

Tony ist...

☐ 38 Jahre alt	☐ 12 Jahre alt
☐ in der 10. Klasse	☐ Annas jüngerer Bruder

Tonys Vater...

☐ wohnt in Erding	☐ heißt Anton
☐ ist 40 Jahre alt	☐ wohnt in der Goethe Straße

Max...

☐ wohnt in München	☐ hat einen Bruder und eine Schwester
☐ geht zur Universität	☐ ist 12 Jahre alt

Anna...

☐ wohnt nicht in Erding	☐ hat einen Bruder und eine Schwester
☐ geht zur Universität in München	☐ geht zur Schule in Erding

Die Familie Schmidt...

☐ wohnt in Erding	☐ wohnt in einem Haus in Süddeutschland
☐ hat drei Kinder	☐ geht zur Universität

III. Wie heißt...?:

1. Der Sohn des Onkels?

---

5. Der Bruder des Vaters?

---

2. Der Mann der Schwester?

---

6. Die Tochter des Onkels?

---

3. die Eltern der Ehefrau?

---

7. Die Schwester des Vaters?

---

4. Der Sohn der Tochter?

---

8. Die Tochter des Bruders?

VOKIEČIŲ KALBA**LEKSIKA****MEINE WOHNUNG**
Wortschatz

1. der Aufzug, ÷e – liftas	21. das Schlafsofa, -s – miegamoji sofa
2. der Besen, - - šluota	22. die Steckdose, -n – rozetė
3. die Breite, -n -- plotas	23. die Treppe, -en – laptas
4. die Couch, -en -- kušetė	24. das Treppenhaus, ÷er – laiptinė
5. die Ecke, -n -- kampas	25. der Vorhang, ÷e – užuolaida
6. das Einfamilienhaus, ÷er -- šeimos namas	26. das Warmwasser – šiltas vanduo
7. der Einzug -- įsikraustymas	27. das Waschbecken, -; -- kriauklė
8. das Esszimmer -- valgomasis	28. der Wasserhahn, ÷e – vandens čiaupas
9. der Fernsehsessel, -e – TV fotelis	29. die Wohnungstür,-en ; gyvenamojo kambario durys
10. der Flur, -n – koridorius	30. heizen – šildyti
11. das Garagentor, -e – garažo vartai	31. klopfen – belstis
12. das Gästezimmer, - -- svečių kambarys	32. öffnen – atidaryti
13. die Glühbirne, -en – elektros lemputė	33. schließen – uždaryti
14. der Hausschlüssel, - – namų raktas	34. sparen – taupyt
15. die Kellertür, -en – rūsio durys	35. stecken – kišti
16. die Kommode, - -- komoda	36. versuchen – pabandyti
17. die Kühltruhe, -en – šaldytuvo durys	37. zudrehen – užsukti
18. die Miete, -n – nuoma	38. breit – platus
19. der Nachbar, -n -- kaimynas	39. dunkel – tamsus
20. der Ofen, ÷ -- krosnis	40. hell – šviesus
	41. oben -- viršuje

I. Finden Sie die 15 Wörter:

lien auf e cou r te ko sch tre
steck ein fl ess s zug nk mmer
er do mie tü fen ur fa fen tt ch
hau o mo ppe eck mi ra de zi
se st kühl be e

II. Wie gefällt Ihnen... Ergänzen Sie:

Wie gefällt Ihnen **das** Wohnzimmer? - **Es** ist sehr hell.

1. Wie gefällt Ihnen _____ Küche? - _____ ist klein.
  2. Wie gefällt Ihnen _____ Bad? - _____ ist ein bisschen dunkel.
  3. Wie gefällt Ihnen _____ Schlafzimmer? - _____ ist sehr schön.
  4. Wie gefällt Ihnen _____ Balkon? - _____ ist sehr breit.
  5. Wie gefällt Ihnen _____ Flur? - Oh, _____ ist sehr lang.
  6. Wie gefällt Ihnen _____ Kinderzimmer? - _____ ist groß.

Wie gefällt Ihnen _____ Wohnung? - Sehr gut, _____ ist sehr schön.

III. Schreiben Sie die Wörter unter die Zeichnungen:

1.   2.   3.   4.   5.   6.

IV. Finden Sie das Antonym:

hoch	schwarz	breit	hell	lang	still	schwierig
schön						
1. dunkel - _____			5. laut - _____			
2. schmal - _____			6. niedrig - _____			
3. kurz - _____			7. schrecklich - _____			
4. weiß - _____			8. leicht - _____			

V. Ergänzen Sie die Lücken:

groß Zimmer Treppenhaus Kühlschrank breit
Arbeitszimmer schlafen

1. Oh deine Wohnung ist schön und _____. 2. Wie viele _____ hat eine Wohnung. 3. Ich muss das _____ sauber machen. 4. Er repariert gerade den _____. 5. Mein Zimmer ist 2 Meter _____. 6. Im Arbeitszimmer _____ ich. 7. Im Schlafzimmer _____ wir.

VI. Fragen und Antworten:

1. Ist die Küche groß?	Nein, sie ist nicht groß, sie ist klein.
2. Wie ist das Arbeitszimmer?	Nein das ist kein Schlafzimmer.
3. Ist das ein Computer?	Das ist ein Wohnzimmer.
4. Was ist das?	Das ist eine Lampe.
5. Ist der Schrank klein?	Es ist sehr nützlich.
6. Wie ist die Dusche?	Nein, das ist kein Computer.
7. Wie ist der Schrank?	Sie ist praktisch.
8. Ist das ein Schlafzimmer?	Nein, er ist groß.

⊕ Test**I. Was passt?**

1. Sein Zimmer ist breit und hell.	2. Er arbeitet im Arbeitszimmer.
○ Im Zimmer scheint die Sonne ○ Im Zimmer gibt es wenig Platz ○ Im Zimmer ist es dunkel	○ Er isst im Arbeitszimmer ○ Er trinkt Kaffee im Arbeitszimmer ○ Er sitzt am Computer im Arbeitszimmer
3. Im Wohnzimmer steht das Fernseher.	4. Mir gefällt deine Wohnung.
Er sitzt auf dem Sofa und quickt Fern Er quickt Fern im Schlafzimmer Er ist im Wohnzimmer, weil da kein Fern steht	○ Deine Wohnung ist sehr schön ○ Ich finde deine Wohnung nicht gemütlich ○ Ideine Wohnung ist nicht schön

II. Was passt nicht?

1. die Küche: Herd – Kühlschrank – Tisch – Garage
2. das Wohnzimmer: Couch – Sofa – Sessel – Toilette – Radio
3. das Haus: Balkon – Garage – Keller – Küche – Auto
4. das Bad: Badewanne – Waschbecken – Tapete – Spiegel – Dusche

III. Was passt zusammen?

das Hochhaus, das Studentewohnheim, das Einfamilienhaus, die WG

1. In diesem Haus leben viele Menschen zusammen. Es hat mehrere Stockwerke. Die meisten Leute sind Mieter.

---

2. Diese Art zu wohnen ist oft billig. Mehrere Menschen teilen sich hier Küche und Badezimmer. Oft wohnen hier Studenten.

---

3. In diesem Haus wohnen viele junge Leute. Alle sind an einer Universität oder Hochschule eingeschrieben. Die Miete ist nicht so hoch.

---

4. Die Menschen, die hier wohnen, sind miteinander verwandt. Oft gehört ihnen das Haus. Meistens hat das Haus einen Garten.

VOKIEČIŲ KALBA**LEKSIKA**
GESUNDHEIT
Wortschatz

1. die Ampule, - ampulė
2. das Armtragetuch, ÷e -- tvarstis
lūžusiai rankai
3. die Arznei, -en -- vaistas
4. der Augenarzt, ÷e – okulistas
5. die Beschwerde, -n -- nusiskundimas
6. die Besserung, -- pagerėjimas
7. die Binde, -n – tvarstis, bintas
8. das Blut, -e – kraujas
9. der Blutdruck, ÷e – kraujospūdis
10. das Blutdruckmessgerät, -e –
kraujospūdžio matavimo prietaisas
11. der Bruch, ÷e lūžis
12. der Durchfall, ÷e – viduriavimas
13. die Erkältung, -en -- peršalimas
14. das Fieber, - – temperatūra
15. das Gebrechen, - -- negalavimas
16. die Gesundheit, -- sveikata
17. der Herzinfarkt, -e – širdies infarktas
18. der Husten, - – kosulys
19. die Impfung, -en-- skiepas
20. die Infusionsflasche, -en – lašelinės
butelis
21. das Krankenhaus, ÷er – ligoninė
22. der Krankenwagen, - -- greitosios
pagalbos automobilis
23. die Krankheit, -en – liga

24. der Krebs, -e; -- vėžys
25. die Krücken, – ramentai
26. das Leiden, -- kančia, liga
27. die Lungenentzündung, -en –
plaučių uždegimas
28. das Medikament, -e -- vaistas
29. die Nasenblutung, -en –
kraujavimas iš nosies
30. der Patient, -en -- pacientas
31. die Salbe, -n – tepalas
32. das Schlafmittel, - – migdomieji
33. der Schmerz, -en -- skausmas
34. der Schnupfen, - – sloga
35. die Spritze, -en – švirkštas
36. die Tablette, -n – tabletė
37. die Tropfen, - -- lašeliai
38. der Verband, ÷e – tvarstis
39. die Verletzung, -en – susižeidimas
40. ansteckend – užkrečiamas
41. kränklich – ligotas
42. verschreiben -- išrašyti
43. gebrochen – lūžęs

I. Finden Sie die 14 Wörter:

arz fa bru ng ber eit bes tu
ut ch kran heit ken nei ll se bl
haus sund er fen hus merz rung
fen käl kh sch ch dur kran fie
trop nup ge ten sch

II. Was passt nicht?

1. Pflaster – aufkleben – Binde – Heftpflaster – Sirup
2. Aspirin – Magentropfen – Ampulle – Vitamin
3. schmieren – saugen – verschreiben – einnehmen – schlucken
4. tödlich – sterben – genesen – unheilbar – erkranken
5. Herzinfarkt – Erkältung – Husten – Schnupfen – niesen
6. Fieber – fiebern – Thermometer – geschwollen – Temperatur
7. genesen – erkranken – heilen – Besserung – gesund
8. gebrochen – geschwollen – Verrenkung – Bruch - ansteckend

III. Finden Sie die Symptome, die zusammengehören.

1. Mein Kopf tut mir weh.	a. Meine Temperatur ist über 38 Grad.
2. Mein Bauch tut mir weh.	b. Ich habe eine Erkältung.
3. Ich habe zu viel gearbeitet	c. Ich trage einen Gips.
4. Ich bin zu viel gelaufen.	d. Ich habe Kopfschmerzen.
5. Ich habe Schnupfen und Halsschmerzen.	e. Ich habe Husten.
6. Ich habe zu viele Zigaretten geraucht.	f. Ich habe einen Muskelkater.
7. Ich habe mich in den Finger geschnitten.	g. Ich habe Bauchschmerzen.
8. Ich habe mir das Bein gebrochen.	h. Ich fühle mich nicht wohl.
9. Ich habe Fieber.	i. Die Füße und Beine tun mir weh.
10. Mir ist schlecht.	j. Ich brauche ein Heftpflaster.

IV. Suchen Sie nach sinnverwandten Wörtern:

Sich anstecken hygienisch kränkeln genesen schmerzen Leiden wehtun
 Beschwerde heilen keimfrei leiden an ungesund kurieren die Krankheit
 überwinden

1. erkranken _____

5. ärztlich behandeln

2. steril _____

_____

3. krank _____

6. fehlen _____

4. sich verbessern _____

7. Krankheit _____

V. Welchen Körperteil benutzt man?

1. sehen _____

2. hören _____

3. sprechen _____

4. laufen _____

5. denken _____

6. essen _____

7. schreiben _____

8. küssen _____

9. riechen _____

⊕ Test. Finden Sie den richtigen Antwort:

*Liebe Martina,
 ich bin hier im Bett und schreibe dir diesen Brief. Weißt du, was mir passiert ist?
 Ich sollte mit meiner Klasse nach Paris fahren, aber leider bin ich plötzlich krank geworden. Ich hatte starkes Fieber und schreckliche Bauchschmerzen. Der Arzt wusste auch nicht genau, was mir fehlte. Also hat man mich letzte Woche ins Krankenhaus gebracht. Es ist wahrscheinlich ein Virus gewesen.
 Jetzt geht es mir viel besser. Ich habe kein Fieber mehr, aber ich darf noch nicht nach Hause, weil ich immer noch schwach bin.
 Meine Klassenkameraden sind inzwischen von Paris zurück. Petra und Klaus haben mich gesucht und gesagt, dass sie viel Spaß gehabt haben. Vielleicht fahre ich nächsten Sommer mit meinen Eltern nach Paris!
 Ich muss jetzt Schluss machen. Ich hoffe, bald von dir zu hören und grüße dich herzlich.*

Deine Karin

1. Karin liegt in einem Krankenhaus in Paris.	richtig	falsch
2. Karin ist mit ihrer Klasse nach Paris gefahren.	richtig	falsch
3. Karin ist seit gestern im Krankenhaus.	richtig	falsch
4. Karin hat immer noch starkes Fieber.	richtig	falsch
5. Karin geht es jetzt besser.	richtig	falsch
6. Karin muss noch im Krankenhaus bleiben.	richtig	falsch
7. Einige Freunde haben Karin im Krankenhaus besucht.	richtig	falsch
8. Karin fährt im Sommer bestimmt nach Paris.	richtig	falsch

VOKIEČIŲ KALBA**LEKSIKA**

 REISEN
Wortschatz

1. die Abreise, -en -- išvykimas	25. der Reisekoffer, - - kelioninis lagaminas
2. der Abschied, -e -- atsisveikinimas	26. der Reisende, -n; -- keliautojas
3. der Ausflug, ÷e -- iškyla	27. die Reservierung, -en – rezervavimas
4. die Auskunft, ÷e – informacija	28. der Rucksack, ÷e – kuprinė
5. der Bahnhof, ÷e – geležinkelio stotis	29. der Schlafsack, ÷e – miegmaišis
6. die Düne, ÷en -- kopa	30. das Schwimmbad, ÷er – baseinas
7. der Eilzug, ÷e – greitasis traukinys	31. die Sommerferien, – vasaros atostogos
8. die Erholung, - – poilsis	32. der Strand, ÷e – paplūdimys
9. der Fahrkartenschalter, - – bilietu kasa	33. die Verspätung, -en – pavėlavimas
10. der Fensterplatz, ÷e – vieta prie lango	34. das Visum, -en – viza
11. der Ferienjob, -s – darbas atostogų metu	35. der Warterraum, ÷e – laukiamasis
12. das Ferienlager, - – stovykla	36. die Wechselstube, -n – valiutos keitykla
13. der Flughafen, ÷en – oro uostas	37. die Welle, -n – banga
14. die Flugverbindung, -en – oro susisiekimas	38. die Wertgegenstände, – vertingi daiktai
15. der Gepäckträger, - – bagažinė	39. das Zelt, -e – palapinė
16. die Grenze, -n -- siena	40. der Zoll ÷e muitas
17. der Hafen, ÷n – uostas	41. das Zollamt ÷er muitinė
18. der Leuchtturm, ÷e – švyturys	42. bequem – patogus
19. das Motorschiff, -e-- motorlaivis	43. günstig – palankus
20. der Ozean, -e – vandenynas	44. beschwerlich – varginantis
21. der Pass, ÷e – pasas	
22. der Reiseanzug, ÷e -- kelionės drabužiai	
23. der Reiseführer, - – kelionių vadovas	
24. das Reisegepäck, -; -- bagažas	

I. Finden Sie die 14 Wörter:

aus lung ss fen dü ho job n
 flug fe ha er ne er
 ri en ff flug st wim fen ze gr
 lle ck sa pa mb nd rei ha ko se
 ra ad sch ru ck we

---

1. Grenze – Auslandsreise Zollamt – Inland – Pass
2. Schischule – Strand – sich sonnen – Zelt – Welle
3. Tourist – sich erholen – Reiseanzug – Fereinjob – Reisekoffer
4. baden – angeln – wandern – schwimmen – tauchen
5. Erholung – Ferien – Arbeit – verreisen – Hotel
6. reisefertig – Abreise – Reisefieber – Reiseerinnerungen – Abschied
7. Herberge – Düne – Wanderpfad – Wanderschule – Rucksack
8. beschwerlich – anstrengend – eilig – überfüllt – angenehm
9. Schlafsack – Zelt – Hotel – Ferienlager – Gaskocher
10. See – Meer – Strand – Düne – Schwimmbad

III. Finden Sie, was zusammengehört.

1. für die Reise	a. sein
2. eine Auslandsreise	b. sparen
3. Visa	c. buchen
4. den Koffer	d. planen
5. den Urlaub	e. holen
6. Geld	f. packen
7. in Gedanken schon unterwegs	g. umtauschen

IV. Ergänzen Sie die Sätze:

1. _____ kann man eine a) Nach Hamburg
Fahrkarte kaufen. b) in Hamburg

a) Am Fahrkartenschaltern
b) an der Tankstelle
2. Ich möchte bitte eine Fahrkarte _____
_____ a) fahren
3. Wollen Sie nach Hamburg über Berlin oder über Hannover

- b) fliegen a) Parkplatz
4. Der Zug fährt nicht direkt nach b) Sitzplatz
Hamburg. Sie müssen in Berlin 7. Es fliegen viele Menschen in den _____
Urlaub. An der _____
a) umsteigen braucht man viel Zeit.
b) einsteigen a) Passkontrolle
5. Fahren Sie nicht mit dem Auto. Auf b) Haltestelle
der Autobahn nach Hamburg ist 10 km 8. Ich habe nur noch wenig Benzin. Wo
_____ ist die nächste _____?
a) Verspätung a) Bahnhof
b) Stau b) Haltestelle
6. Ich fahre nicht gern mit dem Auto
einkaufen Ich finde immer keinen

ATSAKYMŲ RAKTAS

VOKIEČIŲ KALBA**GRAMATIKA**
 Veiksmažodžių asmenavimas esamuoju laiku (Präsens)

Veiksmui dabartyje ir ateityje reikšti vartojamas esamasis laikas (Präsens). Esamasis laikas sudaromas prie bendraties kamieno pridedant asmens galūnes.

Vienaskaita	Daugiskaita
ich + e	wir + en
du + st	ihr + t
er, sie, es + t	sie + en

1. Silpni veiksmažodžiai

Vokiečių kalboje jų dauguma. Jie asmenuojami pagal taisykles, t.y. prie bendraties kamieno pridedant asmens galūnes. (**fragen** - *klausti*).

- silpnieji veiksmažodžiai, kurių kamienas baigiasi **d, t, chn, ffn, dm, gn, tm** (antworten, bilden, zeichnen), vns. 2,3 ir dgs. 2 asmenyse turi intarpą **e**.
- Veiksmažodžiai, kurių kamienas baigiasi **s, ss, ß, z, tz** (grüßen, heißen, lesen, sitzen) vns. 2 ir 3 asmuo sutampa, t.y. turi galūnę **-t**.

			fragen	antworten	grüßen
ich	aš	-e	frage	antworte	grüße
du	tu	-st	fragst	antwortest	grüßt
er,sie, es	jis,ji	-t	fragt	antwortet	grüßt
wir	mes	-en	fragen	antworten	grüßen
ihr	jūs	-t	fragt	antwortet	grüßt
sie, Sie	jie, Jūs	-en	fragen	antworten	grüßen

- Mandagumo forma (jvardis Sie rašomas didžiaja raide) sutampa su daugiskaitos 3 asmeniu.

2. Stiprūs veiksmažodžiai

- Stiprūs veiksmažodžiai vienaskaitos 2 ir 3 asmenyje keičia šaknies balsį:
- **a, au, o** gauna umliautą (fahren, laufen, halten),

- **e** keičia į **i** arba **ie** (geben, lesen).

			fahren	laufen	geben	lesen	halten
ich	aš	e	fahre	laufe	gebe	lese	halte
du	tu	-st	fährst	läufst	gibst	liest	hältst
er,sie, es	jis,ji	-t	fährt	läuft	gibt	liest	hält
wir	mes	-en	fahren	laufen	geben	lesen	halten
ihr	jūs	-t	fahrt	lauft	gibt	lest	haltet
sie, Sie	jie, Jūs	-en	fahren	laufen	geben	lesen	halten

3. Pagalbiniai veiksmažodžiai

Pagalbiniai veiksmažodžiai **sein** (būti, **haben** (tureti), **werden** (tapti) Präsens laiku asmenuojami ne pagal bendrą taisyklę. Jie naudojami sudarant sudėtinius laikus: Perfekt, Futur.

	haben	sein	werden
ich	habe	bin	werde
du	hast	bist	wirst
er,sie, es	hat	ist	wird
wir	haben	sind	werden
ihr	habt	seid	werdet
sie, Sie	haben	sind	werden

4. Modaliniai veiksmažodžiai ir veiksmažodis "wissen"

Modaliniai veiksmažodžiai ir veiksmažodis "wissen" priklauso taip vadinamai Präterito-Präsentia veiksmažodžių grupei. Jų asmenavimas esamajame laike (Präsens) primena stiprių veiksmažodžių asmenavimą Präteritum laike: modaliniai veiksmažodžiai vienaskaitoje keičia šaknies balsį (išskyrus **sollen**), ir vienaskaitos 1 ir 3 asmenyse neturi asmens galūnių.

	können	dürfen	müssen	sollen	wollen	mögen	wissen
ich	-	kann	darf	muss	soll	will	mag/möchte
du	st	kannst	darfst	musst	sollst	willst	magst/möchtest

er,sie, es	-	kann	darf	muss	soll	will	mag/möchte	weiß
wir	en	können	dürfen	müssen	sollen	wollen	mögen/möchten	wissen
ihr	t	könnt	dürft	müsst	sollt	wollt	mögt/möchtest	wisst
sie, Sie	en	können	dürfen	müssen	sollen	wollen	mögen/möchten	wissen

 Üben Sie .

1. Wie heißen die Endungen?
2. Peter Huber komm__ aus Berlin.
3. Jetzt wohn__ er aber in Neustadt.
4. Er geh__ in die Schule.
5. Auch Lisa, Julia und Alex geh__ in die Schule.
6. Lisa, Julia und Alex komm__ aus Neustadt.
7. Ihr geh__ in die Schule.
8. Du lern__ Deutsch.
9. Lisa und Peter trink__ gerne Cola.
10. Lisa frag__ Frau Huber: „Koch__ Sie heute Spaghetti?“
11. Peter und Lisa mach__ heute zusammen Hausaufgaben.
12. Wo wohn__ du?
13. Ich schreib__ gerne Briefe.

2. Ergänzen Sie die Endungen.

warten

du _____
er/sie/es _____
ihr _____

baden

du _____
er/sie/es _____
ihr _____

3. Ergänzen Sie die Endungen.

reisen

du _____
er/sie/es _____

sitzen

du _____
er/sie/es _____

küssen

du _____
er/sie/es _____

siezen

du _____
er/sie/es _____

4. Ergänzen Sie.

Fahren   *Fährst du? – Ja, ich fahre.*

Helfen   *Hilfst du? – Ja, ich helfe.*

Stehlen   *Stiehlst du? – Nein, ich stehle nicht.*

1. werfen _____
2. treffen _____
3. halten _____
4. laufen _____
5. anfangen _____
6. fangen _____
7. sprechen _____
8. lesen _____
9. etwas sehen _____
10. unterbrechen _____
11. widersprechen _____
12. waschen _____
13. schlafen _____
14. etwas geben _____
15. etwas mitnehmen _____
16. essen _____
17. sich bewerben _____
18. sich unterhalten _____
19. messen _____
20. abfahren _____

5. Ergänzen Sie.

lesen

Was machst du? Ich _____ ein Buch. Was _____ du? Michael _____ ein Buch.

sprechen

Warum _____ du so laut? Ich _____ nicht laut. Michael _____ nicht laut.

sehen

Was _____ du? Ich _____ nichts. Martin _____ nichts.

fahren

_____ du nach Berlin? Nein, ich _____ nicht nach Berlin. Andrea _____ nicht nach Berlin.

halten

Wo _____ der Bus? Der Bus _____ ganz in der Nähe.

6. Ergänzen Sie.

- a) Ich vergesse alle Geburtstage. Vergisst du auch alle Geburtstage ?
- b) Ich trage gern Hosen. _____
- c) Ich esse nie Kartoffeln. _____
- d) Ich zerbreche dauernd meine Brille. _____
- e) Ich sehe gern Filme. _____
- f) Ich betrete nie das Museum. _____
- g) Ich spreche Deutsch. _____
- h) Ich wasche nicht gern. _____

7. Ergänzen Sie.

a) (essen/ Apfel)	<u>Jochen isst einen Apfel.</u> _____
b) (zerbrechen/ Flasche)	Eva_____
c) (waschen / Apfel)	Jochen _____
d) (betreten/ Museum)	Eva _____
e) (tragen/ Hut)	Jochen _____
f) (sehen / Maus)	Eva _____
(vergessen / Termin)	Eva _____

8. Ordnen Sie./ Ergänzen Sie.

a) Du <u>wäschst</u>	ihr <u>wascht</u>
b) Du _____	ihr <u>trägt</u>
c) Du schlafst	ihr _____
d) Du liest	ihr _____
e) Du _____	ihr <u>seht</u>
f) Du _____	ihr <u>sprecht</u>
g) Du zerbrichst	ihr _____
h) Du _____	ihr <u>esst</u>
i) Du vergisst	ihr _____
j) Du _____	ihr <u>betretet</u>
k) Du weiß	ihr _____

Veiksmažodžių priešdėliai

Išskiriamos 2 priešdėlių grupės: atskiriamieji (trennbar) ir neatskiriamieji (untrennbar). Pastaruosius reikia išmokti mintinai. Priešdėliai keičia veiksmažodžio reikšmę, bet nekeičia jo pagrindinių formų ar asmenavimo tipo.

ab-	abholen	be-	bekommen
an-	anrufen	ge-	gehören
auf-	aufstehen	er-	erzählen
aus-	ausgeben	ver-	vergessen
bei-	bei bringen	zer-	zerbrechen
ein-	einkaufen	miss-	misslingen
los-	losfahren	ent-	entstehen
mit-	mitnehmen	emp-	empfangen
nach-	nachdenken		
vor-	vorlesen		
zu-	zuhören		
...			

Atskiriamieji priešdėliai visuomet kirčiuojami ir asmenuojant atsiskiria nuo šaknies arba kamieno. Atskiriamieji priešdėliai atsiskiria tik pagrindiniame sakinyje ir tik esamajame, būtajame vientisiame (Präteritum) ir liepamojoje nuosakoje. Priešdėlis būna sakinio gale.

trennbar	untrennbar
Die Delegation kommt um 17.00 Uhr an.	Die Lehrerin erklärt die Verben.
Martin steht um 7 Uhr auf und macht Frühstück.	Der Unterricht beginnt um 9.00 Uhr.

 Üben Sie .

---

1. Ergänzen Sie die fehlenden Verben!

Ein Tag im Leben von Herrn Professor Müller

1. Um 6.30 Uhr _____ (aufstehen) er _____.
2. Er _____ (aufwecken) seine Kinder und seine Frau _____.
3. Dann duscht er und macht das Frühstück für seine Familie.
4. Um 7.15 Uhr _____ (losgehen) er _____.
5. Von 7.30 Uhr bis 13.30 Uhr hat er Unterricht.
6. Nach dem Unterricht _____ (einkaufen) er im Supermarkt _____.
7. Dann kocht er das Mittagessen.
8. Nach dem Essen _____ (abwaschen) er das Geschirr _____.
9. Dann hilft er seinen Kindern bei den Hausaufgaben und _____ (vorbereiten) den Unterricht für den nächsten Tag _____.
10. Inzwischen kommt seine Frau nach Hause und _____ (zubereiten) das Abendessen_____.
11. Wenn die Kinder im Bett sind, plaudert Herr Professor Müller mit seiner Frau oder sie spielen Karten.
12. Am Wochenende_____ (einladen) er gern Freunde_____.

2. Ergänzen Sie die fehlenden Verben. Muster: Ilona steht um 6 Uhr auf. (*aufstehen*)

1. Zuerst _____ sie das Frühstück _____. (*vorbereiten*)
2. Um halb sieben_____ sie sich_____. (*anziehen*)
3. Um acht_____ sie mit der Arbeit_____. (*anfangen*)
4. Mittags _____ sie schnell _____. (*einkaufen*)
5. Um halb fünf _____ sie mit der Arbeit_____. (*aufhören*)
6. Sie _____ heute nicht _____. (*fernsehen*)
7. Sie _____ ihre Wohnung _____. (*aufräumen*)
8. Danach _____ sie Eva _____. (*anrufen*)
9. Sie fragt: _____ du morgen ins Konzert ____? (*mitgehen*)
10. Eva _____ gerne _____. (*mitkommen*)

3. Was hat Anna heute vor?

1. Anna / aufwachen / um 7.30 Uhr
Anna wacht um sieben Uhr dreißig auf
2. sie (sg) / bleiben / im Bett / bis 8
3. sie (sg) / aufstehen / um 8 Uhr
4. sie (sg) / haben / Frühstück / um 8.30 Uhr
5. sie (sg) / dann / anrufen / ihren Freund Stefan
6. Stefan / vorbeikommen / um 9.45 Uhr
7. Anna und Stefan / einkaufen / zusammen / im Supermarkt
8. sie (pl) / spazieren gehen / danach
9. Anna / kennen lernen / Stefans Bruder
10. Anna / gehen / auf eine Party / am Abend
11. Stefan / mitkommen / zur Party
12. Anna und Stefan / mitbringen / Wein und Käse
13. Anna / zurückkommen / sehr spät
14. sie (sg) / schlafen gehen / um 2 Uhr morgens

© Testen Sie sich.

Welche Präfixe passen zu den Verben?

♦ an ♦ zu ♦ mit ♦ vor ♦ auf ♦ weg

1. Ich fahre am Wochenende _____
2. Meine Freundin bringt eine Pizza _____
3. Kommt ihr in die Disco _____?
4. Wir kaufen immer im Supermarkt _____
5. Bitte kreuzen Sie die korrekte Antwort _____
6. Lesen Sie den Text bitte laut _____
7. Ich nehme für den Winterurlaub eine warme Jacke _____
8. Hören Sie bitte genau _____
9. Was? Ihr steht schon um 6 Uhr _____
10. Der Film fängt sehr interessant _____

Modaliniai veiksmažodžiai

Modaliniams veiksmažodžiams priklauso **müssen können dürfen sollen wollen mögen**. Jie dažniausiai eina su pagrindinio veiksmažodžio bendratimi ir modifikuoja jo turinį (rodo galimybę, būtinumą, norą, leidimą ar reikalavimą).

Dažniausiai vartojamas modalinių veiksmažodžių esamasis ir būtasis vientisinis (Präteritum) laikas. Kiti laikai šnekamojoje kalboje vartojami retai.

Esamuoju laiku modaliniai veiksmažodžiai asmenuojami netaisyklingai.

Präsens

	müssen	können	dürfen	sollen	wollen	mögen*	möchten**
ich	muss	kann	darf	soll	will	mag	möchte
du	musst	kannst	darfst	sollst	willst	magst	möchtest
er	muss	kann	darf	soll	will	mag	möchte
wir	müssen	können	dürfen	sollen	wollen	mögen	möchten
ihr	müsst	könnt	dürft	sollt	wollt	mögt	möchtet
sie	müssen	können	dürfen	sollen	wollen	mögen	möchten

Reikšmės:

müssen: nusako objektyvių sąlygų padiktuotą, griežtą, neišvengiamą būtinybę, reikiamybę:

Ich **muss** jetzt **gehen**. – Aš turiu dabar eiti.

sollen: išreiškia įsakymą ar įpareigojimą, užduotį ar būtinybę, diktuojamą moralinių nuostatų.

Du **sollst** zum Chef **gehen**. – Eik pas viršininką.

Du **sollst** nicht **stehlen**. – Nevok!

können: *išreiškia protinę ir fizinę galimybę, mokėjimą, īgimtą sugebėjimą;

Ursula **kann** Auto fahren.

*šnekamojoje kalboje: leidimą, jo prašymą ar sutikimą:

Kann ich Sie heute sprechen?

dürfen: oficialesnis už **können** ir reiškia leidimą, sutikimą arba (su neiginiu) draudimą ką nors daryti:

Darf ich jetzt gehen?

Hier **dürfen** Sie nicht fotografieren.

wollen: išreiškia norą, valią, tvirtą ketinimą:

Andrea **will** Biologie **studieren**

mögen: išreiškia pomėgį, polinkį, norą:

Kakao **mag** ich nicht.

Su bendratimi vartojamas rečiau ir reiškia nepasitenkinimą, nenorą ką nors daryti:

Ich **mag** nicht mit dem Flugzeug fliegen.

Dažniau vartojama tariamosios nuosakos forma **möchte** su pagrindinio veiksmažodžio bendratimi:

Ich **möchte** einmal auch nach Paris **fahren**.

Üben Sie .

1. Ergänzen Sie.

1. können _____ du kommen?
2. wollen Er _____ in Berlin arbeiten.
3. müssen Sie ist krank. Sie _____ zu Hause bleiben.
4. dürfen Sie _____ nicht arbeiten.
5. sollen _____ Der Arzt sagt, sie _____ zu Hause bleiben.

2. können oder dürfen?

1. _____ ich diese Lieder von Schubert im Konzert deutsch singen? 2. _____ du ein deutsches Lied vorsingen? 3. Mein Freund Karl _____ gut Klavier spielen. 4. Vera _____ Martin auf dem Klavier begleiten. 5. Mein Opa _____ sogar in den letzten Reihen des Parketts gut hören und sehen.

3. Was passt? sollen, müssen, dürfen, wollen oder können?

1. Lisa ist krank. Der Arzt sagt, sie _____ im Bett bleiben.
2. Sie _____ aber nicht im Bett bleiben, denn das ist langweilig.
3. Im Bett _____ sie nur schlafen oder lesen.
4. Sie _____ lieber mit Peter telefonieren.
5. Lisa fragt ihre Mutter: „ _____ ich aufstehen und Peter anrufen?“

6. Lisas Mutter antwortet: „Nein, du _____ im Bett bleiben. Aber ich _____ Peter anrufen und ihm sagen, er _____ dich besuchen“.

7. Peter besucht Lisa. Er fragt: „Kommst du morgen wieder in die Schule?“ Lisa: „Ich _____ ja, aber ich _____ noch nicht. Der Arzt sagt, ich _____ noch einen Tag zu Hause bleiben“.

4. Setzen Sie die Modalverben ein.

Heute war das Wetter schlecht. Ich .... leider nicht ausgehen. können

*Heute war das Wetter schlecht. Ich **konnte** leider nicht ausgehen.*

1. Es war schon fünf Minuten vor sechs. Ich _____ (wollen) um sechs Uhr an der Bushaltestelle sein. 2. Ich war nicht auf Urlaub. Meine Frau und ich _____ (wollen) nicht reisen. 3. Mein Autoschlüssel war nicht in der Tasche. Ich _____ (können) ihn nicht finden. 4. Ich war nicht in dem Restaurant. Leider _____ (müssen) ich bei meinen Verwandten essen. 5. Herr Lenz war am Apparat. _____ (wollen) Sie mit ihm sprechen? 6. Ein Automat war gerade vor der Tür. Wir _____ (können) leicht eine Schachtel Zigaretten kaufen. 7. Wir waren beide in München. Wir _____ (können) zusammen einen Stadtbummel machen. 8. Ich war Kontrolleur bei der Münchner Straßenbahn. Ich _____ (müssen) immer höflich und nett zu den Leuten sein.

5. Gebrauchen Sie die angegebenen Modalverben.

Ich rufe meinen Vater sofort an. (müssen)

*Ich **muss** meinen Vater sofort anrufen.*

1. Fahren Sie morgen in die Werkstatt? (können) . . . . .
2. Gehst du jetzt ins Kino? (möchten)
3. Er holt das Auto morgen früh. (sollen)
4. Er sieht Renate wieder. (wollen)
5. Frau Kühn kauft Parfum. (wollen)
6. Trägt Hans seinen Pullover? (können)
7. Die Herrschaften wohnen im ersten Stock. (möchten)
8. Kommen Ihre Verwandten mit? (sollen)
9. Erwartet er dich heute Abend? (können)

6. Gebrauchen Sie das Modalverb zuerst im Präsens, dann im Imperfekt.

1. Ich _____ (wollen) mir die Oper „Fürst Igor“ anhören.
2. _____ (können) du schon gut Cello spielen?
3. Du _____ (sollen) deine Großmutter zum Arzt begleiten.
4. Wer _____ (können) dich auf dem Klavier begleiten?
5. _____ (müssen) du jeden Tag viel üben?
6. Inge _____ (können) schon gut singen.
7. _____ (Mögen) ihr Kammermusik?
8. _____ (mögen) du diesen Schauspieler?
9. Die Pianistin _____ (dürfen) den Walzer im Konzert spielen.
10. Wir _____ (wollen) mit unserem Lehrer ins Theater gehen.

Būtasis sudurtinis laikas PERFEKT

Perfekt laikas padaromas iš pagalbinių veiksmažodžių **haben** arba **sein** + **Partizip II**

z.B.: *ich habe gelernt(aš mokiausi), ich bin gelaufen (aš bégau)*

Vieta sakinyje: Ich **habe** gestern den ganzen Tag Deutsch **gelernt**.

Er **ist** letzten Sommer täglich eine Stunde **gelaufen**.

DALYVIS PARTIZIP:	Silpni veiksmažo- džiai	Veiksmažo- džiai su atskiriamuoju priešdėliu	Veiksma- žodžiai su neatskiriamuo- ju priešdėliu	Veiksmažo- džiai su priesaga -ieren
SILPNI	ge- <u> </u> - (e)t	<u> </u> ge- <u> </u> -	<u> </u> - (e)t	<u> </u> -t
TAISYKLINGI	ge-lern-t	(e)t		fotografier-t
VEIKSMAŽO-	ge-lieb-t	weg-ge-stell-t	besuch-t	telefonier-t
	ge-wohn-t	ab-ge-hol-t	bezahl-t	operier-t

DŽIAI	ge-kauf-t ge-wart-et ge-bad-et	zu-ge-kleb-t ein-ge-kauf-t ab-ge-wart-et	erzähl-t verkauf-t erwart-et	studier-t reparier-t diktier-t
STIPRŪS NETAISYK- LINGI VEIKSMAŽO- DŽIAI	ge- - en ge-schrieb-en ge-blieb-en ge-stieg-en ge-komm-en ge-gang-en ge-les-en	ge - en auf-ge- schrieb-en weg-ge-blieb-en aus-ge-stieg-en wieder-ge- komm-en fort-ge-gang-en vor-ge-les-en	beschrieb- en gefall-en erstieg-en verblieb-en zerbroch-en misslung-en entkomm-en empfang-en	

Su „sein“ Perfekt laiką sudaro:

1. veiksmažodžiai, reiškiantys judėjimą: fahren, fliegen, gehen, laufen...
2. veiksmažodžiai, reiškiantys būvio kitimą: einschlafen, sterben, erwachen, aufstehen ...
3. veiksmažodžiai: sein, werden, bleiben, geschehen, passieren, gelingen, misslingen, folgen, begegnen.

Su „haben“ Perfekt laiką sudaro:

1. galininkiniai veiksmažodžiai : essen, machen, sagen, schreiben ....
2. Veiksmažodžiai, reiškiantys rimties būvį ar tėsiamą veiksmą: schlafen, sitzen, arbeiten, husten ...
3. Sangrąžiniai veiksmažodžiai: sich beeilen, sich waschen, sich interessieren ...
4. Modaliniai veiksmažodžiai: wollen, sollen ...

 Üben Sie .

1. Ergänzen Sie die richtige Form.

1. _____ ihr etwas gegessen?
2. Warum _____ du nicht gewartet?
3. _____ Sie geflogen oder mit dem Zug gefahren?
4. Wir _____ uns um zehn getroffen.
5. Was _____ passiert?

2. haben oder sein?

1. Wir _____ durch die Stadt gebummelt. 2. Der Zug _____ pünktlich angekommen. 3. Ich _____ den Roman schon gelesen. 4. Der Beamte _____ die Abteiltür geöffnet. 5. Gestern _____ die Buchmesse begonnen. 6. Viele Leute _____ zur Buchmesse gegangen. 7. Wir _____ Herrn Kellermann getroffen. 8. Die Reisenden _____ in den Zug eingestiegen. 9. Ich _____ den Scheck unterschrieben. 10. Wann _____ Sie in Frankfurt angekommen?

3. Ergänzen Sie: ist oder hat?

1. Er _____ nach Berlin gefahren. 2. Sie _____ ins Wasser gesprungen. 3. Er _____ eine Blume gemalt. 4. Er _____ zwei Stunden gewandert. 5. Sie _____ das Besteck gespült. 6. _____ sie schon nach Hause gekommen? 7. Der Zug _____ um sieben Uhr abgefahren. 8. Meine Mutter _____ nach London geflogen. 9. Er _____ das Auto nicht abgeschlossen. 10. Das Kind _____ um neun Uhr aufgewacht. 11. Er _____ seinen Vater zum Bahnhof gefahren

4. Wie heißt die richtige Perfektform?

Infinitiv	Perfekt	Infinitiv	Perfekt
bringen	er hat gebracht	fangen	
denken		finden	
kennen		helfen	
rennen		nehmen	
wissen		sitzen	
nennen		stehen	

essen		trinken	
halten		singen	
rufen		schreiben	
sehen		ziehen	

5. Bilden Sie das Perfekt.

1. bummeln: Wir sind ein wenig durch die Stadt _____. 2. lernen: Haben Sie Deutsch _____. 3. sagen: Was hat Herr Kellermann _____. 4. suchen: Ich habe ein Zimmer _____. 5. wohnen: Wir haben zwei Jahre in Frankfurt _____. 6. öffnen: Wer hat die Zimmertür _____. 7. lesen: Haben Sie diesen Roman schon _____. 8. treffen: Gestern habe ich meinen Freund in Köln _____. 9. finden: Wir haben in der Stadt ein schönes Zimmer _____. 10. sprechen: Mit wem haben Sie _____. 11. fahren: Herr Müller ist zur Frankfurter Buchmesse _____. 12. gehen: Er ist jetzt schwimmen _____.
 13. kennen: Haben Sie Herrn Kellermann schon früher _____. 14. bringen: Wer hat Ihnen den Brief _____. 15. sein: Sind Sie schon mal in Deutschland _____. 16. wissen: Das haben wir nicht _____.

6. Bilden Sie Fragen.

1. aufstehen / heute früh	<i>Bist du heute früh aufgestanden?</i>
2. fahren/ wann/ gestern	
3. fliegen/ nach Spanien	
4. gehen/ am Wochenende ins Kino	
5. kommen/ wann/ dein Onkel	
6. laufen/ wohin/ gestern/ so schnell	
7. reisen/ schon mal/ im Schlafwagen	
8. rennen/ wohin	
9. steigen /mit den Eltern/ auf den Berg	

7. Ein Traum. Schreiben Sie den Text im Perfekt.

Ich gehe in ein Restaurant und bestelle einen Fisch. Aber der Kellner versteht es falsch. Deshalb bekomme ich Würste und Kartoffeln. Ich esse zwei Würste. Dann habe ich keinen Hunger mehr. Eine Wurst bleibt auf dem Tisch. Ich suche

mein Geld in der Handtasche, aber ich finde es nicht. Da fahre ich nach Hause und hole mein Geld. Der Hund bleibt im Restaurant. Ich komme zurück und suche den Kellner. Aber der ist nicht mehr da. Mein Hund sitzt auf dem Stuhl vor dem Teller. Die Wurst ist weg.

PRÄTERITUM

Būtasis vientisinis laikas Präteritum paprastai vartojamas rašytinėje kalboje – rišliame pasakojime apie praeities įvykius. Präteritum laiku rašomi laikraščiu reportažai, pranešimai, moksliniai straipsniai ir t.t. Präteritum yra antroji pagrindinė veiksmažodžių forma.

PRÄTERITUM = antra pagrindinė forma + asmenų galūnės.

Vienaskaitos 1-asis ir 3-asis asmuo neturi asmeninių galūnių.

Atskiriamasis priešdėlis eina sakinio gale. Andrea **rief** mich am Montag **an.**

Vienaskaita	Daugiskaita	
ich	wir	+ (e)n
du	ihr	+ t
er, sie, es	sie	+ (e)n

1. Pagalbiniai veiksmažodžiai

	haben	sein	werden
ich	hatte	war	wurde
du	hattest	warst	wurdest
er, sie, es	hatte	war	wurde
wir	hatten	waren	wurden
ihr	hattet	wart	wurdet
sie, Sie	hatten	waren	wurden

2. Silpni veiksmažodžiai: priesaga **-(e)te** + asmenų galūnės

	fragen	antworten	grüßen
ich	-e	fragte	antwortete

du	-st	frag test	antwort est	grün test
er,sie, es	-t	frag tet	antwort etet	grün te
wir	-en	frag ten	antwort eten	grün ten
ihr	-t	frag tet	antwort etet	grün tet
sie, Sie	-en	frag ten	antwort eten	grün ten

3. Stiprūs veiksmažodžiai: visada keičia šaknies balsį

		fahren	laufen	geben
ich	-	fuhr	lief	gab
du	-st	fuhr st	lief st	gab st
er,sie, es	-	fuhr	lief	gab
wir	-en	fuhr en	lief en	gab en
ihr	-t	fuhr t	lief e t	gab t
sie, Sie	-en	fuhr en	lief e en	gab en

4. Präterito-Präsentia: keičia šaknies balsį ir gauna priesagą **-te**:

		bringen	denken	nennen	kennen	brennen	rennen	wissen
ich	-	brachte	dachte	nannte	kannte	brannte	rannte	wußte
du	st	brachte st	dachte st	nannt e st	kannt e st	brannt e st	rannt e st	wußte st
er,sie, es	-	brachte	dachte	nannte	kannte	brannte	rannte	wußte
wir	n	brachten	dachten	nannten	kannten	brannten	rannten	wußte n
ihr	t	brachte t	dachte t	nannt e t	kannt e t	brannt e t	rannt e t	wußte t
sie, Sie	n	brachten	dachte	nannten	kannten	brannten	rannten	wußte n

Üben Sie

1. Setzen Sie das eingeklammerte Verb im Imperfekt ein.

1. Einstein _____ mit 16 Jahren nach Zürich. (gehen)

2. Schubert _____ die musikalische Begabung seines Sohnes.
(erkennen)
3. Franz _____ den Beruf des Vaters ergreifen. (sollen)
4. Er _____ ein Lehrerseminar besuchen. (müssen)
5. Das Studium _____ ihn nicht. (interessieren)
6. Die Schule _____ ihn. (langweilen)
7. Er _____ nie in den Schuldienst _____. (zurückkehren)
8. Er _____ unzählige Lieder. (komponieren)
9. Einstein _____ das Gymnasium mit 16 Jahren. (verlassen)
10. Er _____ ein gutes Zeugnis. (bekommen)

2. Ergänzen Sie : **habe – hatte – ist – war**

1. Was _____ Thomas jetzt in Mathematik? 2. Ich _____ damals immer eine Eins. 3. Glaube ich nicht! Du _____ auch schon mal eine Fünf. 4. Wo _____ du so lange? 5. Ich _____ im Kino. 6. Ich _____ früher nie im Kino. 7. Ich _____ immer gelernt. 8. Warum _____ du dann in Englisch eine Vier? 9. Wer _____ dir das gesagt? 10. Wo _____ denn jetzt das Klassenfoto?

3. Ordnen Sie die Präteritumform in die Tabelle ein.

u	a	o	ie (lang)	i (kurz)
fuhr	aß	flog	hieß	stritt
laufen	finden	wachsen	gewinnen	trinken
fangen	bleiben	schreiben	kommen	nehmen
überweisen		schlafen		

4. Ergänzen Sie.

1. Er _____ zum Bahnhof. (rennen)
2. Er _____ die Zeitung. (bringen)
3. Er _____ die Leute (kennen).
4. Wir _____ eine E-Mail. (senden)
5. Was _____ du? (denken)

5. Ergänzen Sie bitte das Verb im Präteritum.

Er _____ um 6 Uhr _____. Um 7 Uhr _____ er | aufstehen / lesen

die Zeitung. Um 8 Uhr _____ er nach Zürich. Um 9 Uhr _____ er mit drei Kunden. Um 10 Uhr _____ er wieder in sein Büro. Um 12 Uhr _____ er Mittag. Um 14 Uhr _____ er mit einem Geschäftsfreund. Von 15 bis 17 Uhr _____ er einen Vortrag. Um 18 Uhr _____ er im Regen. Er _____ ein Taxi und _____ ins Kongresszentrum. Um 19 Uhr _____ er seinen Vortrag. Um 21 Uhr _____ er mit Freunden ins Restaurant. Sie _____ und _____ viel. Um 23 Uhr _____ er einen Herzinfarkt. Er _____ fünf Jahre krank.

Jetzt lebt er ganz anders.

fliegen
sprechen/ kommen
essen
telefonieren
schreiben/stehen
nehmen/fahren
halten
gehen
trinken /essen/
bekommen/ sein

6. Bilden Sie das Präteritum.

1. Peter holt Britta vom Bahnhof ab. _____
2. Britta bedankt sich bei Ruth. _____
3. Ich besorge noch zwei Flaschen Wein. _____
4. Sie bummeln durch die Stadt. _____
5. Wir freuen uns auf ein Wiedersehen. _____
6. Ruth meldet sich bei mir. _____
7. Der Beamte öffnet die Tür. _____

■ Pagrindinės veiksmažodžio formos

Pagrindinės veiksmažodžio formos vokiečių kalboje yra **Infinitiv**, **Präteritum**, **Partizip II**. Jų pagalba yra padaromi visi veiksmažodžio laikai.

1. Silpni veiksmažodžiai

- **Präteritum** = **ka** + **-(e)te.**
- **Partizip II** = **ge-** **ka** + **-(e)t.** Šaknies balsis nesikeičia.

Infinitiv	Präteritum	Partizip II
mach-en	mach- te	ge -mach-t
antwort-en	antwort- ete	ge -antwort- et
besuch-en	besuch- te	besuch- t

studier-en	studier- te	studier- t
abhol-en	hol- te ab	ab- ge -hol- t

2. Stiprūs veiksmažodžiai

Präteritum, Partizip II formos padaromos keičiant šaknies balsį. Pagal šaknies balsio kaitą šiuos veiksmažodžius galima suskirstyti į grupes. - Ablautreihen.(žiūr. lentelę)

Präteritum =

Partizip II = **ge-** **en**. Gali keistis šaknies balsis.

Infinitiv	Präteritum	Partizip II
sprech-en	sprach	ge-sproch-en
schreib-en	schrieb	ge-schrieb-en
beginn-en	begann	beg onn -en
mitnehm-en	nahm mit	mit genomm -en

3. Pagalbiniai veiksmažodžiai

Infinitiv	Präteritum	Partizip II
sein	war	gewesen
haben	hatte	gehabt
werden	wurde	geworden

4. Silpnų veiksmažodžių grupė, kuri keičia šaknies balsį.

Infinitiv	Präteritum	Partizip II	
kennen	kannte	gekannt	(pažinoti)
nennen	nannte	genannt	(vadinti)
brennen	brannte	gebrannt	(degti)
wenden	wandte	gewandt	(kreiptis į ką nors)
wenden	wendete	gewendet	(pasukti)
senden	sandte	gesandt	(siųsti)
senden	sendete	gesendet	(transliuoti)
denken	dachte	gedacht	(galvoti)
bringen	brachte	gebracht	(atnešti)
wissen	wusste	gewusst	(žinoti)

5. Modaliniai veiksmažodžiai savo pagrindines formas padaro su silpnų veiksmažodžių priesagomis ir neturi umlauto.

Infinitiv	Präteritum	Partizip II
können	konnte	gekonnt
dürfen	durfte	gedurft
müssen	musste	gemusst
sollen	sollte	gesollt
wollen	wollte	gewollt
mögen	mochte	gemocht

Įsidėmėtinos formos

Infinitiv	Präteritum	Partizip II	
gehen	ging	gegangen	(eiti)
stehen	stand	gestanden	(stovėti)
tun	tat	getan	(daryti)
sitzen	saß	gesessen	(sėdėti)

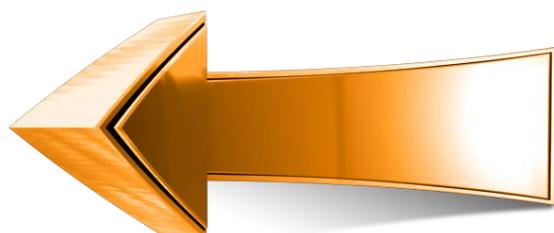
Veiksmažodžio pagrindinių formų lentelė pagal šaknies balsio kaitą (Ablautreihen)

Infinitiv	Präteritum	Partizip II	
I. ei - i (ie) - i (ie)			
beißen	biss	gebissen	kästi
bleiben	blieb	geblieben	pasilikti
gleichen	glich	geglichen	būti panašiam
greifen	griff	gegriffen	čiupti, griebti
leihen	lieh	geliehen	sklolinti /s
meiden	mied	gemieden	vengti
pfeifen	pfiff	gepfiffen	švilpti
reiben	rieb	gerieben	trinti
reißen	riss	gerissen	plėšti
scheinen	schien	geschienen	šviesti, atrodyti
schneiden	schnitt	geschnitten	pjauti, kirpti

schreiben	schrieb	geschrieben	rašyti
schreien	schrie	geschrien	šaukti
schreiten	schritt	geschritten	žygioti
schweigen	schwieg	geschwiegen	tylėti
steigen	stieg	gestiegen	kilti
streiten	stritt	gestritten	ginčytis
treiben	trieb	getrieben	varyti
verzeihen	verzieh	verziehen	atleisti
weisen	wies	gewiesen	nurodyti
II. ie - o - o			
biegen	bog	gebogen	lenkti
bieten	bot	geboten	siūlyti
fliegen	flog	geflogen	skristi
fliehen	floh	geflohen	sprukti
fließen	floss	geflossen	tekėti
frieren	fror	gefroren	šalti
genießen	genoss	genossen	mégautis
riechen	roch	gerochen	uostyti
schieben	schob	geschoben	stumti
schießen	schoss	geschossen	šauti
schließen	schloss	geschlossen	Uždaryti, užrakinti
verlieren	verlor	verloren	pamesti
wiegen	wog	gewogen	sverti
ziehen	zog	gezogen	traukti
heben	hob	gehoben	kelti
lügen	log	gelogen	meluoti
IIIa. e - a - o			
bergen	barg	geborgen	slépti
gelten	galt	gegolten	galioti
helfen	half	geholfen	padëti
sterben	starb	gestorben	mirti
verderben	verdarb	verdorben	gadinti
werben	warb	geworben	Verbuoti,

			reklamioti
werfen	warf	geworfen	mesti
IIIb. i - a - u			
binden	band	gebunden	rišti
finden	fand	gefunden	rasti
gelingen	gelang	gelungen	pavykti
klingen	klang	geklungen	skambėti,
ringen	rang	gerungen	kovoti
singen	sang	gesungen	dainuoti
sinken	sank	gesunken	skėsti
springen	sprang	gesprungen	šokti, šokinėti
trinken	trank	getrunken	gerti
zwingen	zwang	gezwungen	versti ką daryti
IIIc. i - a - o			
beginnen	begann	begonnen	pradėti
gewinnen	gewann	gewonnen	nugalėti
schwimmen	schwamm	geschwomme n	plaukti
IV. e - a - o			
befehlen	befahl	befohlen	įsakyti
brechen	brach	gebrochen	laužti
empfehlen	empfahl	empfohlen	rekomenduoti
erschrecken	erschrak	erschrocken	išsigasti
kommen	kam	gekommen	atvykti
sprechen	sprach	gesprochen	kalbėti
stechen	stach	gestochen	durti
treffen	traf	getroffen	sutikti
V. e(i) - a - e			
bitten	bat	gebeten	prašyti
essen	aß	gegessen	valgyti
geben	gab	gegeben	duoti
geschehen	geschah	geschehen	Įvykti
lesen	las	gelesen	skaituti

liegen	lag	gelegen	gulėti
messen	maß	gemessen	matuoti
sehen	sah	gesehen	žiūrėti
sitzen	saß	gesessen	sédėti
treten	trat	getreten	žengti
vergessen	vergaß	vergessen	užmiršti
VI. a - u - a			
backen	buk	gebacken	kepti
fahren	fuhr	gefahren	važiuoti
laden	lud	geladen	krauti
schaffen	schuf	geschaffen	kurti
schlagen	schlug	geschlagen	mušti
tragen	trug	getragen	nešti, nešioti
wachsen	wuchs	gewachsen	augti
waschen	wusch	gewaschen	prausti, skalbt
VII. a - i - a (au/ei/o/u - i - au/ei/o/u)			
braten	briet	gebraten	kepti
empfangen	empfing	empfangen	sutikti, priimti
fallen	fiel	gefallen	kristi
halten	hielt	gehalten	laikyti
lassen	ließ	gelassen	leisti, palikti
raten	riet	geraten	patarti, spēti
schlafen	schlief	geschlafen	miegoti
hängen	hing	gehängen	kaboti
heißen	hieß	geheißen	vadinti/s
laufen	lief	gelaufen	bėgti
rufen	rief	gerufen	šaukti
stoßen	stieß	gestoßen	stumti

 Üben Sie .
1. Setzen Sie die Verben ins Präteritum.

Kranich und Wolf (nach Martin Luther)

Ein Wolf (frißt) ein Schaf, und dabei (bleibt) ihm ein Knochen quer im Hals stecken. In seiner Angst (bittet) er um Hilfe und (verspricht) für diese Hilfe großen Lohn.

Da (kommt) ein Kranich und (stößt) seinen langen Schnabel dem Wolf in den Rachen und (zieht) den Knochen heraus. Dann (fordert) er den versprochenen Lohn. Der Wolf aber (spricht): "Du willst noch Lohn haben? Du solltest mir Lohn geben, da du lebendig aus meinem Rachen gekommen bist! Dank du Gott, dass ich dir den Hals nicht abbiß."

Der Fuchs und die Trauben (nach Äsop)

An einem Rebstock, der sich an einer hohen Mauer (emporrankt), (hängen) wundervolle, saftige Trauben. Das (sieht) ein hungriger Fuchs, und gierig (macht) er sich daran, die Trauben zu erwischen. Ein ums andere Mal (springt) er, (springt) ganz verzweifelt, so hoch er (kann); ja schließlich (versucht) er sogar, die Mauer zu erklettern.

Aber alles umsonst - die Trauben (hängen) doch zu hoch!

Da (sagt) der Fuchs verächtlich: "Diese Trauben sind mir viel zu sauer!", (macht) ein hochmütiges Gesicht - und (geht) davon.

 Testen Sie sich.
1. Wie heißen die Grundformen?

Infinitiv	Imperfekt	Partizip II
passieren		
raten		
reiben		
reisen		
reißen		
reiten		
rennen		
riechen		
ringen		

rufen
saufen
schaffen
scheinen
schieben
schießen
schlafen
schlagen
schließen
schmelzen
schnneiden
erschrecken
schreiben

 Asmeniniai įvardžiai
Personalpronomen

Kasus	Singular				
	1. Person	2. Person	3. Person	3. Person	3. Person
Nominativ Wer/ was?	ich aš	du tu	er jis	sie ji	es
Genitiv Wessen?	meiner	deiner	seiner	ihrer	seiner
Dativ Wem?	mir man	dir tau	ihm jam	ihr jai	ihm
Akkusativ Wen/ was?	mich mane	dich tave	ihn ji	sie ja	es

Plural

1. Person	2. Person	3. Person
wir mes	ihr jūs	sie jie,jos
unser	euer	ihrer

uns mums	euch jums	ihnen jiems,joms
uns mus	euch jus	sie juos, jas

 Üben Sie .

I. Beantworten Sie die Fragen mit Personalpronomen!

1. - Lädt Monika **die Gäste** ein? - Ja, sie lädt **sie** ein.
2. - Hilft der Sohn dem Vater?
3. - Kauft Herr Schmidt regelmäßig Zeitungen?
4. - Schließt das Kind die Tür?
5. - Verstehst du den Lehrer gut?
6. - Antworten die Schüler dem Lehrer richtig?
7. - Gehört das Auto unserer Firma?
8. - Bringt Peter das Radio mit?
9. - Trinken die Gäste den Rotwein?
10. - Besucht der Lehrer seine Schüler?

II. Ersetzen Sie die Substantive durch die Pronomen!

1. Die Mutter kauft **dem Kind** ein **Lehrbuch**.
 Sie kauft **es** ~~dem Kind~~ **ihm**.
2. Der Briefträger bringt Frau Schmidt ein Telegramm.
3. Klaus schreibt **seinem** Freund einen Brief.
4. Klaus gibt **der** Verkäuferin das Geld.
5. Frau Klein kocht **dem** Gast Kaffee.
6. Der Lehrer erklärt **den** Schülern die Vokabeln.
7. Klaus zeigt **seinen** Freunden die Stadt.
8. Die Mutter erzählt **den** Kindern ein Märchen.
9. Herr Müller sucht **dem** Studenten ein Zimmer.
10. Der Schüler stellt **dem** Lehrer eine Frage.

III. Ergänzen Sie die Pronomen! Passen Sie auf die richtige Reihenfolge auf!

1. - Hast du schon Peter den Witz erzählt? - Ja, ich habe .... schon erzählt.
2. - Habt ihr Petra Blumen zum Geburtstag geschenkt? - Ja, wir haben .... geschenkt.
3. - Sollen wir unserem Gast auch die Bibliothek zeigen? - Ja, ich glaube, wir sollen .... zeigen.
4. - Hat der Lehrer der Schülerin die Aufgabe genau erklärt? - Ja, er hat .... genau erklärt.
5. - Willst du Frau Mayer das Geld leihen? - Ja, ich will .... leihen.
6. - Zeigen Sie dem Herrn den Weg! - Ja gerne. Ich zeige ....
7. - Hast du dem Kind auch Geld gegeben? - Ja, ich habe .... gegeben.
8. - Willst du deinem Vater die ganze Geschichte erzählen? - Ja, ich will .... erzählen.
9. - Bringt bitte morgen unserer Lehrerin Blumen! - Ja, wir bringen ....
10. - Hast du dem Vater dein Heft gezeigt? - Ja, ich habe .... gezeigt.

SAVYBINIAI ĮVARDŽIAI

Savybiniai įvardžiai rodo daikto ar asmens priklausymą asmeniui. Jie dažniausiai vartojami prieš daiktavardį vietoj artikelio ir derinami su juo skaičiumi, gimine ir liksniu. Vienaskaita savybiniai įvardžiai linksniuojami kaip nežymimasis artikelis, daugiskaita – kaip žymimasis.

Vokiečių kalboje kiekvieną asmeninį įvardį atitinka tam tikras savybinis įvardis. Jo galūnė priklauso nuo daiktavardžio su kuriuo jis eina, giminės, skaičiaus ir linksnio.

Personalpronomen asmeninis įvardis	Possessivartikel savybinis įvardis	Beispiel
ich	mein / mano	Mein Freund und ich lernen Spanisch.
du	dein / tavo	Wie heißt dein Bruder eigentlich?
er	sein/ jo	Sein Bruder studiert in Berlin Informatik.

sie	ihr/ jos	Hat ihr Bruder eigentlich einen Autoführerschein?
es	sein/jo, jos	Hat sein Brüderchen schon Zähnchen?
wir	unser/mūsų	Unser großer Bruder ist schon verheiratet.
ihr	euer/jūsų	Hat euer Bruder sein Examen bestanden?
sie	ihr/ jū	Arbeitet ihr Onkel wirklich in Japan?
Sie	Ihr/Jūsų	Wo arbeitet Ihr Bruder eigentlich?

Deklination

Kasus	Maskulinum	Neutrum	Femininum	Plural
Nominativ	mein ein	mein ein	meine eine	meine die
Genitiv	meines eines	meines eines	meiner einer	meiner der
Dativ	meinem einem	meinem einem	meiner einer	meinen den
Akkusativ	meinen einen	mein ein	meine eine	meine die

Üben Sie .

1. Ergänzen Sie die Possessivpronomen.

1. Das ist Anna. Und das sind _____ Eltern. 2. Auf dem Foto bin ich. Neben mir sind _____ Bruder und _____ Tante. 3. Sag mal, Erika. Ist das _____ Tochter? 4. Das ist Peter. Und das sind _____ Schwester und _____ kleiner Bruder. 5. Schau mal, das sind doch Steffi und Milli. Und da stehen _____ Eltern. 6. Erzähl schon, Frank. Wie heißt _____ neuer Freund? 7. Peter, Paul, sind das _____ Geschwister? 8. Hier ist Herr Schulz. Und da ist

_____ Frau. 9. Das ist Marianna. Und da sitzt _____ Neffe. 10. Andreas hat doch Geschwister. Wie heißen denn _____ Schwester und _____ Bruder? 11. Schau mal, Frau Weber? Ist sie allein? Wo ist _____ Mann? 12. Guten Tag, Frau Klein? – Guten Tag, Frau Groß? Wie geht es Ihnen? Was macht _____ Sohn? 13. Das bin ich. Das ist _____ Familie. Und das ist _____ Hund Rex.

2. Wie heißen die Possessivpronomen?

1. Ich fahre mit _____ Eltern fast jedes Jahr ins Ausland. 2. Fahrt ihr oft zu _____ Großeltern? - Nein, _____ Großeltern wohnen weit von hier. 3. Karin hilft _____ Bruder und räumt _____ Zimmer auf. 4. Frau Klein, was machen jetzt _____ Söhne? 5. Herr Heim, ich möchte mir gern _____ Wagen ansehen.
6. Guten Morgen, Frau Schulze, wie geht es _____ Mann und _____ Kindern?
7. Mein Freund möchte _____ Ferien bei _____ Tante auf dem Lande verbringen.
8. Sie erzählen oft von _____ Reise nach Spanien und Portugal. 9. Sie möchte _____ Zug nicht verpassen, deshalb fährt sie zum Bahnhof mit _____ Auto. 10. Was bietet du _____ Gästen an, wenn sie zu _____ Geburtstagsfeier kommen?

3. Ergänzen Sie die Possessivpronomen.

1. Er fliegt morgen in die USA. Aber er kann _____ Pass nicht finden. 2. Habt ihr ein Problem? Dann sprecht doch mit _____ Lehrerin. 3. Ihr müsst wirklich mal wieder _____ Großmutter anrufen! 4. Wo ist Petra? - Sie geht mit _____ Hund spazieren. 5. Markus und Christine verstehen sich gut mit _____ Eltern.

Sie hat noch keine Pläne für _____ Zukunft. 6. Wo ist mein Feuerzeug? _____ Feuerzeug? Ich glaube, das liegt in der Küche. 7. Was nehmt ihr nach Spanien mit? _____ Surfbrett und _____ CDs. 8. Sie wohnt erst seit zwei Monaten in Deutschland. Aber _____ Deutsch ist schon sehr gut. 9. Sven ist wirklich ein Sport-Ass. _____ Hobbys sind Bungeespringen, Surfen und Tauchen. 10. Sehen Sie mal, hier sind _____ Zigaretten! - Ah, danke, Frau König.

4. Setzen Sie das entsprechende Possessivpronomen ein.

1. Wohnst du in Vilnius? Wo wohnen _____ Eltern? 2. Inges Arbeit ist interessant. Sie spricht viel von _____ Arbeit. 3. Wir fragen _____ Lehrer und er beantwortet _____ Fragen. 4. Uwe hat einen Bruder und eine

Schwester. _____ Bruder ist Ingenieur und _____ Schwester ist Bibliothekarin.

5. Die Studenten verstehen die Frage _____ Lektors nicht. Der Lektor wiederholt _____ Frage. 6. Wo wohnen Sie? Wohnen Sie weit von _____ Arbeit? 7. Um wen kümmert ihr euch? Wir kümmern uns um _____ Großeltern. 8. Für wen sorgt die Großmutter? Sie sorgt für _____ Enkel. 9. Über wen ärgert sich dein Vetter? Er ärgert sich über _____ Freund. 10. Wann hat Helga _____ Studium aufgenommen? In diesem Jahr haben Helga und _____ Bruder _____ Studium an der Universität begonnen. 11. Hat dein Vater _____ Beruf gern? Ja, natürlich _____ Eltern lieben _____ Arbeit sehr. 12. Besuchst du _____ Freunde am Wochenende? Ja, ich besuche manchmal _____ Freunde. 13. Die Schwester und ich haben am Samstag die Freunde _____ Eltern besucht. 14. Mit wem ist die Tante gekommen? Mit _____ Tochter und _____ Sohn.

Skaitvardžiai

Kelintiniai

0 null	10 zehn	100 hundert	1 000 tausend
1 eins	11 elf		
2 zwei	12 zwölf		
3 drei	13 dreizehn		
4 vier	14 vierzehn		
5 fünf	15 fünfzehn		
6 sechs + zehn	16 sechzehn		
7 sieben	17 siebzehn		
8 acht	18 achtzehn		
9 neun	19 neunzehn		

Zehnerzahlen	21 –	99			
zwei	eins		zwanzig	einundzwanzig	21
zwanzig	zwei		dreizig	zweiunddreißig	32
drei	drei		vierzig	dreiundvierzig	43
dreiBig	vier		fünfzig	vierundfünfzig	54
vier	fünf +	und	sechzig	fünfundsechzig	65
vierzig	sechs		siebzig	sechsundsiebzig	76

fünf	sieben	achtzig	sieben und achtzig 87
fünf zig	acht	neunzig	acht und neunzig 98
sechs+ zig	neun	neunzig	neun und neunzig 99
sech zig			
sieben			
sieb zig			
acht			
acht zig			
neun			
neun zig			

Hunderterzahlen / šimtai

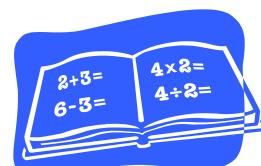
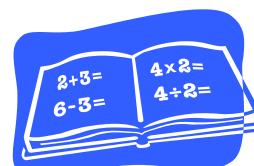
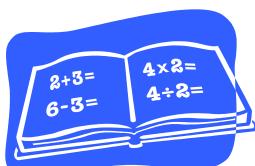
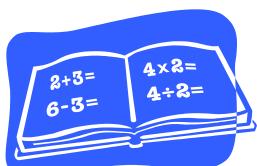
eins		ein hundert
zwei		zwei hundert
drei		drei hundert
vier		vier hundert
fünf	+ hundert	fünf hundert
sechs		sech shundert
sieben		sieben hundert
acht		ach thundert
neun		neun hundert

Metus žymintys skaitvardžiai

19 99	neunzehn + hundert +neun und neunzig
1837	achtzehnhundertsiebenundsiebzig

Metai 1000 0 1099, 2000 – 2099 skaitomi paprastai

1099	tausendneunundneunzig
2011	zweitausendelf

Ordinalzahlen

1 – 19:	- te	20 – 100:	-ste
eins	das erste Haus	zwanzig	der zwanzig ste
zwei	der zweite Weg	21.	der einundzwanzig ste
drei	die dritte Straße	...	...
vier	der vierte Brief	31.	der einunddreißig ste
fünf	der fünfte	...	...
sechs	der sechste		
sieben	der siebte		
acht	der achte		
neun	der neunte		
zehn	der zehnte		
elf	der elfte		
...			
sechzehn	der sechzehnte		
siebzehn	der siebzehnte		
...			

Das Datum

Der wie vielte ist heute?

\ /
- Heute ist **der** 26. November.

Den wie vierten haben wir heute?

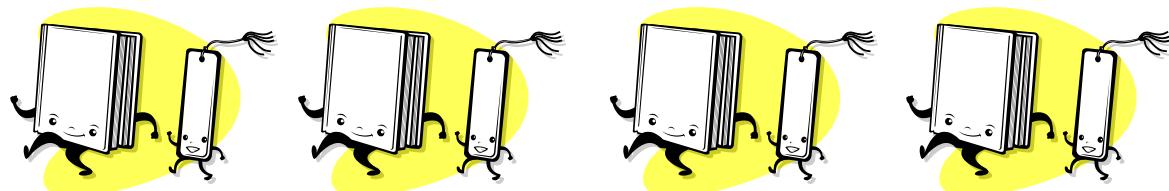
\ /
- Heute haben wir **den** 26. November.

Wann haben Sie Deutschprüfung?

- **Am** 17. Dezember.

Wann bist du geboren?

- **Am** 5. Juli

Zeitangabe	
um + Uhrzeit	um 11. 15 Uhr
im + Monat	im Januar ... Dezember
am + Datum	am 5. Januar
am+ Wochentage	am Montag ... Sonntag am Wochenende
ab+ Datum	ab 24. Dezember
bis (zum)+ Datum	bis zum 11. Dezember
vom ... bis (zum)+ Daten	vom 12. bis zum 23. Januar
von ... bis + Tage	von Montag bis Freitag
von ... bis + Uhrzeiten	von 10 bis 11 Uhr

 Üben Sie .

1. Wie heißen die Zahlen:

49	_____	66	_____	11	_____
37	_____	15	_____	91	_____
98	_____	24	_____	73	_____

2. Wie sind die Preise:

€ 212,-	_____	€ 798,-	_____
€ 52,-	_____	€ 98,90	_____
€ 1005,-	_____	€ 503,80	_____

3. Peter wohnt in der fünften Etage. Er zählt die Stufen.

- 23. die dreiundzwanzigste Stufe
- 24. die _____ Stufe
- 30. die _____ Stufe
- 36. die _____ Stufe
- 58. die _____ Stufe
- 99. die _____ Stufe

4. Bilden Sie das Datum.

8. _____

11. _____

16. _____

24. _____

30. _____

5. Wann haben die Personen Geburtstag?

Wann hat PETER Geburtstag?

Peter, 18.11. Am achzehnten Elften.

Alex, 9.3. _____

Lisa, 10.1. _____

Julia, 24.7. _____

Martin, 2.6. _____

Algis.....

6. Arbeiten Sie nach dem Beispiel.16. Juli: *Heute ist der sechzehnte Juli.**Heute haben wir den sechzehnten Juli.**Ich komme am sechzehnten Juli. 20. März*

- a) 21. April
- b) 22. Mai
- c) 24. Juli
- d) 25. August
- e) 26. September
- f) 27. Oktober
- g) 28. November
- h) 29. Dezember
- i) 30. Januar
- j) 2. Februar

Testen Sie sich.

um, am, im ?

- Was machst du _____ Wochenende?
- _____ Samstag gibt es einen Film.
- Ja, der fängt _____ 21.15 Uhr an.
- Und _____ Sonntag? Da ist doch morgens immer ein Konzert.
- Aber nur _____ Winter. _____ Sommer fällt es aus.
- Morgen ist doch der erste Sonntag _____ Juli!
- Richtig! Der fünfte Juli. Und _____ fünften Juli ist das Sommerfest.
- Ach ja, es beginnt _____ 16 Uhr.
- Gut, dann gehen wir _____ halb vier zum Sommerfest.

I. Was passt zusammen:

Kann ich Ihnen helfen?	Und am 24. Oder am 26.?
Für wie viele Personen?	Für drei. Zwei Erwachsene und ein Baby.
Wann soll der Flug sein?	Ja bitte. Ich möchte einen Flug nach
Tut mir leid. Am 25. März sind leider keine Plätze mehr frei.	Portugal buchen.
Ja, das geht.	An Ostern. Vom 25. März bis zum 29. März.
Alle zusammen 258 Euro. Das Baby fliegt umsonst mit.	258 Euro? Das ist nicht billig. Aber ok. Bitte buchen Sie die Flüge für uns. Super. Was kosten die Flüge denn?

II. Finden Sie richtige Wörter:

Umgebung	Bauernhof	sauberes	Terrasse	Lage	gemütlichen	entfernt
a. Wunderschöne Ferienwohnungen mit großer _____ oder großem Balkon in ruhiger _____.						
b. Kinderfreundlicher, großer _____ mit vielen Tieren in absolut ruhiger _____. Ein Paradies für Kinder und ihre Eltern.						
c. Kleine Pension in zentraler Lage mit schönen, _____ Zimmern. Rufen Sie uns an.						
d. Kleines, _____ Hotel direkt am Gardasee. Wunderbare Lage für Windsurfer. Torbole Zentrum mit schönen Geschäften ist nur fünf Minuten zu Fuß _____.						

Prancūzų kalba

Tikslas – įgyti komunikacinės kalbinės kompetencijos pagrindus.

Uždaviniai:

1. Įgyti lingvistinės kompetencijos pagrindus – leksikos, fonetikos, gramatikos ir kitų kalbos kaip sistemos žinių ir gebėjimų;
2. Plėtoti sociolingvistinę kompetenciją, siejant su sociokultūrinėmis kalbos vartojimo sąlygomis;
3. Tobulinti pragmatinę kompetenciją, susijusią su funkciniu kalbos priemonių vartojimu;
4. Aktyvinti komunikacinę kompetenciją, atliekant įvairių kalbinę veiklą, apimančią recepciją, produkciją, sąveiką ir tarpininkavimą (vertimą raštu ir žodžiu);
5. Plėtoti gebėjimus vykdyti kalbinę veiklą įvairose bendravimo srityse (viešosios veiklos, asmeninio gyvenimo, mokymo ir mokymosi bei profesinės veiklos).

Turinys:

Lingvistinės kompetencijos tobulinimas	Pragmatinės kompetencijos tobulinimas	Sociolingvistinės kompetencijos tobulinimas
Gramatika: <ul style="list-style-type: none"> 1. Klausimų daryba; 2. Artikeliai; 3. Determinantai; 4. Esamasis laikas; 5. Būtasis kartinis laikas; 6. Būtasis kartinis/dažninis laikai; 7. Būsimojo veiksmo reiškimas. <p>Leksika:</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Asmeninio pobūdžio klausimų vartojimas (paklausti vardo, amžiaus, adreso, tel. numerio, el. pašto) ir reagavimas į tokio pobūdžio klausimus; 2. Klausimų apie pomėgius vartojimas ir išsamus pomėgių išvardinimas naudojant 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Pasisveikinimas, susipažinimas, supažindinimas; 2. Komunikavimas, pasiteiraujant apie tai, kaip pašnekovui sekasi, ką jis mėgsta; 3. Komunikavimas raštu, norint susirasti susirašinėjimo draugą; 4. Aprašyti daiktus,

<p>1. Skaitvardžiai, tautybės, mandagumo formulės;</p> <p>2. Spalvos, daiktai ir baldai, drabužiai;</p> <p>3. Miestas, transporto priemonės, lokalizacijos žodynas;</p> <p>4. Kasdienis gyvenimas, sportas;</p> <p>5. Maistas;</p> <p>6. Šventės;</p> <p>7. Laisvalaikis, atostogos.</p> <p>Fonetika:</p> <p>1. Kylanti ir krintanti intonacija, kirčio vieta;</p> <p>2. Jungtys (<i>les liaisons, les liens centre les mots</i>);</p> <p>3. Draudžiamos jungtys;</p> <p>4. Skaitvardžių tarimo ypatumai, nosiniai garsai;</p> <p>5. Ritminės grupės ;</p> <p>6. Pusbalsiai;</p> <p>7. Opozicijos reiškimas intonacijos pagalba.</p>	<p>paprasčiausius sujungiamuosius jungtukus;</p> <p>3. Pasiteirauti apie šalį, tautybę ir reaguoti į tokio pobūdžio klausimus;</p> <p>4. Paklausti spalvos, kainos, koks yra daiktas;</p> <p>5. Pasitikslinti (bendrieji klausimai);</p> <p>6. Logiškai aprašyti daiktą;</p> <p>7. Klausimų reiškiančių kryptį vartojimas;</p> <p>8. Paprašyti patarimo;</p> <p>9. Paklausti kelio;</p> <p>10. Klausimų su sangražiniais veiksmažodžiais vartojimas, reagavimas į juos;</p> <p>11. Klausimų būtajame laike vartojimas, paprasčiausios naratyvinės konstrukcijos;</p> <p>12. Prieštaravimo reiškimas, reagavimas į paliepimą;</p> <p>13. Priežasties ir pasekmės reiškimas, priežastinių klausimų vartojimas.</p>	<p>nusakyti jų vietą;</p> <p>5. Identifikuoti asmenį;</p> <p>6. Apsipirkti;</p> <p>7. Išsinuomoti butą;</p> <p>8. Išsiaiškinti vietą, kaip ten nueiti, paklausti ir nurodyti kryptį, aprašyti vietą, duoti patarimą;</p> <p>9. Nusipirkti bilietą;</p> <p>10. Papasakoti apie savo įprastinę dieną, pasiteirauti pašnekovo apie jo užimtumą;</p> <p>11. Aprašyti savo dienotvarkę;</p> <p>12. Maisto ir gérimu pirkimas bei gaminimas, šventės Prancūzijoje;</p> <p>13. Paprašyti ir gauti leidimą, patarti, organizuoti susirinkimą ar šventinį vakarėli,</p> <p>prisistatyti profesinėje aplinkoje;</p> <p>14. Kalbėti apie laisvalaikį, atostogas;</p> <p>15. Įvairių gyvenimo būdų privalumai ir trūkumai. Palyginti pomėgius ir įpročius.</p>
---	--	--

Mokymosi rezultatai

Išstudijavę šį skyrių gebėsite:

- suprasti žinomus žodžius ir bendras frazes apie save ir artimiausią aplinką;
- suprasti įprastus pavadinimus, paprastus sakinius iš skelbimų, plakatų, nesudėtingų tekstu;
- bendrauti paprasta kalba, nenaudojant sudėtingų konstrukcijų;
- klausti ir atsakyti į paprastus klausimus buitinėmis temomis;
- užrašyti paprastą trumpą tekstą: atviruką, užpildyti paprastą formą, išrašyti asmens duomenis.

 Module 1***Communication pour la classe -Bendravimas pamokoje***Pour le professeur :

Ecoutez
Lisez
Répondez
Ne regardez pas le livre
Ouvrez le livre
Fermez le livre
Répétez
Regardez le tableau (l'écran)
Encore une fois
Parlez plus lentement
Parlez plus fort
Continuez s'il vous plaît!
Transformez la phrase
Je ne vous entendis pas
Parlez français s'il vous plaît !
Par groupes de trois
Faites une phrase complète
Demandez à votre voisin
Citez un exemple
Par exemple ?
Faites attention !
Remarquez
Dépêchez-vous !
Asseyez-vous !
Vous pouvez sortir!
Silence s.v.p. !
Rendez vos travaux s.v.p.
Lisez la consigne!
Attention !
Pour l'élève
Excusez-moi ?

Mokytojui:

Paklausykite
Skaitykite
Atsakykite
Nežiūrėkite į knygą
Atsiverskite knygą
Užverskite knygą
Pakartokite
Žiūrėkite į lentą (ekraną)
Dar kartą
Kalbékite lėčiau
Kalbékite garsiau
Prašom tęsti
Pakeiskite
Aš jūsų negirdžiu
Kalbékite prancūziškai
Grupėse po tris
Pasakykite pilną sakinį
Paklauskite savo kaimyno
Duokite pavyzdį
Pavyzdžiui ?
Atkreipkite dėmesį
Stebékite
Paskubékite
Séskitės!
Galite išeiti
Prašyčiau tylos
Prašom atiduoti darbus
Perskaitykite užduotį
Dėmesio!
Mokinui
Atsiprašau

Pouvez-vous répéter s'il vous plait !	Gal galétuméte pakartoti ?
Pouvez-vous l'écrire s'il vous plait !	Gal galétuméte tai parašyti ?
Ça s'écrit comment ?	Kaip tai rašoma ?
Ça se prononce comment ?	Kaip tai ištarti ?
Ça s'épelle comment ?	Pasakykite paraidžiu
Encore une fois s'il vous plait !	Dar kartą prašyčiau
Pouvez-vous donner un exemple s.v.p.	Gal galétuméte duoti pavyzdį
Qu'est-ce que ça veut dire ?	Ką tai reiškia ?
Comment dites-vous ça en français ?	Kaip tai pasakyti prancūziškai ?
Un instant s'il vous plait !	Minutėlę
Je ne comprends pas	Aš nesuprantu
Je ne vois pas	Aš nematau
Je ne sais pas	Aš nežinau
Je ne sais plus !	Aš nebežinau
J'ai une question !	Turiu klausimą
Pouvez-vous parler plus lentement s.v.p.	Gal galétuméte kalbèti lėčiau
Attendez s'il vous plait je n'ai pas fini	Palaukite, aš nebaigiau
C'est du quel genre ?	Tai kokios giminės ?
Pouvez-vous traduire, s.v.p.	Gal galétuméte išversti?
Désolé (e) d'être en retard	Apgailestauju dėl pavėlavimo
Puis-je demander?	Ar galiu paklausti?
Puis-je sortir?	Ar galėčiau išeiti?
Ça y est!	Viskas tvarkoj
Ça dépend!	Tai priklauso
Voici, voilà	Štai
Pas du tout!	Visiškai ne
Pouvez-vous m'aider, s.v.p.?	Gal galétuméte man padėti?
Je n'arrive pas à le faire	Man nesiseka tai padaryti
Je ne peux pas venir	Aš negaliu ateiti
Dites autrement s.v.p.	Pasakykite kitaip
Silence!	Prašyčiau tylos !
Formules de politesse	
Monsieur, Messieurs (pl.)	Mandagumo formulės
Madame, Mesdames (pl.)	Pone, ponai
Mademoiselle, Mesdemoiselles (pl.)	Pone, ponios
Bonjour (Madame, Monsieur, Mademoiselle)	Panele, panelės
	Laba diena ponia..

Bonsoir (Madame, Monsieur, Mademoiselle)	Labas vakaras .....
Au revoir (Madame, Monsieur, Mademoiselle)	Viso gero .....
Comment ça va?	Kaip gyvuoja?
Merci ça va bien.	Ačiū gerai
Salut!	Sveikas
A tout à l'heure!	Iki greito
A tout de suite	Tuoj susitiksim
A ce soir	Iki vakaro
A demain	Iki rytojaus
A bientôt	Iki pasimatymo
Bonne journée !	Gražios dienos
Bonne soirée !	Gražaus vakaro
Bon l'après-midi !	Gražios popietės
Bonne nuit !	Labanakt
Oui, non	Taip, ne
Enchanté(e)	Malonu susipažinti
Avec plaisir	Su malonumu
Je regrette	Apgailestauju
Je suis désolé(e)	Atsiprašau
S'il vous plaît, s'il te plaît	Prašyčiau (jūsų, tavęs)
Je vous en prie	Prašom (atsakant, duodant)
Je t'en prie	Prašom (kreipiantis tu)
De rien	Nėr už ką
Merci (beaucoup)	Ačiū, labai ačiū
A vos souhaits	Į sveikata (nusičiaudėjus)
Ce n'est pas grave	Nieko tokio
D'accord	Sutinku, gerai
Vous permettez?	Ar galėčiau?

Module 2

Personnalité

Etat civil
Le nom
Le nom jeune fille
Le prénom
La date de naissance

Asmenybė

Civilinė būklė
Pavardė
Mergautinė pavardė
Vardas
Gimimo data

Le lieu de naissance	Gimimo vieta
Le sexe : masculin, féminin	Lytis: moteriška, vyriška
L'âge (m)	Amžius
L'anniversaire	Gimtadienis
La nationalité	Tautybė
L'adresse (f)	Adresas
La rue, la ville, le pays	Gatvė, miestas, šalis
Code postal	Pašto indeksas
Le pays d'origine	Kilmės šalis
Le numéro de téléphone	Telefono numeris
L'adresse électronique	Elektroninis adresas
La situation de famille :	Šeimyninė padėtis
Marié,e ; divorcé,e ; séparé,é ;	Vedęs, išsiskyręs
Le veuf ; la veuve	Našlys, našlė
Le /la célibataire	Viengungis
La profession	Profesija
La langue maternelle	Gimtoji kalba
La ville natale	Gimtasis miestas
Les langues étrangères	Užsienio kalbos
Les loisirs (m)	Laisvalaikis
L'appartenance à des organisations	Narystė organizacijose
Les papiers d'identité	Asmens dokumentai
La carte d'identité	Tapatybės kortelė
Le passeport	Pasas
Le permis de conduire	Vairuotojo teisės

✍ Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias

1. Lisez le texte et remplissez le tableau:/ Perskaitykite tekstą ir užpildykite lentelę:

Elle s'appelle Cathérine Dorel. Cathérine c'est son prénom et Dorel, c'est son nom. Elle est canadienne, mais elle n'habite pas au Canada. Elle habite en France, à Besançon, 15 rue Victor Hugo. Elle a 21 ans, son anniversaire c'est le 4 mai. Elle est étudiante à l'université de Besançon. L'université s'appelle Franche-Comté. Elle apprend l'espagnol. Elle parle 3 langues : anglais, espagnol et un peu italien...plus le français, c'est sa langue maternelle. Elle apprend les langues

étrangères parce qu'elle veut devenir traductrice et travailler dans les institutions de l'Union Européenne. Elle aime la lecture, le cinéma et la danse.

Nom :
Prénom :
Nationalité :
Profession :
Date de naissance :
Lieu de naissance :
Adresse :
Langues parlées :
Loisirs :

2. *D'après la carte de visite, écrivez un petit texte : / Pagal vizitinę kortelę parašykite teksta :*

Nom : Dufeu
Prénom : Camille
Profession : informaticienne
Adresse : 18, rue de la République, Grenoble

⊕ Testez vos connaissances - Pasitirkinkite žinias

1. *Choisissez le mot qui convient:/ Parinkite tinkama žodį:*

langues étrangères; âge; directrice; profession; langue maternelle; loisirs; pays d'origine

Ewa Radinovith est polonaise. Elle habite à Varsovie mais elle n'est pas née en Pologne. Son ..... est la Russie. Elle travaille dans une école internationale. Elle est ..... Elle aime beaucoup sa ..... Elle parle trois ..... Le polonais est sa ..... Elle enseigne le russe. Elle n'est pas jeune, elle a 50 ans, malgré son ....., elle comprend les enfants et elle parle beaucoup avec eux. Les enfants l'aime bien. Pendant ses ..... elle va au cinéma, au théâtre et elle lit les livres.

2. *Reliez les informations par les flèches :/ Sujunkite informaciją rodyklėmis*

1. Son mari est mort	a) la ville natale
2. Elle n'habite plus avec son mari	b) le pays d'origine
3. Il n'est pas encore marié	c) l'anniversaire
4. C'est son jour de naissance	d) le célibataire

5. Elle est née dans ce pays e) divorcée
 6. C'est la ville où je suis né f) la veuve
 7. C'est le jour, le mois et l'année de naissance → g) la date de naissance

3. Donnez le titre à l'information dans la fiche d'inscription:/ Apibendrinkite informaciją registracijos formoje :

Nom.:	Delarue
.....:	Charles
.....:	belge
.....:	dentiste
.....:	marié, deux enfants
.....:	14, rue de l'Opéra, Bruxelles

Module 3

La famille

Le père (papa), la mère (maman)
 Les parents (m)
 Le fils, la fille
 L`enfant (m, f)
 Le garçon, la fille
 Le grand-père, la grand-mère
 Les grands- parents (m)
 Le petit-fils, la petite-fille
 Les petits-enfants
 Le mari/l` époux (m)
 La femme/l` épouse (f)
 Le frère, la sœur
 Le demi-frère, la demi-sœur
 Le parrain, la marraine
 Le filleul, la filleule
 Le beau-père, la belle-mère
 Les beaux- parents (m)
 Le beau-frère, la belle-sœur
 Le gendre, la belle-fille
 Le neveu, la nièce
 Le cousin, la cousine

Šeima

Tēvas (tētis), motina (mama)
 Tēvai
 Sūnus, dukra
 Vaikas
 Berniukas, mergaitė
 Senelis, senelė
 Seneliai
 Anūkas, anūkė
 Anūkai
 Vyras (sutuoktinis)
 Žmona (sutuoktinė)
 Brolis, sesuo
 Netikras brolis, netikra sesuo
 Krikštatévis, krikštamotė
 Krikštasūnis, krikšadukra
 Uošvis, uošvė/anyta
 Uošviai
 Svainis, svainė
 Žentas, marti
 Sūnėnas, dukterėčia
 Pusbrolis, pusseserė

L`oncle, la tante	Dédé, teta
Le bébé, la bbé	Kūdikis (berniukas, mergaitė)
L'adulte	Suaugęs žmogus
La personne âgée	Pagyvenęs žmogus
L'adolescent, e (m,f)	Paauglys, paauglė
Être marié (e)	Būti vedusiam (ištekėjusiai)
Être divorcé (e), séparé (e)	Būti išsiskyrusiam (-iai)
Être veuf (veuve)	Būti našliu, našle
Être célibataire	Būti viengungiu (-e)

Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias

1. Lisez cette information et terminez les phrases suivantes / Perskaitykite šią informaciją ir pabaikite sakinius:

Mr et Mme Leblanc ont 3 enfants : Marie, Gisèle, Anne. La soeur de Mme Leblanc s'appelle Sophie. Sophie est la femme de Thierry, ils ont 2 enfants: André et Luic. Le père de Sophie s'appelle Antoine. La femme d'Antoine s'appelle Isabelle.

1. Le père de Mme Leblanc s'appelle .....
2. Isabelle a deux filles.....
3. Les cousines de Luic s'appellent .....
4. La tante d'Anne s'appelle.....
5. Le cousin de Gisele s'appelle .....
6. Les nièces de Thierry s'appellent.....
7. La grand-mère de Luic s'appelle .....
8. La mère d'André s'appelle .....
9. Les petits-fils d' Antoine s'appellent .....
10. L'oncle de Marie s'appelle.....

2. Soulignez la définition correcte:/Pabraukite tinkamą apibrėžimą:

1. Il est marié	Il a des enfants. /Il a une femme
2. Il est divorcé	Il n'a pas de femme. /Il ne vit plus avec sa femme.
3. Il est célibataire	Il n'est pas marié./Il a plusieurs enfants.
4. Il est adulte	Il va à l'école primaire./Il a plus de 18 ans.
5. Il est une personne âgée	Il est marié./ Il a des petits-enfants.
6. Il est veuf	Il n'est pas marié./Sa femme est morte.

7. Il est fiancé.

Il ne vit plus avec sa femme./Il va se marier.

⊕ Testez vos connaissances - Pasitirkinkite žinias

1. Arrangez les lettres dans un certain ordre pour obtenir des mots du vocabulaire de la famille:/Sudėliokite raides tinkama eilės tvarka tam, kad gautumėte su šeima susijusius žodžius:

RERFE

ESRUO

UEICSON

UEEVUN

CEONL

CNIEE

2. Reliez les informations par les flèches :/ Sujunkite informaciją rodyklėmis

• Céline a sept ans, elle est	•une bébé
•Ma cousine a deux mois, elle est	•Une adolescente
•Ma grand-mère est née en 1930, elle est	•Un adulte
•Ma soeur a 14 ans, elle est	•Une personne âgée
•Mon frère Pierre est marié et il a deux enfants. Donc il est	•Un enfant

3. Choisissez le mot qui convient:/ Parinkite tinkamą žodi:

marraine, sœur, beaux-frères, frères, père, tante, gendre, grand-père, beaux parents, grand-mère, femme, neveu, cousins

1. Le père de mon père est mon .....
2. La femme de mon grand-père est ma .....
3. La femme de mon oncle est ma .....
4. Le fils de mon frère este mon .....
5. Les fils de mes parents sont mes .....
6. Les enfants de mes tantes sont mes.....
7. La mère de mes enfants est ma .....
8. Le mari de ma mère est mon .....
9. La fille de mes parents est ma.....
10. Le mari de ma fille est mon.....
11. Les maris de mes deux sœurs sont mes.....
12. Les parents de mon épouse sont mes .....
13. Ma femme a deux filleules. Elle est leur.....

 Module 4
LA VIE QUOTIDIENNE

- Le matin
 Le midi, à midi
 L`après- midi
 Le soir
 Le minuit, à minuit
 Plus tard, après
 Se réveiller
 Se lever
 Se laver, se doucher
 S`habiller
 Prendre le petit déjeuner
 Écouter la radio
 Regarder la télévision (la télé)
 Lire le journal
 Sortir de la maison
 Aller au travail à pieds/en voiture/
 en bus
 Manger un sandwich
 Le déjeuner (12-14 h),
 Le dîner (19-21 h)
 Le goûter (16h)
 Rentrer chez soi
 Faire le ménage/du sport/
 les courses/la lessive/la vaisselle
 /le lit/la cuisine/une promenade
 Se déshabiller
 Se coucher /aller au lit
 S`endormir
 Faire la grasse matinée

KASDIENIS GYVENIMAS

- Rytas, ryte
 Vidurdienis, vidurdienj
 Popietė (12h-18h)
 Vakaras, vakare
 Vidurnaktis, vidurnaktj
 Vėliau, po to
 Prabusti
 Keltis, atsikelti
 Praustis, maudytis duše
 Rengtis, apsirengti
 Pusryčiauti
 Klausytis radio
 Žiūrėti televizoriu
 Skaityti laikraštj
 Išeiti iš namų
 Važiuoti/eiti į darbą pėsčiomis/
 automobiliu/autobusu
 Suvalgyti sumuštinj
 Pietūs
 Vakariené
 Pavakariai
 Grįžti namo
 Užsiimti namų ruoša/ sportuoti/
 apsipirkti/skalbtis/plauti indus/
 pasikloti lovą/gaminti valgyti/
 pasivaikščioti
 Nusirengti
 Atsigulti, eiti į lovą
 Užmigti
 Ilgai ryte miegoti

Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias

1. Associez les images avec les verbes correspondants : /Susiekite paveikslėlius su atitinkamais veiksmažodžiais :

- a) Il se lève; b) ils se lavent; c) il s`habille; d) il mange; e) il regarde la télévision; f) il lit le journal; g) je vais en bus; h) elle se couche

1. Trouvez 16 mots cachés:/ Raskite 16 paslėptyų žodžių

L	G	O	U	T	E	R	Y	D	X
I	M	R	E	G	A	R	D	E	R
R	I	G	W	M	R	E	O	H	O
E	D	A	R	A	N	N	R	A	U
C	I	N	G	T	M	T	M	B	T
O	L	I	T	I	E	R	I	I	I
U	I	S	Z	N	C	E	R	L	N
T	V	E	C	R	I	R	E	L	E
E	R	R	N	U	I	T	K	E	V
R	E	B	O	N	J	O	U	R	B

2. Remettez l'histoire dans le bon ordre: /Sudėliokite istoriją:

je me couche tard.	
sauf le samedi et le dimanche, parce que je ne travaille pas	
je sors à 7h15. J`ai beaucoup de trajet à faire pour aller au bureau.	
J'arrive au bureau à 9 heures.	
A 7h30 le soir, je mange puis je regarde la télé.	
Finallement , je me déshabille et je vais au lit. Normalement	
Je me lève à 6h30 tous les jours	1
Le matin, je prends une douche, mon petit déjeuner et	
je vais déjeuner. Après la cantine, je retourne au bureau.	

A 17h30, je rentre à la maison.	
--	--

Je travaille jusqu'à midi, ensuite	
---	--

⊕ Testez vos connaissances - Pasitirkinkite žinias

1. Lisez le texte suivant, puis répondez aux questions (marquez si la phrase est vraie ou fausse) : /Perskaitykite tekstą ir pažymėkite ar teiginys teisingas ar klaidingas :

Adèle, 21 ans, étudiante.

« Je suis en maîtrise d'histoire, j'habite chez mes parents. Je n'ai pas toujours cours le matin mais en général je me lève à 8 heures, je prends un petit déjeuner et je file à la fac. J'habite assez loin et le trajet me prend une heure. Je prends le métro. Je déjeune au restaurant universitaire avec des copains, j'assiste aux cours, je travaille en bibliothèque, la vie d'étudiante quoi ! On a beaucoup de vacances, mais je reste à la maison en général, pour sortir ou voyager, il faut de l'argent, moi je n'en ai pas beaucoup ! Je voudrais être prof d'histoire plus tard, au lycée peut-être, on verra. Je ne regarde jamais la télé, je préfère lire, écrire aussi. J'écris des textes poétiques, j'aimerais faire un roman, raconter une histoire, dans le passé. Un roman à la manière de Walter Scott peut-être, mais plus moderne. Vous savez, raconter l'histoire d'un personnage historique fabuleux !»

(www.hku.hk/french/dcmScreen/lang2043/portraits.htm)

1- Adèle se lève tous les jours à 8h00	V	F
2- Elle est étudiante en médecine	V	F
3- Elle va à la faculté en bus	V	F
4- Elle regarde la télé chaque soir	V	F
5- Elle aime écrire	V	F
6- Après les cours elle va à la bibliothèque pour étudier	V	F
7- Pendant les vacances elle sort beaucoup	V	F
8- Elle habite chez ses parents	V	F
9- Elle déjeune chez soi	V	F

 Module 5
L'habitation (f)

Le type de logement
 La maison
 L'appartement (m)
 La studio
 La résidence secondaire
 L'immeuble (m)
 Habiter, vivre, demeurer
 Loger
 L'étage
 L'ascenseur
 Simple
 Ensoleillé, e
 Spacieux, spacieuse
 Récent, e
 Moderne
 Ancien, ne
 Vieux, vieil, vieille
 Confortable
 Le centre-ville
 La banlieue
 La vieille ville
 Le quartier
 En brique
 En bois
 En béton
 La chambre
 Le séjour, le salon
 La salle à manger
 La cuisine
 La salle de bains, les toilettes

Gyvenamoji vieta

Būsto tipas
 Namas
 Butas
 Studija, vieno kambario butas
 Vasarnamis
 Daugiabutis
 Gyventi
 Gyventi, apgyvendinti
 Aukštas
 Liftas
 Paprastas
 Saulėtas
 Erdvus, erdvi
 Naujas
 Šiuolaikinis
 Senovinis, senas
 Senas, sena
 Patogus
 Miesto centras
 Priemiestis
 Senamiestis
 Kvartalas
 Plytinis
 Medinis
 Blokinis, betoninis
 Miegamasis
 Salonas
 Valgomasis
 Virtuvė
 Vonios kambarys, tualetas

 Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias

1. Complétez les mots de l'habitation:/ Papildykite temos „Gyvenamoji vieta žodžius:

Le sé.....	la .....sine	l'imm.....ble
La r.....dence	le qu.....ier	les t.....lettes
La cha.....	l'é.....ge	la .....lieue
Con.....ta.....	la salle de b.....s	spa.....x

2. Reconstituez les phrases. Repérez la majuscule et le point:/ Atraskite sakinius.

Atkreipkite dėmesį į didžiają raidę ir tašką.

1. étage.- J'- dans- habite- vieil-quatième-immeuble-un- au

.....

2. quartier-de – acheter – Nous – nouveau- appartement – voulons – spacieux – un- le-dans- Grenoble.

.....

3. Paris. – une –bois – en – vieille – banlieue – en – de- est –C'-maison

.....

3. Trouvez l'intrus / Raskite įsibrovėli

Habiter, vivre, demeurer, loger, l'étage

Le centre ville, la banlieue, la vieille ville, en brique

Moderne, ancien, récent, les toilettes

4. Déchiffrez les mots en gras de l'annonce: / Iššifruokite paryškintus skelbimo žodžius:

Appartement à louer

Toulouse, près du centre, 3 pièces, 72 m², 3e étg., ascenseur, séjours, chbre, cuis., sdb., imm. ancien. Ensoleillé, calme. 700 € /mois. Agence immobilière, 30, boulevard de Victor Hugo, Toulouse- 03 46-56-76-44.

.....

.....

⌚ Testez vos connaissances - Pasitikrinkite žinias

1. Associez les questions et les réponses:/ Susiekite klausimus su atsakymais:

1. Comment est votre nouvel appartement?
2. Etes-vous content de votre logement actuel ?
3. Vous vivez dans un immeuble récent ou ancien ?
4. Où est situé votre logement ?
5. A quel étage vivez-vous?
  - a) Au quatrième.
  - b) Il est clair et spacieux.
  - c) C'est en banlieue non loin de Paris.
  - d) Ah oui, avant je vivais dans un petit studio. J'étais mécontent.
  - e) C'est un immeuble moderne.

1	2	3	4	5

2. Lisez le texte et indiquez si les phrases sont vraies (V) ou fausses (F) / Perskaitykite tekstą ir nurodykite ar sakinių yra teisingi (V) ar klaidingi (F)

Jean habite dans un immeuble récent de quatre étages dans un beau quartier de Rouen. Jean est content de voir un joli parc de son balcon. Son appartement n'est pas grand mais très confortable et ensoleillé. Il a tous les comforts modernes mais il n'a pas d'ascenseur.

Jean vit dans un nouvel immeuble.	V	F
Il habite au quatrième étage.	V	F
L'appartement de Jean est petit.	V	F
Son logement est très sombre.	V	F
L'immeuble de Jean est en banlieue.	V	F
Il prend l'ascenseur pour monter chez lui.	V	F
Le balcon donne sur un parc.	V	F

 Module 6
Les fêtes(f) et les loisirs(m)

Le Nouvel An
Noël
Pâques
La Saint Valentin
Le 1er mai
Le 14 juillet (la prise de la Bastille)
Le Réveillon
Les fiançailles
Le mariage
La noce
La cérémonie
Le banquet
Le baptême
Le cadeau, le présent
La communion
L'anniversaire
La célébration
Les convives (m,f), les invités
Le défilé
La commémoration
Les jours fériés
Le bal
Le carnaval
Le sapin décoré
Le bouquet de muguet
Le faire-part
L'invitation (f)
La réception
Les félicitations (f)
Les vœux(m), les souhaits (m)

Šventės ir laisvalaikis

Naujieji metai
Kalėdos
Velykos
Šv. Valentino diena
Gegužės primoji
Liepos 14-oji (Bastilijos paémimas)
Kūčios
Sužadėtuviės
Sutuoktuviės, vedybos
Vestuvės
Ceremonija
Banketas
Krikštynos
Dovana
Komunija
Gimtadienis
Šventimas, paminėjimas
Svečiai, viešnios
Eisena, paradas
Iškilmingas paminėjimas
Nedarbo dienos
Balius, puota
Karnavalas
Kalėdinė eglutė
Puokštė pakalnučių
Raštiškas kvietimas
Kvietimas
Priémimas
Sveikinimai
Linkėjimai

 Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias

1. Dans la liste de mots ci-dessus trouvez 5 fêtes ou événements liés à la religion / Aukščiau išvardintame žodžiu saraše raskite 5 šventes ar jvykius susijusius su religija :

1. .... 2. .... 3. ....
4. .... 5. ....

2. Chacune de ces fêtes est généralement symbolisées par un élément. Retrouvez cet élément : / Kiekviena iš šių švenčių paprastai turi kažkokį akcentą, atraskite jį:

1. Le 14 juillet	a) un bouquet de muguet
2. Le 1 ^{er} mai	b) un masque
3. Noël	c) une cloche au chocolat
4. Pâques	d) un cœur
5. Le Carnaval	e) un sapin décoré
6. La Saint Valentin	f) un défilé

3. Choisissez une bonne réponse pour construire une expression : / Raskite teisingą atsakymą ir gaukite Prancūzijoje naudojamą posakj :

1. Nous présentons	
a) nos vœux de bonheur aux jeunes mariés	
b) un cadeau aux jeunes mariés	
2. Il fête	
a) un carnaval	b) son anniversaire
3. Ils célèbrent	
a) un banquet	b) un mariage
4. Je souhaite	
a) une bonne fête à mon ami	b) son victoire
5. Nous offrons	
a) des félicitations à Noël	b) des cadeaux

⊕ Testez vos connaissances - Pasitirkinkite žinias

1. Complétez les phrases suivantes à l'aide des mots donnés dans le tableau:/ Irašykite trūkstamus žodžius iš duoto sarašo :

noce d'or ; baptême ; fiançailles ; anniversaire ; réveillon

Mon fils va avoir 5 ans et nous allons fêter son ..... dans deux semaines. Ma cousine a une petite fille de 5 mois et elle pense déjà à son ..... comme elle est très croyante. Mes grands-parents vont célébrer leurs ..... , ils sont mariés depuis 50 ans. Le 24 décembre nous allons partir pour le ..... chez nos parents pour être ensemble pendant les grandes fêtes de la fin d'année. Célébrer ..... n'est plus très populaire en France. Les jeunes se marient directement.

2. Retrouvez la fin de la phrase : / Raskite sakinio pabaiga :

1. Je vous présente tous mes vœux de .....
2. C'est avec un grand plaisir je .....
3. Je suis heureux de .....
4. Je vous souhaite .....
5. Je regrette de ne .....
6. Je me réjouie .....

(pouvoir être avec vous pendant votre anniversaire ; de bonheur ; participerai dans votre mariage ; à l'idée de fêter tes quarante ans ; participer à votre mariage ; une bonne et heureuse année)

3. Laquelle de trois façons vous allez invitez vos amis pour les occasions suivantes : / Kurj iš triju žemiau išvardintų būdų jūs pasirinksite šioms progoms :

1. Téléphoner
  2. Envoyer un faire-part
  3. Envoyer un carton d'invitation
- Le mariage   Le baptême   L'anniversaire   La naissance   Le dîner

ATSAKYMŲ RAKTAS

 Module 1***Poser une question - Užduoti klausimą***

Prancūzų kalboje yra trys būdai užduoti klausimą: su klausiamuoju posakiu „est-ce que“, intonacijos pagalba (šnekamojoje kalboje) ir inversijos būdu (sukeičiant veiksnį ir tarinį vietomis)

Klausiamasis žodis	Struktūra „est-ce que“	Intonacija	Inversija
Bendrasis klausimas	Est-ce que tu es lituanien ?	Tu es lituanien?	Es-tu lituanien?
Que/ quoi? Ką (veiksmažodžiui)	Qu'est-ce que vous faites?	Vous faites quoi?	Que faites-vous?
Qui (kas, ką gyviems) A qui (Apie ką, kam)	Qui est-ce que tu invites? A qui est-ce que tu penses?	Tu invites qui? Tu penses à qui?	Qui invites-tu? A qui penses-tu?
Comment (kaip, kokių būdu)	Comment est-ce que vous vous appelez?	Vous vous appelez comment?	Comment vousappelez-vous?
Où (kur)	Où est-ce que vous allez ?	Vous allez où ?	Où allez-vous?
Pourquoi (kodėl)	Pourquoi est-ce que tu veux faire ce travail pourquoi?	Tu veux faire ce travail pourquoi?	Pourquoi veux-tu faire ce travail?
Quand (kada)	Quand est-ce qu'il arrive?	Il arrive quand?	Quand arrive-t-il?
Combien (kiek)	Combien est-ce que vous êtes dans la classe?	Vous êtes combien dans la classe?	Combien êtes-vous dans la classe?
Quel, quelle, (kok)quelle, quels	Quel âge est-ce que tu as?	Tu as quel âge?	Quel âge as-tu?

 Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias

1. Posez la même question de trois manières différentes :/ Užduokite tai patį klausimą trimis skirtingais būdais:

Exemple : J'habite à Kaunas, en Lituanie.

1) Où est-ce que tu habites ? 2) Tu habites où ? 3) Où habites-tu ?

1. Le train part à 15.30.

1)..... 2).....

3) .....

2. Pierre ne peut pas venir parce qu'il est malade.

1)..... 2).....

3) .....

3. J'ai 18 ans la semaine prochaine.

1)..... 2).....

3) .....

2. Quelles questions poseriez-vous dans les situations suivantes ?/ Kokj klausima užduotumėte šiose kalbinėse situacijose ?

1. Vous rencontrez la personne pour la première fois.

..... ?

2. Vous devez prendre rendez-vous chez un dentiste.

..... ?

3. Vous allez dans un restaurant. Vous demandez un conseil sur les plats.

..... ?

3. Lisez le texte et posez les questions pour les termes soulignés:/ Perskaitykite tekstą ir užduokite klausimus pabraktiems žodžiams ar žodžiu grupėms :

Ce soir je vais au cinéma avec mes amis, puis nous allons dîner au restaurant. Malheureusement ma sœur ne peut pas aller avec nous parce qu'elle est tombée malade. Je vais mettre ma nouvelle robe rouge parce qu'elle est très jolie.

1)..... 2).....

3) ..... 4).....

5) .....

⊕ Testez vos connaissances - Pasitirkinkite žinias

1. Voici le texte d'un interrogatoire d'un crime mais la secrétaire a oublié de taper les questions. C'est à vous de le faire. / Turime nusikaltimo apklausos teksta, tačiau sekretorė užmiršo atspausdinti klausimus. Padarykite tai už ja:

1. .... ?

Je m'appelle Roger Dujeu.

2. .... ?

Je suis journaliste.

3. .... ?

Oui, je suis marié.

4. .... ?

Non, je n'ai pas d'enfants.

5. .... ?

Non, je ne connaissais pas Margarite Leblanc !

6. .... ?

Le jour du crime j'étais chez mon ami Robert Delarue.

7. .... ?

Nous avons discuté sur les possibilités de travailler ensemble.

8. .... ?

Nous avons parlé pendant trois heures.

9. .... ?

Je suis rentré vers minuit.

10. .... ?

Oui, ma femme était à la maison.

11. .... ?

Non, elle dormait déjà.

12. .... ?

Non, je n'ai rencontré personne en rentrant.

Merci, ce sera tout pour aujourd'hui.

 Module 2
Les articles – Artikeliai

Nežymimasis artikelis naudojamas kai apie daiktą kalbame pirmą kartą, nieko dar apie jį nežinome arba kai daiktavardis eina su būdvardžiu. Žymimajį artikeli vartojaime kalbėdami apie žinomus daiktus ar žmones, vienintelius bei turinčius apibendrinamą prasmę, su šalimis, tautybėmis, datomis, pavadinimais. Dalinis artikelis vartojaamas su neskaičiuojamais daiktavardžiais jei pastarasis neturi būdvardžio, tokiu atveju naudosime nežymimajį artikelį (Il fait **du** vent **mais** il fait **un** vent fort). Jei nurodomas kiekis, artikelis praleidžiamas ir naudojamas tik prielinksnis **de** (j'achète **de la** viande mais j'achète un kilo **de** viande). Taip pat atsitinka su daliniu ir nežymimuoju artikeliu absoliutaus paneigimo atveju (J'ai **un** frère, je n'ai pas **de** frère. Je mange **du** fromage, je ne mange pas **de** fromage).

Articles	Masculin singulier Vyriška giminė	Féminin singulier Moteriška giminė	Pluriel Daugiskaita
Articles définis Žymimieji artikeliai	le (ou l' + voyelle et le h muet) J'aime le poisson	la (ou l' + voyelle ou le h muet) J'aime la viande, l'eau minéral	Les J'aime les fruits À + les = aux De + les = des
Articles contractés Sutrauktiniai artikeliai	À + le = au De + le = du		
Articles indéfinis Nežymimieji	Un Je mange un fruit le matin.	Une Je voudrais une pomme.	Des J'achète des légumes
Articles partitifs Daliniai artikeliai	du (ou de l' + voyelle) Je mange du poisson	de la Je mange de la viande	Des Je mange des fruits

Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias

1. Utilisez correctement un article ou la préposition "de" en cas d'absence d'article.
N'oubliez pas que pour indiquer la quantité déterminée on utilise "de" (par ex.
Un kilo de sucre, un peu de sel, une zeste de poivre, 200 grammes de farine, une tasse de café, une bouteille de vin, un verre de champagne, un plateau de fromage, un pot de vin, beaucoup d'amis etc) : / Teisingai panaudokite artikelj ar prielinksnj "de" artikelio praleidimo atveju ; neužmirškite prielinksnio "de" vartojimo, kai nurodomas apibréžtas kiekis ar absoliutaus paneigimo atveju.

Quand Jacques avait seize ans, il n'aimait pas du tout .....légumes, il détestait .....fromage, et il ne buvait jamais .....lait. Il aimait seulement .....glace au chocolat. Ses parents étaient sûrs qu'avec ce régime, Jacques allait tomber malade. Alors, un jour sa mère a acheté beaucoup .....bonnes choses et elle les a mises dans son frigo: .....pommes, ...oranges,.....asperges, ...haricots verts, un gros morceau .....brie, ...lait et .....yaourt. Quand il est rentré déjeuner, Jacques a demandé comme toujours .....glace au chocolat. Sa mère a répondu, "Il n'y a plus .....glace, mais tu peux manger .....fromage, ou .....pomme ou .....orange, ou .....légumes." "Mais maman," Jacques a répondu, "tu sais que je n'aime pas .....fruits et que je ne mange jamais .....légumes. Je ne veux pas .....fromage non plus." Jacques s'est fâché et il a quitté la maison de ses parents. Il a acheté .....billet d'avion et il est parti.

2. Mettez un article (indéfini, défini, partitif ou contracté) ou la préposition "de" en cas d'absence de l'article : / Irašykite tinkamą artikelj (nežymimajį, žymimajį, dalinį ar sutrauktinį) arba prielinksnj "de" artikelio praleidimo atveju:

Je vais retrouver .....amis. Nous avons acheter une nouvelle table .....salon. Les feuilles .....arbres tombent en automne. Fais-tu beaucoup .....sport ? Prenez-vous .....sucre ? Nous n'avons pas .....travail. Mon ami est originaire .....Canada.

⊕ Testez vos connaissances - Pasitirkinkite žinias

1. Choisissez une réponse correcte : / Pasirinkite teisingą atsakymą:

1. Il ne mange pas (du / de /le /-) pain.
2. Ma fille est née (un / le / du / -) lundi.
3. Vous jouez (au / du / le / -) piano?
4. Je n'achète que (le / du / un / -) thé de Ceylan.
5. Il fait (le / un / du / -) temps magnifique!
6. Il travaille sans (de l' / un / l' / -) effort.
7. Il n'a pas mangé (du / de /le /-) pain que je lui ai donné.
8. Ma fille est née (un / le / du / -) lundi de Pâques. Elle a deux mois.
9. Il est parti (au / à le / du / -) lever du jour.
10. Vous avez appris (le / du / au / -) piano?
11. Il est sorti sans (au / le / un / -) mot.
12. Elle n'aime que (des / les / de / -) cigarettes blondes.
13. Il gagne(l' / un / de l' / -) argent fou.
14. Un peu (de / du / le / -) fromage?
15. Il n'a plus (de / du / un / -) travail.
16. Elle a beaucoup (de / les / d' / -) amis.
17. Il m'a écouté avec (une / de la / l' / -) attention.
18. Le bureau est couvert (des / de / aux / -) papiers.
19. Ma mère a fait une tarte (du / de / au / -) citron.
20. J'ai perdu mon livre (de l' / d' / d'une / -) histoire.
21. Il travaille en Rance mais passe ses vacances (à la / en /au / à) Réunion.
22. Laissez - moi (du / le / un / -) temps d'y réfléchir!
23. Il parle sans faire (de / des / les / -) fautes.
24. (Le / Un /Du) fromage est bon pour la santé.
25. Il a coupé les braches (les / des / aux) arbres.
26. Il prend son café sans (de / du/ - / le) sucre.
27. On appren ça à (une / l' / - / la) école primaire.

 Module 3
Les déterminants - Determinantai**Adjectifs démonstratifs/ Parodomieji būdvardžiai : ce, cet, cette - ces**

Masculin	 	ce chien cet éléphant	ces chiens, éléphants, souris	
Féminin		cette souris		

Pronoms démonstratifs/ Parodomieji įvardžiai

Masculin	Celui; Celui-ci, celui-là
	ceux- ci, ceux-là
Féminin	Celle-ci, celle-là Celles-ci, celles-là

Les adjectifs possessifs/ Savybiniai būdvardžiai	Masculin	Féminin	Pluriel (m, f)
Un possesseur/ Vienas turėtojas	Mon frère Ton livre Son stylo	Ma sœur (mon adresse) Ta gomme (ton amie) Sa maison (son histoire)	Mes frères, sœurs Tes frères, sœurs Ses amis
Plusieurs possesseurs/ Keli turėtojai	Notre maison, adresse, gomme Votre chambre, stylo, sœur Leur livre, frère, ami		Nos maisons Vos chambres Leurs livres

Le pronom possessif	Singulier		Pluriel	
	masculin	féminin	masculin	féminin
1 ^{ère} personne	le mien	la mienne	les miens	les miennes
2 ^e personne	le tien	la tienne	les tiens	les tiennes
3 ^e personne	le sien	la sienne	les siens	les siennes
1 ^{ère} personne	le nôtre	la nôtre	les nôtres	les nôtres
2 ^e personne	le vôtre	la vôtre	les vôtres	les vôtres
3 ^e personne	le leur	la leur	les leurs	les leurs

✍ Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias

1. Complétez la lettre par un adjectif ou un pronom possessif:/Papildykite laišką, išrašykite savybinį įvardį arba savybinį būdvardį:

.....cher Philippe,
 Comment s'est passé ..... déménagement? Je n'ai pas eu de problème pour ..... A la maison j'ai trouvé une place pour toutes ..... affaires. Et toi, peux-tu ranger .....?

Y a-t-il assez de place pour ..... meubles? Et ..... vaisselle? Rien de cassé?..... est en bon état. ..... jardin, comment est-il? Ici, ... est déjà plein de fleurs. Et comment est ..... garage? ..... est très grand. ..... enfants, sont-ils contents de ..... nouvelle chambre? .....sont ravis de .....

Et ..... femme, que pense-t-elle de ..... nouvelle maison? .....femme, elle, aime beaucoup .....

Et la ville? Que penses-tu de Rouen? Est-ce que tu ne regrettes pas Paris, ...appartement, ... quartier? J'espère que tu n'oublies pas .....amis. Tu vois, moi, je n'oublie pas .....

Réponds vite à toutes ..... questions. Je suis impatient d'avoir de ..... nouvelles!

Je t'embrasse

Charles

2. Complétez avec un pronom démonstratif ou un pronom possessif :/ Irašykite parodomajį arba savybinį jvardį:

- Madame ! Vous oubliez votre parapluie !
- Ah non, ce n'est pas ..... je crois que c'est ..... de ce monsieur là-bas.
- Ces enfants sont insupportables !
- Ne m'en parlez pas ! Ce sont ..... des locataires du troisième. J'interdis aux ..... de jouer avec eux.
- Maman ; je n'arrive pas à mettre mes chaussures de ski.
- Que tu es bête ; ce ne sont pas ..... Tu vois qu'elles sont trop petites pour toi. Ce sont ..... de ta sœur.

⊕ Testez vos connaissances - Pasitirkinkite žinias

1. Répondez aux questions en remplaçant les expressions soulignées par un pronom possessif:/ Atsakykite į klausimus pabrauktus posakius pakeisdami savybiniais jvardžiais:

1. Mon père a soixante ans, et ton père, quel âge a-t-il ?

.....
2. Ce ne sont pas mes livres, est-ce que ce sont ceux de Pierre.

.....
3. Mes valises sont déjà dans la voiture, où sont celles de Marie et de Jean ?

.....
4. J'ai ton numéro de téléphone peux-tu me donner celui de ton frère ?

.....
5. J'ai oublié mon parapluie. Peux-tu me prêter ton parapluie ?

2. Mettez les adjectifs possessifs qui conviennent : / Irašykite tinkamus savybinius būdvardžius :

..... chère maman,

Je vais bien ! ..... studio est assez petit mais ..... loyer n'est pas très cher. Je peux mettre ..... livres et mes cahiers sur ..... bureau et ..... étagères. ..... placard est assez grand pour ranger ..... vêtements. ..... fenêtres donnent sur un jardin et je ne suis pas très loin de ..... université.

..... voisins sont sympas, ... cours sont intéressants et ..... copains sont amusants mais sérieux. Nous travaillons beaucoup ensemble : ..... travail semble assez facile et ..... professeurs sont satisfaits.

Je vais bientôt passer ..... premiers examens.

Bisous

Marie

 Module 4

Le présent - Esamasis laikas

Prancūzų kalboje veiksmažodžiai skirstomi į 3 pagrindines grupes. I, II grupei priskiriami taisyklingi veiksmažodžiai, tačiau asmenuojant III grupės veiksmažodžius reikia išmokti ne tik galūnes, bet dažnai ir kelis asmenis, kadangi kai kurie III grupės veiksmažodžiai turi ne vieną, o dvi ar netgi tris šaknis pav. recevoir → je **reçois**, nous **recevons**, ils **reçoivent** ar kintamas šaknis, šiuos veiksmažodžius reikia išmokti atmintinai (être, avoir, aller, faire).

sujet	1er groupe Aimer Se laver	2ème groupe finir	3ème groupe Ouvrir dormir	mettre vouloir prendre			
je / j'	aim- e , me lave	fini- s	ouvr- e	dor- s	met- s	veu- x	prend- s
tu	aim- es te laves	fini- s	ouvr- es	dor- s	met- s	veu- x	prend- s
il/ell e/on	aim- e se lave	fini- t	ouvr- e	dor- t	met	veu- t	prend
nous	aim- ons	fini- ss-	ouvr- ons	dorm- ons	mett- ons	voul-	pren-

	nous lavons	ons				ons	ons
vous	aim-ez vous lavez	fini-ss- ez	ouvr-ez	dorm-ez	mett-ez	voul-ez	pren-ez
ils	aim-ent se lavent	fini-ss- ent	ouvr-ent	dorm-ent	mett-ent	veul-ent	prenn-ent
être		avoir		aller		faire	
Je suis		J'ai		Je vais		Je fais	
Tu es		Tu as		Tu vas		Tu fais	
Il, elle est		Il, elle a		Il, elle va		Il, elle fait	
Nous sommes		Nous avons		Nous allons		Nous faisons	
Vous êtes		Vous avez		Vous allez		Vous faites	
Ils, elles sont		Ils, elles ont		Ils, elles vont		Ils, elles font	

✍ Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias

1. Complétez par le pronom-sujet (je, j', tu ou il/elle, nous, vous, ils/elles) : / Papildykite įvardžiu-veiksniu :

1. ....s'appelle Benoît ? – Non, ...s'appelle Michel. 2. .... habites à Berlin ? – Non, ...habite à Paris. 3. ....es chanteur ? – Non, ...suis danseur. 4. ....préparez le cocktail? – Oui,.....prépare *Pina Colada*. 5. ....aimons Vilnius. – .....aimez Bruxelles ? 6. ....cherchez le Pont Neuf? – Non, ...cherche le Pont des Arts. 7. ....parlent russe ? – Non, ...parlent anglais.

2. Mettez les verbes au présent : / Pavartokite veiksmažodžius esamuoju (présent) laiku:

1. Je ..... (être) docteur, et vous ? 2. Tu ..... (avoir) des enfants ? 3. Vous ..... (être) chinois ? 4. Nous ..... (connaitre) beaucoup d'étudiants. 5. Ils ..... (trouver) des idées. 6. Elles ..... (ouvrir) les fenêtres. 7. Il (prendre) ..... le taxi chaque jour. 8. Elle ..... (dépenser) beaucoup d'argent. 9. Tu ..... (acheter) un ticket de métro ? 10. J'

..... (avoir) un dictionnaire français lituanien. 11. Je ..... (s'appeler) Julie. 12. Vous ..... (vendre) une voiture ? 13. Tu ..... (être) fatiguée. 14. Nous ..... (prendre) le train. 15. Nous ..... (aller) en France. 16. Ils ..... (revenir) du bureau. 17. Il ..... (recevoir) les journaux chaque jour. 18. Elle ..... (déjeuner) au restaurant. 19. Vous ..... (être) étudiant en quoi ? 20. Tu ..... (protéger) les animaux ? 21. Vous ..... (lire) un journal. 22. Ils ..... (dire) la vérité. 23. Tu ..... (offrir) un cadeau à ton ami ? 24. Je (prendre) ..... le bus pour aller chez moi. . 25. Vous ..... (être) dans la lune, monsieur ! 26. Nous ..... (être) malades. 27. Ils ..... (conduire) une Ferrari.

⊕ Testez vos connaissances - Pasitirkinkite žinias

1. Retrouvez le verbe convenable dans le tableau et l'écrivez au présent à la forme correcte:/ Suraskite lentelėje tinkamą veiksmažodį ir ji teisingai pavartokite esamuoju laiku :

Manger, adorer, suivre, prendre, promener, aller, se trouver, faire (2fois), vouloir, passer, revenir, courir, aimer, appeler, être, venir, mettre, se promener, sortir

Nous ..... souvent le chien au parc et nous ..... aussi nous-mêmes. Ma femme et moi, nous ..... le matin. Quand il ..... froid, nous ..... des vêtements chauds. Nous ..... notre chien et il ..... tout de suite car il ..... beaucoup les promenades, tous les trois nous ..... contents. Nous ..... un peu de sport pendant que notre chien ..... dans le parc. Le parc ..... près du lac. Quand nous ..... nous reposer nous ..... au bord du lac pour regarder les canards. Parfois, nous ..... toute la journée dans le parc près du lac. Nous ..... un pique-nique avec nous et nous ..... dans la nature. Nous ..... ce type de promenade. Le chien nous ..... partout. Le soir nous ..... chez nous.

2. A partir des éléments donnés écrivez une petite annonce au présent à la première personne (je) : / Naudodami duota medžiaga parašykite skelbima pirmuoju vienaskaitos asmeniu:

Etre une belle fille. Avoir 26 ans. Etre mince, blonde, souriante. Aimer la lecture et la nature. Détester la télévision, les chiens et le football. Vouloir rencontrer un jeune homme de 26-30 ans. Pouvoir vivre à la campagne. Espérer le mariage. Désirer avoir des enfants. Attendre la réponse rapide.

Module 5

Le passé composé - Būtasis kartinis laikas

Le passé composé laikas sudaromas iš pagalbinių veiksmažodžių *avoir* arba *être* esamajame laike (présent) + būtojo laiko dalyvio (participe passé). Jis parodo veiksмą, kuris vyko: 1) vieną kartą, 2) praeityje ir 3) yra užbaigtas.

Le participe passé taisyklingiemis vaiksmažodžiams, t.y. I ir II grupės sudaromas:

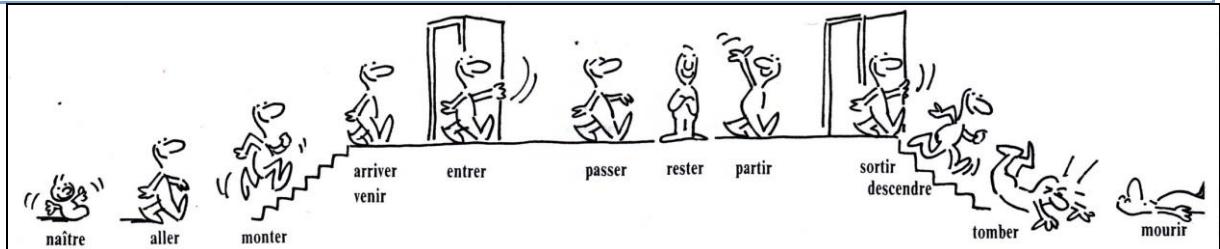
I grupės *parl* **er**+ **é**= *parlé*, II grupės *fini***r**= *fini*.

III grupės veiksmažodžių dalyvius būtina išmokti. Dažniausiai naudojami veiksmažodžiai ir jų dalyviai:

Etre (été), avoir (eu), aller (allé), faire (fait), prendre (pris), partir (parti), lire (lu), écrire (écrit), dormir (dormi), boire (bu), descendre(descendu), venir (venu), devenir (devenu), sortir (sorti), naître (né), mourir (mort), pouvoir (pu), vouloir (voulu), savoir (su), connaître (connu), offrir (offert), voir (vu), suivre (suivi), pleuvoir (plu), vivre (vécu).

Parler (I gr)	Finir (IIgr)	Faire (IIIgr)
J'ai parlé	J'ai fini	J'ai fait
Tu as parlé	Tu as fini	Tu as fait
Il (elle, on) a parlé	Il (elle, on) a parlé	Il (elle, on) a
Nous avons parlé	Nous avons parlé	parlé
Vous avez parlé	Vous avez parlé	Nous avons
Ils ont parlé	Ils (elles) ont parlé	parlé
		Vous avez parlé
		Ils(elles) ont
		parlé

Visi sangrąžiniai ir kai kurie judėjimų bei būsenų reiškiantys veiksmažodžiai passé composé laike asmenuojami su pagalbiniu être. Dalyviai derinami gimine ir skaičiumi.

Se promener	Sortir
Je me suis promené (e)	Je suis sorti (e)
Tu t'es promené (e)	Tu es sorti (e)
Il s'est promené	Il est sorti
Elle s'est promenée	Elle est sortie
Nous nous sommes promené(e)s	Nous sommes sorti(e)s
Vous vous êtes promené (e)s	Vous êtes sorti(e)s
Ils se sont promenés	Ils sont sortis
Elles se sont promenées	Elles sont sorties

✍ Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias

1. *Écrivez le verbe au passé composé. Faites attention à votre choix du verbe auxiliaire:/ Parašykite veiksmažodžius passé composé laiku. Atkreipkite dėmesį į pagalbinio veiksmažodžio pasirinkimą :*

1. Anne **téléphone** à sa mère. Le week-end passé, elle ..... à sa mère.
2. Nous **étudions** aujourd'hui. Hier soir, nous ..... aussi.
- Ce soir Virginie **sort** au cinéma. Hier soir, elle..... au théâtre.
4. Je **n'ai** pas de problèmes maintenant. Mais, le semestre dernier, j' ..... beaucoup de problèmes.
5. Oscar **prend** un coca-cola aujourd'hui. Hier aussi il ..... un coca.
6. Nous allons **faire** un voyage cet été. L'été dernier nous ..... aussi un voyage.
7. Nous **allons** en France cet été. L'été dernier, nous ..... au Sénégal.
8. Les étudiants **travaillent** beaucoup cette année. L'année dernière aussi, ils ..... dur.
9. Nous **n'allons** jamais au cinéma le dimanche matin. Mais samedi soir, nous..... au cinéma.
10. Aujourd'hui vous ne **faites** pas de football. Mais hier vous..... du football.
11. Kathy et Zoë **arrivent** à l'heure aujourd'hui. Hier aussi, elles ..... à l'heure.
12. Ce soir, Carole

rentre à 18h30. Hier soir aussi, elle ..... à 18h30. 13. Georges n'**est** pas malade aujourd'hui. Mais la semaine dernière il ..... malade. 14. Maintenant tu **fais** un exercice sur le passé composé. Hier tu ..... un autre exercice. 15. Aujourd'hui nous **nous levons** à 8h00. Mais hier, nous ..... à 7h30. 16. Maintenant la reine méchante **se regarde** dans son miroir. Hier aussi, elle ..... dans le miroir. 17. Aujourd'hui je **réponds** bien à toutes les questions du professeur mais hier, je n'..... pas ..... à toutes ses questions. 18. Cette fois je **rends** le livre à temps mais la semaine dernière j' ..... avec du retard. 19. Je **reçois** souvent mes amis chez moi, cet été j'..... mes amis français pendant une semaine. 20. D'habitude nous **devons** travailler quarante heures par semaine mais cette semaine nous ..... travailler 48 heures. C'était très dur.

⊕ Testez vos connaissances - Pasitikrinkite žinias

1. Parmi les verbes proposés choisissez celui qui convient le mieux dans la phrase concrète (sortir / entrer / partir / retourner / aller / descendre / partir / tomber / repartir / monter / rester) :/ Panaudokite iš pasiūlyto sąrašo tinkamiausią tam sakiniui veiksmažodį passé composé laiku :

Ce matin, mes voisins les Cassiers ..... en vacances. Ils ..... à la mer. A 8 heures, M. Cassiers et son fils ..... et ..... de la maison plusieurs fois avec des sacs et des valises. Mme Cassiers ..... cinq fois à la maison pour aller chercher des objets oubliés. Enfin, trois heures plus tard, toute la famille ..... dans la voiture et elle ..... Mais pas de chance, une des valises ..... de la galerie. M. Cassiers ..... de la voiture pour la remettre sur la galerie et ils ..... Moi je ..... chez moi.

2. Qu'est-ce qu'ils ont fait ? Complétez avec les verbes rentrer, dîner, visiter, faire, aller, partir, travailler, se reposer acheter, passer : / Ką jie veikė ? Tinkamai panaudokite nurodytus veiksmažodžius :

1. Alors Etienne, qu'est-ce que tu ..... hier soir ? Je ..... au cinéma avec Mélanie et après nous ..... dans un restaurant, à Montmartre.
2. Anne, tu ..... le lait et les œufs ?
3. Oui, j'..... les courses ce matin.
4. Yasmine et Isabelle ..... à Paris ce week-end : elles ..... le musée d'Orsay, elles

..... des courses et elles ..... en boîte, samedi soir. Elles ..... hier soir. 4. Mme Lilian ? Ah, je suis désolée, monsieur, Mme Lilian ..... 5. Combien de temps est-ce que Michel et toi, vous ..... en Pologne ? Deux ans. Nous ..... l'année dernière. 6. ..... vous bien ..... le temps ce week-end ? Oui, nous ..... chez nos amis à la campagne et nous ..... un pique-nique près du lac. C'était formidable. Nous ..... très bien. Aujourd'hui nous sommes en pleine forme.

Module 6

L'Imparfait - Būtasis kartinis/ dažninis laikas

Tai praeities pasakojamasis laikas, kuris neturi apibrėžtų laiko rémų, neaišku, kada veiksmas prasidėjo, kada pasibaigė. Jis naudojamas įvykio aplinkybėms aprašyti, aprašymams (išvaizdos, dvasinės būsenos), nusakyti įprastinius ar dažnai besikartojančius veiksmus.

Formation (sudarymas) Nous fais-ons (Présent de l'indicatif) Šis laikas sudarytas iš esamojo laiko daugiskaitos I-ojo asmens, nubraukus asmeninę galūnę ir pridėjus imparfait laiko galūnes	+	ais ais ait ions iez aint
---	---	--

EXAMPLES

INFINITIF	PRESENT	IMPARFAIT
Avoir	Nous av-ons	j' av-ais
Parler	Nous parl-ons	je parl-ais
Finir	Nous finiss-ons	je finiss-ais
Aller	Nous all-ons	j' all-ais
Venir	Nous ven-ons	je ven-ais
Dire	Nous dis-ons	je dis-ais
Prendre	Nous pren-ons	je pren-ais
Boire	Nous buv-ons	je buv-ais

Devoir	Nous dev-ons	je dev-ais
Pouvoir	Nous pouv-ons	je pouv-ais
Etudier	Nous étudi-ons	j'étudi-ais nous étudi-ions
Manger	Nous mange-ons	je mange-ais
Falloir	*	il fall-ait

EXCEPTION – IŠIMTIS

ETRE	
J'étais	Nous étions
Tu étais	Vous étiez
Il , elle était	Ils, elles étaient

Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias

1. Mettez les verbes entre parenthèses à l'imparfait:/ Pavartokite duotus veiksmažodžius imparfait laiku :

1. Quand nous .....petits, nous .....à l'école chaque jour. (être, aller). 2. Autrefois, on .....avec une plume et du papier. (écrire). 3. Le samedi matin, je .....toujours la télé quand j' .....cinq ans (regarder, avoir). 4. Tu .....toujours tout ton dîner avant de pouvoir prendre un dessert (finir). 5. Quand elle .....15 ans, Cendrillon .....le ménage tous les jours (avoir, faire). 6. Dans les années 50, les petites filles .....des robes à l'école (porter). 7. Je ne .....pas lire à l'âge de 3 ans (savoir). 8. Nous ne .....pas français l'année dernière (parler). 9. .....- vous rentrer après minuit quand vous .....au lycée (pouvoir, être) ? 10. Quand nos parents .....cinq ans, le monde .....différent (avoir, être)

2. Écrivez les verbes à l'imparfait ou au passé composé selon le sens:/ Pavartokite veiksmažodžius imparfait ar passé composé laiku pagal prasmę:

Aujourd'hui, je (décider)..... d'aller voir mon ami Jean à l'hôpital. Il (tomber) ..... malade il y a quelques jours et il (être hospitalisé). Avant de partir, je(choisir) .....un livre dans ma bibliothèque: ce

(être)..... un roman historique. Je (savoir)..... que Jean (aimer)..... beaucoup ce genre de livres. Je (monter)..... dans l'autobus, et je (descendre)..... à un arrêt tout proche de l'hôpital, je (acheter)..... une boîte de chocolats et je (entrer)..... dans sa chambre en même temps que son amie. Je ne (rester)..... que quelques minutes pour les laisser ensemble. Je (donner)..... le livre et les chocolats et je (repartir)..... Jean (sembler)..... en bonne forme.

⊕ Testez vos connaissances - Pasitirkinkite žinias

1. Choisissez le verbe qui convient:/ Pasirinkite tinkamą veiksmažodį:

Samedi matin, Marie (*a ouvert/ ouvrait*) les yeux très tard. Il (*a fait/ faisait*) très beau, c' (*a été/était*) une belle journée. Elle (*a sauté/sautait*) de son lit, elle (*a déjeuné / déjeunait*), elle (*a fait / faisait*) sa toilette, elle (*a mis/ mettait*) ses plus jolis vêtements, et elle (*est sortie/ sortait*). Les rues (*ont semblé / semblaient*) calmes mais sur les trottoirs beaucoup de monde (*s'est promené / se promenait*). Marie (*s'est sentie / se sentait*) heureuse.

2. Remplissez le tableau en séparant les verbes qui marquent les évènements et les circonstances. Mettez- les à l'infinitif: / Iš teksto j lentelę išrinkite veiksmažodžius kurie reiškia veiksma ir kurie reiškia aplinkybes. Parašykite ju bendratis :

Aline détestait aller chez le coiffeur, mais il y a deux jours, elle a regardé ses cheveux dans une glace: ils paraissaient vraiment trop longs! Il fallait les couper; elle a pris rendez-vous chez le coiffeur. Quand elle est arrivée, il coiffait une autre cliente. Alors, elle a eu le temps de lire deux revues; puis le coiffeur est venu vers elle et il a demandé comment il pouvait la coiffer. La coupe et le séchage des cheveux ont duré longtemps mais finalement, Aline a souri à son image dans le miroir et elle est ressortie contente de sa nouvelle coiffure.

Événements	Circonstances
Ex. Elle a regardé- regarder	Elle détestait- détester

 Module 7
Expression du futur - Būsimojo veiksmo reiškimas

Prancūzų kalboje būsimajį laiką galime išreikšti keliais būdais. Vienas jų, kaip ir lietuvių kalboje, **esamasis laikas (présent)**. Pav. Rytoj aš važiuoju į Vilnių. Demain je vais à Vilnius. Kitas laikas, ypač paplitęs šnekamojoje kalboje – tai **futur proche laikas**, kuris paprastai nurodo artimą ateitį, kad veiksmas vyks netrukus po kalbamajo momento, tačiau jį įprasta vartoti ir tolimesniams veiksmui numatyti, dažniausiai pridedant laiką nusakančius posakius, tokius kaip šiandien, ryt, poryt, po savaitės, po metų ir pan. Planuojant ar įsivaizduojant ateitį, taip pat oficialiose kalbose vartojamos **futur simple** laikas.

Présent/ esamasis laikas	Futur proche/greit įvyksiantis ateityje				Futur simple/ būsimasis paprastasis							
	verbe	Sujet	Aller (prése nt)+	infinitif	Infinitif I-II gr	+						
	partir	Je Tu Il Nous Vous Ils	vais vas va allons allez vont	partir partir partir Partir partir partir	Manger finir	ai as a ons ez ont	Je Tu il nous vous ils	mangerai mangeras mangera mangerons mangerez mangerons				
Demain je vais à Vilnius./R ytoj aš važiuoju į Vilnių.	Je vais partir en vacances/ Aš vais išvyksių atostogauti.				Dans 5 ans je prendrai ma retraite./ Po penkerių metų qš išeisiu į pensiją.							
Trečios grupės veiksmažodžių futur simple laiko I-ajį asmenį reiktu įsidėmėti, kitus asmenis sudarome pritaikius bendrą taisyklę, t.y. prirašius asmenines galūnes												
Avoir- j'aurai Être- je serai Faire- je ferai Aller- j'irai			Venir- je viendrai Prendre- je prendrai Dire- je dirai Ecrire- j'écrirai									

Pouvoir- je pourrai	Lire –je lirai
Vouloir- je voudrai	Savoir-je saurai
Voir – je verrai	Courir- je courrai
Pleuvoir – il pleuvra	Devoir-je devrai
Falloir – il faudra	Recevoir- je recevrai
Des expressions de temps / Laiko indikatoriai	
Aujourd'hui/ demain - šiandien/ rytoj	
Cette semaine/ La semaine prochaine – šią savaitę/ kitą savaitę	
Cette année / L'année prochaine – šais metais / kitais metais	
Ce mois-ce / Le mois prochain- šį mėnesį / kitą mėnesį	
Dans dix minutes/ dans dix ans – po dešimties minučių/ po dešimties metų	

✍ Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias

1. Quel temps fera-t-il en France ? Regardez la carte et répondez aux questions : /
Koks bus oras Prancūzijoje ? Pažiūrėkite į žemėlapį ir atsakykite į klausimus :

<http://www.ph-ludwigsburg.de/html/2b-frnz-s-01/overmann/baf4/4c.htm>

1. Quel temps fera –t-il à Paris ?
2. Dans quelles villes il y aura de la pluie ?
3. Quelles seront les températures à Toulouse, à Lille et au Havre ?
4. Où est-ce qu'il y aura du soleil ?
5. Quelles sont les prévisions au Sud du pays ?
6. Quels sont les prévisions météorologiques de votre pays pour la semaine prochaine ?

2. Complétez les phrases avec le futur proche:/ Irašykite veiksmažodžius futur proche laiku :

Cette année ma famille passe ses vacances en Espagne mais l'année prochaine nous ..... en Italie. Maintenant nous travaillons chez nous mais dans deux heures nous ..... au bureau. D'habitude je sors du bureau à six heures du soir mais ce soir je ..... à cinq heures car il y a la Coupe du monde de football. Aujourd'hui ma sœur part en France et dans trois semaines elle ..... aux Etats -Unis.

⊕ Testez vos connaissances - Pasitirkinkite žinias

1. Indiquez si d'après le sens la phrase est au présent, au futur ou au passé ? / Nurodykite kokj veiksmą pagal prasmę parodo sakinys: dabarties, ateities ar praeities?

1. Ils arrivent dans quelques jours.	Présent/ Futur / Passé
2. Ils ne viendront pas avec nous.	Présent/ Futur / Passé
3. Vous allez au cinéma ?	Présent/ Futur / Passé
4. Ma mère part demain matin.	Présent/ Futur / Passé
5. Mes amis sont déjà arrivés.	Présent/ Futur / Passé
6. Il n'y a pas de bus je ne peux pas venir.	Présent/ Futur / Passé
7. Je vais faire un beau voyage.	Présent/ Futur / Passé

2. Ecrivez au futur simple cette offre d'emploi en choisissant dans l'ordre parmi les verbes suivants : / Parašykite šį darbo pasiūlymą būsimuoju laiku. Pasinaudokite eilės tvarka pasiūlytais veiksmažodžiais :

**être, travailler, devoir, aimer,
parler, avoir, savoir, diriger,
connaître, recevoir.**

**Agence de voyage
cherche
le responsable
des relations
avec la clientèle**

Cette personne ..... dynamique et ..... à plein temps.
Le responsable ..... avoir entre 25 et 35 ans, il ..... communiquer avec les gens, il ..... plusieurs langues.

Il ..... le sens de l'organisation et ..... prendre des responsabilités. Il ..... un service de quinze personnes et ..... bien la gestion. Il ..... un bon salaire.

ATSAKYMŲ RAKTAS

BENDROJI ANGLŲ KALBA (A2)**LEKSIKA****Bendroji anglų kalba (A2)****THE MEDIA****VOCABULARY EXERCISES**

1. Match the phrases 1-8 with a-h to make sentences and questions.

1. g	5. c
2. f	6. d
3. e	7. h
4. b	8. a

2. Write words that mean.

1. a celebrity	5. a politician
2. a presenter	6. a chat show
3. a journalist	7. a documentary
4. a photograph	8. a search engine

SELF ASSESSMENT TEST

1. Fill in the gaps with the correct word.

1. documentary	5. advert
2. search engine	6. article
3. journalist	7. soap opera
4. celebrity	

2. Complete the words in these sentences.

1. Politics	4. Psychiatrist
2. Photography	5. Science
3. Policeman	6. Artist

HEALTH**VOCABULARY EXERCISES**

1. Choose the most suitable word or phrase in each sentence.

a) To cure	e) Sick
b) Ankle	f) Examines
c) Thin	g) Temperature
d) Aches	h) Caugh

2. Read the following sentences and choose the most suitable word from the box.

1. fever	4. eyesight
2. Injury	5. headache
3. pain	6. brain

SELF ASSESSMENT TEST

Match the words (1 – 10) with their definitions (a – j)

1. E	6. G
2. D	7. B
3. F	8. A
4. J	9. I
5. H	10. C

SOCIETY AND FAMILY

VOCABULARY EXERCISES

1. Answer the following questions:

1. When she was 50 years old.
2. Yes, she does.
3. She didn't think it was important.

2. Insert the correct word.

1. focused on
2. creativity
3. disagreement
4. consumers
5. multicultural society

SELF ASSESSMENT TEST

1. Decide which answer A, B, C or D best fits each space.

1. C	9. D
2. B	10. C
3. A	11. D
4. D	12. A
5. D	13. B
6. B	14. C
7. A	15. B
8. D	

2. According to the text, are the following sentences true or false? Write T if the sentence is true, and write F if the sentence is false and correct it.

1. T
2. F (not all students are taught how to organize their learning)
3. T
4. F (Teachers ask students to memorize)
5. T

WORK AND INDUSTRY

VOCABULARY EXERCISES

1. Form proper collocations combining words from boxes A and B.

1. a well-known company
2. pleasant working conditions
3. an opportunity to travel
4. an external organization
5. job satisfaction
6. a starting price
7. a space shuttle
8. the general public
9. a market leader
10. a wide range

2. Unscramble the words in bold in the following sentences

1. abroad
2. fuel
3. promotion
4. self – employed
5. jewellery
6. equipment
7. admire
8. bargain
9. luxury
10. ship

SELF ASSESSMENT TEST*Write the words and phrases*

1. Promotion	4. Supply
2. Market leader	5. Import
3. Colleagues	6. Rare

THE ENVIRONMENT**VOCABULARY EXERCISES***Complete the sentences using the words for containers and materials.**You will not need all the words.*

1. Tube	5. Paper, plastic
2. Can	6. Jar
3. Cardboard carton	7. Packet
4. Box	8. Metal

SELF ASSESSMENT TEST*1. Choose the correct word to fill in the gaps.*

1. b	4. a
2. a	5. d
3. d	

2. Add the correct particle to make phrasal verbs.

1. Up	5. Out
2. Out	6. On
3. Back	7. On
4. Down	8. Out

BENDROJI ANGLŲ KALBA (B1)**LEKSIKA****Bendroji anglų kalba (B1)****Unit 1**

Ex. 1.

1. eloquence	5. reliable
2. charisma	6. moody
3. sensible	7. antisocial
4. self-confident	8. to do one's best

Ex. 2.

1. easy-going	5. mean
2. sociable	6. antisocial
3. cautious	7. underrated
4. generous	8. overshadowed

Ex. 3.

1. bilingual	5. overconfident
2. misunderstood	6. misbehave
3. redo	7. ex-boyfriend
4. underestimated	

Test

(1) sociable	(5) eloquence
(2) easy-going	(6) hard-working
(3) moody	(7) underrated
(4) charismatic	

Unit 2

Ex. 1.

1. e	6. g
2. b	7. c
3. h	8. j

4. a	9. d
5. i	10. f
Ex. 2.	
1. Environmentalists	6. the navy
2. involves	7. trap
3. beaten track	8. domestic
4. accommodation	9. feedback
5. fascinate	10. relaxation

Test.

1. He always wanted to get to know the Indian culture, so a trip to India satisfied this urge.
2. After they had driven for an hour, the travelers understood that they had got off the beaten track.
3. In summer there are always plenty of holidaymakers in Palanga.
4. Fortunately, we took care of the accommodation beforehand.
5. My sister often goes on business trips to different countries.
6. Recently she has returned from China and got fascinated by the Chinese culture.
7. It's difficult to continue the research without a feedback from the customers.

Unit 5.**Ex.1.**

1. endorse	4. commercial
2. logo	5. interactive
3. persuasive	6. website

Ex. 2.

1. I jaunus žmones nukreipta reklama kelia susirūpinimą.
2. Europos Sajunga šiuo metu neturi vieningo požiūrio į šią problemą.
3. Reklamos kūrėjai gali pasiekti savo tikslinę auditoriją keliais būdais.
4. Kai įžymybės viešai paremia tam tikras prekes yra taip pat gera reklama, kuri dažniausiai padidina pardavimus, bet ji yra brangi.
5. TV reklama yra puiki terpė reklamos kūrėjams.

Test

Students own answers.

Unit 8

Ex. 1

1. I'm taking an examination...
2. ...you passed your examination
3. ... study a lot of different subjects at this university.
4. I got some good marks/ grades in my ...
5. She's a teacher...
6. She graduated from university...
7. ... receive grants/ scholarships.
8. ...university fee.
9. Higher education ...
10. ... the curriculum of the course?

Ex. 2

1. a)vacation	9. a)mark
2. a)educate	10. b)lecture
3. b)syllabus	11. b)Private
4. a)gymnasium	12. b)noted
5. a)admit	13. a)fail
6. b)mark	14. b)subject
7. a)revision	15. b)policy
8. a)scholar	

Test

(1) primary/elementary school	(5) scholarship
(2) grammar school	(6) grant
(3) passed	(7) degree
(4) high education	(8) high school

Unit 12

Ex. 1

1. robbed; stole
2. was stolen

3. are robbed
4. was robbed

Ex. 2

a) murder	b) murderer	c) to kill
a) shoplifting	b) shoplifter	c)to shoplift
a)smuggling	b) smuggler	c)to smuggle
a) burglary	b) burglar	c) to burgle
a) kidnapping	b) kidnapper	c) to kidnap

Test

(1) witness	(6) suspect
(2) court	(7) attorney
(3) tell	(8) protest
(4) prosecutor	(9) judge
(5) victim's	

BENDROJI ANGLŲ KALBA (B2)**LEKSIKA****Bendroji anglų kalba (B2)****COMMUNICATION**

Task 1: 1- choose a subject; 2- purpose; 3- catch their interest; 4- make an outline; 5- get across; 6- easy to follow; 7- overwhelming; 8- try out; 9- knowledgeable about; 10- visual aids; 11- time yourself; 12- stiff; 13- shifting around; 14- eye contact; 15- body language; 16- normal conversation; 17- take a breath; 18- nervous; 19- public speaking; 20- personal anecdotes

- Task 2:**
- A.** 1- c; 2- a; 3- d; 4- b; 5- e;
  - B.** 1- c; 2- e; 3- d; 4- b; 5- a
  - C.** 1- c; 2- e; 3- d; 4- b; 5- a

Task 3: 1-taken the words out of my mouth; 2- *speak volumes*; 3- spoke his mind; 4- break the news; 5- *lost for words*; 6- *It goes without saying*; 7- *say the word*; 8- *Mark my words*; 9- *actions speak louder than words*; 10- *get a word in edgeways*; 11- *have a word*; 12- *speaking with a forked tongue*; 13- *speak the same language*; 14- *Watch what you say*; 15- *Word has it*

Exercise A

1. actions
2. party
3. quick / quiet
4. straight
5. heard
6. burst
7. word
8. run

Exercise B

1. appearance
2. body
3. listener
4. charisma
5. rambler
6. contact
7. pace
8. sense

LITERATURE

Task 1: 1-D   2-B   3-A   4-A   5-C   6-B   7-D   8-A   9-C   10-D
11-B   12-C   13-C   14-A   15-C

Task 2: 1-a   2-a   3-a   4-a   5-b   6-a   7-a   8-b   9-a   10-b

Task 3: 1- tell it on the line   2- goes by the book   3- quote chapter and verse
4- closed book   5- out of character   6- losing the plot   7- Reading between
the lines   8- tall stories   9- read her like a book   10- *speak volumes*

Exercise A

1. c
2. d
3. c
4. c
5. a
6. b
7. d
8. b
9. a
10. d

Exercise B

1. strike
2. shriek
3. darkness
4. audible
5. echoes
6. candle

7. flash 8. whistles

GLOBALISATION

Task 1:

inalienable - referring to rights that cannot be taken away or transferred.

basic needs - people's basic physical needs include food, clothing, shelter, and water, but they also have social needs, such as family and friends, and emotional needs, such as a sense of belonging and being loved.

human trafficking - a crime that occurs when people seeking a better life in a country are preyed on by criminal organizations that help them immigrate illegally, then force them to work in substandard conditions or in criminal activities.

ingenuity gap - gap between people's need for new and innovative solutions to problems and their ability to supply those solutions.

gender gap - the social, economic, and political differences that separate men and women.

labour standards - measures that protect workers and the environment.

virtual community - a community made up of people who may never have met in person but who interact via the internet in chat rooms and blogs, through instant messaging, or through social networking sites.

cross-cultural communication - communication that occurs among people of different cultures.

political rights - examples include right to vote and to participate in government.

civil rights - examples include right to freedom of opinion and expression.

equality rights - examples include right to be free from discrimination.

economic rights - examples include right to fair wages and safe working conditions.

social rights - examples include right to education and adequate health care.

cultural rights - examples include right to speak one's home language.

citizenship - membership in a political community (originally a city but now a state), and carries with it rights to political participation.

pandemic - an epidemic that spreads around the world and poses a serious threat because of people's ability to travel farther and faster than ever before.

civil society - a sector of society made up of non-government and non-business groups that include community groups, non-governmental organizations, faith-based groups, and universities.

Task 2:

1. globalisation	17. labour	33. competitive	49. globalization
2. economic	18. labour	34. erode	50. previous
3. economies	19. tasks	35. economic	51. trend
4. integrated	20. exploit	36. policies	52. globalisation
5. investment	21. globalization	37. financial	53. terminated
6. financial	22. shifted	38. economic	54. period
7. Consumers	23. investment	39. currency	55. restrictions
8. investing	24. financing	40. Despite	56. Depression
9. topic	25. projects	41. global	57. volume
10. debate	26. globalisation	42. economy	58. virtually
11. positive	27. predict	43. economic	59. period
12. globalisation	28. jobs	44. integration	60. imposed
13. potential	29. economies	45. unprecedented	61. economies
14. globally	30. welfare	46. period	62. impact
15. integrated	31. benefits	47. globalisation	63. global
16. economy	32. environmental	48. transport	

Exercise A

1. fair trade   2. corporate greed   3. consumer choice
4. multinational companies   5. free market   6. climate change
7. child labour   8. human rights   9. global warming

Exercise B

1. creativity   2. influence   3. collaboration   4. hierarchy

Exercise C

1. celebrity   2. coverage   3. programme   4. paparazzi   5. broadcast
6. newspaper   7. character   8. press

PSYCHOLOGY

Task 1:

1. Motivation	4. categorised	7. Incentive	10. theories
2. theories	5. theories	8. theories	11. principle
3. approaches	6. assumption	9. assumption	12. job

13. approach	15. specific	17. theories	19. reinforcement
14. Individuals	16. Intrinsic	18. theorists	

Task 2:

1. theories	31. individual	60. job	90. evidence
2. evidence	32. react	61. job	
3. evidence	33. theories	62. approach	
4. positively	34. violated	63. involvement	
5. mental	35. create	64. participation	
6. individual	36. Intrinsic	65. motivation	
7. theories	37. theories	66. participation	
8. Incentive	38. theories	67. task	
9. theories	39. derive	68. individual	
10. Incentive	40. assumptions	69. create	
11. theories	41. advocated	70. goal	
12. individual	42. categorised	71. goal	
13. obtain	43. motivators	72. colleague	
14. principle	44. hierarchy	73. consultant	
15. reinforcement	45. implied	74. resource	
16. area	46. dominant	75. theories	
17. concentrated	47. considerable	76. evidence	
18. motivator	48. conceptual	77. technology	
19. concentration	isation	78. individual	
20. justifiable	49. status	79. job	
21. status	50. adequately	80. design	
22. Incentive	51. motivate	81. process	
23. theories	52. motivator	82. individual	
24. individual	53. research	83. alternatively	
25. perceives	54. evidence	84. intrinsic	
26. attributed	55. assumption	85. theories	
27. individual	56. intrinsic	86. individuals	
28. individual	57. theorists	87. intelligence	
29. minimum	58. credit	88. challenging	
30. theories	59. job	89. consulting	

Task 3:

1. assumption	33. identit
2. primarily	34. motivated
3. motivated	35. theory
4. seek	36. incentive
5. mature	37. theories
6. job	38. assumptions
7. capable	39. economic
8. Externa	40. approach
9. affect	41. benefits
10. motivation	42. intrinsic
11. voluntarily	43. theories
12. integrate	44. psychological
13. goals	45. theories
14. complex	46. creating
15. assumption	47. individuals
16. complex	48. assumptions
17. variable	49. appropriate
18. hierarchy	50. theory
19. hierarchy	51. motivation
20. respond	52. issue
21. strategies	53. variables
22. appropriateness	54. assumed
23. psychological	55. complex
24. assumption	56. assumption
25. category	57. psychological
26. complex	58. process
27. maturing	59. proceed
28. psychological	60. posed
29. evolve	61. chapter
30. motivating	62. psychological
31. sexuality	63. complex
32. perception	64. analysis

- 65. process
- 66. assumptions
- 67. complexity
- 68. underlying

CULTURE

Task 1: 1 - b   2 - a   3 - d   4 - a   5 - c

Task 2: 1. are based on   2. The rules of behaviour   3. on time   4. makes a good first impression   5. a way of praising

Task 3: 1. obedience   2. question   3. modest   4. cruelty   5. polite
7. common

Task 4: 1 - d   2 - f   3 - a   4 - b   5 - c   6 - e

Exercise A

1 - g   2 - e   3 - I   4 - c   5 - f   6 - a   7 - d   8 - h

Exercise B

1. hostile   2. intriguing   3. isolated   4. frustrated   5. inadequate

Exercise C

1. development   2. pre-dates   3. sexism   4. anti-social   5. multi-cultural   6. post war   7. communication   8. international   9. valuable
10. a misunderstanding   11. subcultures   12. Timeless

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA**Anglų kalbos gramatika****Žodžių tvarka sakinyje****Exercise 1.**

1. Knygne galima nusipirkti gerų knygų. 2. Studentams sunku įsisavinti anglų kalbos žodžių tvarką. 3. Klasėje nieko nėra. 4. Lauke lyja, taigi, mes niekur negalime eiti. 5. Nelengva išmokti užsienio kalbą taip, kad kalbėtum ją laisvai.

Exercise 2.

1. There are a lot of flowers on the teacher's desk. 2. It often happens that charismatic people become leaders. 3. Last week there was a parents' gathering at our school. 4. More and more pupils are getting interested in IT technologies. 5. Are there already everybody in the classroom?

Test.

1. They are building a new hotel opposite the park.
2. Diane speaks German quite well.
3. Does Ken play football every weekend?
4. Don't ask that question again, please.
5. I borrowed some money from a friend of mine.
6. I haven't been to the cinema recently.
7. Mark and Diane were both born in Manchester.

Veiksmažodžių laikai**Exercise 1. Present tenses.**

Atsakymų pavyzdžiai:

1. She has lost it.
2. He has been sunbathing too long.
3. Tim has been waiting or half an hour.

Exercise 2. Past tenses.

1h/ 2d/ 3a/ 4c/ 5b/ 6f/ 7e/ 8g

Test. Tenses in context

1) is/ 2) isn't/ 3) has been/ 4) divides/ 5) was connecting/ connected/ 6) was/ 7) was falling down/ 8) decided/ 9) didn't want to destroy/ 10) sold/ 11) bought/ 12)

consisted/ 13) took/ 14) put/ 15) travelled/ 16) went/ 17) cost/ 18) rebuilt/ 19) cut/
20) dedicated/ 21) hasn't fallen/ 22) has seen/ 23) attracts/ 24) visit

Neveikiamoji rūšis

Exercise 1.

- 1) being   2) OK   3) are   4) be   5) being   6) are   7) OK

Exercise 2.

- 1c / 2c / 3d / 4a / 5c / 6a / 7b / 8d / 9c / 10b / 11a / 12a**

Test.

- 1) has been estimated/ is estimated
- 2) expectancy
- 3) will have risen/ is rising
- 4) dying
- 5) improvement
- 6) probably
- 7) were given
- 8) Fortunately
- 9) increased
- 10) Obviously
- 11) population

Prancūzų kalba. Leksika**Corrigés****Module 1****Pratiquez vos connaissances****Panaudokite žinias****1.****Nom : Dorel****Prénom : Cathérine****Nationalité : canadienne****Profession : étudiante****Date de naissance : le 4 mai 1990****Lieu de naissance : Le Canada****Adresse : 15 rue Victor Hugo, Besançon , France****Langues parlées : espagnol, anglais, italien (un peu), français
(maternelle)****Loisirs : la lecture, le cinéma, la danse**

- 2.** Elle s'appelle Camille Dufeu. Camille c'est son prénom et Dufeu c'est son nom de famille. Elle est informaticienne. Elle habite 18, rue de la République, Grenoble en France.

Testez vos connaissancesPasitirkinkite žinias

- 1.** Ewa Radinovith est polonaise. Elle habite à Varsovie mais elle n'est pas née en Pologne. Son **pays d'origine** est la Russie. Elle travaille dans une école internationale. Elle est **directrice**. Elle aime beaucoup sa **profession**. Elle parle trois **langues étrangères**. Le polonais est sa langue **maternelle**. Elle enseigne le russe. Elle n'est pas jeune, elle a 50 ans, malgré son **âge**, elle comprend les enfants et elle parle beaucoup avec eux. Les enfants l'aime bien. Pendant ses **loisirs** elle va au cinéma, au théâtre et elle lit les livres.

- 2. 1-f;2-e; 3-d, 4-c; 5-b; 6-a; 7-g**

3.

Nom.:	Delarue
Prénom :	Charles
Nationalité:	belge
Profession :	dentiste
Adresse :	14, rue de l'Opéra, Bruxelles

Module 2 La famille
Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias

1.

1. Antoine; Mr Dupont Le p?re de Léa
2. Mme Leblanc et Sophie;
3. Marie, Gisele et Anne;
4. Sophie;
5. Andre ou Luic; La cousine de Ju
6. Marie, Gisele et Anne; La grand-m?re de
7. Isabelle; Anita L'arri?re grand-m?
8. Sophie; on ne sait pas so La m?re de Roma
9. Andre, Luic; David Le neveu de Jear
10. Thierry

2.

1. Il est marié- Il a une femme. 2. Il est divorcé- Il ne vit plus avec sa femme. 3. Il est célibataire- Il n`est pas marié. 4. Il est adulte- Il a plus de 18 ans. 5. Il est une personne âgée- Il a des petits-enfants. 6. Il est veuf- Sa femme est morte. 7. Il est fiancé- Il va se marier.

Testez vos connaissances - Pasitirkinkite žinias

1.

FRERE	SOEUR
COUSIN	NEUVEU
ONCLE	NIECE

2.

Céline a sept ans, elle est → Un enfant

Ma cousine a deux mois, elle est → une bébé

Ma grand-mère est née en 1930, elle est → une personne âgée

Ma soeur a 14 ans, elle est → Un adolescent

Mon frère Pierre est marié et il a deux enfants. Donc il est → Un adulte

- 3.** 1. grand-père; 2. grand-mère; 3. tante ; 4. Neuveu; 5. frères ; 6. Cousins;
 7. femme ; 8. Père; 9. Soeur; 10. Gendre; 11. beaux-frères ; 12. beaux-parents;
 13. marraine

Module 3 La vie quotidienne

Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias

1. 1-h; 2-c; 3-a; 4-e;5-d;6-g;7-f;8-b

2. Verticalement : lire, écouter, midi, livre, organiser, matin, dormir, habiller, routine

Horizontalement : gouter, regarder, lit, écrire, nuit, bonjour, jour,

3.

je me couche tard.	1
sauf le samedi et le dimanche, parce que je ne travaille pas.	
je sors à 7h15. J`ai beaucoup de trajet à faire pour aller au bureau.	
J`arrive au bureau à 9 heures.	
A 7h30 le soir, je mange puis je regarde la télé.	
Finallement , je me déshabille et je vais au lit. Normalement	
Je me lève à 6h30 tous les jours	
Le matin, je prends une douche, mon petit déjeuner et	
je vais déjeuner. Après la cantine, je retourne au bureau.	
A 17h30, je rentre à la maison.	
Je travaille jusqu`à midi, ensuite	

Testez vos connaissances - Pasitirkinkite žinias

1- Adèle se lève tous les jours à 8h00		
2- Elle est étudiante en médecine		
3- Elle va à la faculté en bus		
4- Elle regarde la télé chaque soir		
5- Elle aime écrire		
6- Après les cours elle va à la bibliothèque pour étudier		
7- Pendant les vacances elle sort beaucoup		
8- Elle habite chez ses parents		
9- Elle déjeune chez soi		

MODULE 4

Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias

1.

Le séjours	la cuisine	l'immeuble
La résidence	le quartier	les toilettes
La chambre	l'étage	la banlieue
Confortable	la salle de bains	spacieux

2. J'habite dans un vieil immeuble au quatrième étage.

5. Nous voulons acheter un appartement spacieux dans le nouveau quartier de Grenoble.

6. C'est une vieille maison en bois en banlieue de Paris.

3. **demeurer, loger, l'étage**

Le centre ville, la banlieue, la vieille ville, en brique Habiter, vivre,
Moderne, ancien, récent, **les toilettes**

4. 3e étg. - le troisième étage, **chbre** . - **la chambre, cuis.** - la cuisine, **sdb.** - **la salle de bains, imm.** - **l'immeuble,**

€ /mois – euros par mois

Testez vos connaissances - Pasitirkinkite žinias

1.

1	2	3	4	5
B	D	E	C	A

2. Jean habite dans un immeuble récent de quatre étages dans un beau quartier de Rouen. Son appartement n'est pas grand mais très confortable et ensoleillé. Il a tous les comforts modernes mais il n'a pas d'ascenseur.

Jean vit dans un nouvel immeuble.	V	F
Il habite au quatrième étage.	V	F
L'appartement de Jean est petit.	V	F
Son logement est très sombre.	V	F
L'immeuble de Jean est en banlieue.	V	F
Il prend l'ascenseur pour monter chez lui.	V	F
Le balcon donne sur un parc.	V	F

Module 5

Pratiquez vos connaissances/Panaudokite žinias

1. La communion, Noel, Pâques, le baptême, le Réveillon
2. 1-f, 2-a ; 3-e ; 4-c ; 5-b ; 6-d
3. 1-a ; 2-b ; 3-b ; 4-a ; 5-b

Testez vos connaissances - Pasitirkinkite žinias

1. Mon fils va avoir 5 ans et nous allons fêter son **anniversaire** dans deux semaines. Ma cousine a une petite fille de 5 mois et elle pense déjà à son **baptême** comme elle est très croyante. Mes grands-parents vont célébrer leurs **noce d'or** ils sont mariés depuis 50 ans. Le 24 décembre nous allons partir pour le **réveillon** chez nos parents pour être ensemble pendant les grandes fêtes de la fin d'année. Célébrer les **fiançailles** n'est plus très populaire en France. Les jeunes se marient directement.

2.

1. Je vous présente tous mes vœux de **bonheur**
  2. C'est avec un grand plaisir je **participerai dans votre mariage**
  3. Je suis heureux de **participer à votre mariage**
  4. Je vous souhaite **une bonne et heureuse année**
  5. Je regrette de ne **pouvoir être avec vous pendant votre anniversaire**
  6. Je me réjouie à l'**idée de fêter tes quarante ans**
- 3 .** Le mariage-2   Le baptême1 ; 3   L'anniversaire 1   La naissance 1   Le dîner1

Prancūzų kalba. Gramatika**Corrigés****MODULE 1****Poser une question - Užduoti klausimą****Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias****1.**

1. Le train part à 15.30.

1) Quand est-ce que le train part ? / A quelle heure est-ce que le train part ? 2) Le train part quand ?/ Le train part à quelle heure ? 3. Le train, quand part-il ?/ Le train, à quelle heure part-il ?

2. Pierre ne peut pas venir parce qu'il est malade.

1) Pourquoi est-ce que Pierre ne peut pas venir ? 2) Pierre ne peut pas venir pourquoi ? 3) Pierre, pourquoi ne peut-il pas venir ?

3. J'ai 18 ans la semaine prochaine.

1) Quel âge est-ce que tu as ? 2) Tu as quel âge ? 3) Quel âge as-tu ?

2. (plusieurs possibilités)

1. Comment vousappelez-vous ? Quelle est votre nationalité ? De quel pays venez-vous ?

2. Est-ce que je pourrais avoir un rendez-vous avec le docteur X, s'il vous plaît cette semaine ? Et un peu plus tôt (plus tard) ?

3. Qu'est-ce que vous pourriez me proposer comme plat ? Quelles sont vos spécialités ? Quel est le plat du jour ? Et comme vin ?

3.

1. Quand est-ce que vous allez au cinéma ? 2. Qu'est-ce que vous faites ce soir ? 3. Où est-ce que vous allez dîner ? 4. Pourquoi votre sœur ne peut-elle pas aller chez vous ? 5. Quels vêtements allez-vous mettre ?

Testez vos connaissances - Pasitirkinkite žinias

1.

1. Comment vous appelez-vous? / Quel est votre nom?
2. Quelle est votre profession ? / Qu'est-ce que vous faites dans la vie ?
3. Etes-vous marié ?
4. Avez-vous des enfants ?
5. Connaissez-vous Margarite Leblanc ?
6. Que faisiez-vous le jour du crime ?
7. Qu'est-ce que vous avez fait chez lui ?
8. Pendant combien de temps avez-vous parlé avec lui ?
9. A quelle heure êtes-vous rentré chez vous ?
10. Et votre femme, était-elle à la maison ?
11. Est-ce qu'elle vous a vu rentrer ?
12. Avez-vous rencontré quelqu'un en rentrant chez vous ?

MODULE 2 Les articles - Artikeliai

Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias

1.

Quand Jacques avait seize ans il n'aimait pas du tout **les** légumes, il détestait **le** fromage, et il ne buvait jamais **de** lait. Il aimait seulement **la** glace au chocolat. Ses parents étaient sûrs qu'avec ce régime, Jacques allait tomber malade. Alors, un jour sa mère a acheté beaucoup **de** bonnes choses et elle les a mises dans son frigo: **des** pommes, **des** oranges, **des** asperges, **des** haricots verts, un gros morceau **de** brie, **du** lait et **du** yaourt. Quand il est rentré déjeuner, Jacques a demandé comme toujours **une** glace au chocolat. Sa mère a répondu, "Il n'y a plus **de** glace, mais tu peux manger **du** fromage, ou **une** pomme ou **une** orange, ou **des** légumes." "Mais maman," Jacques a répondu, "tu sais que je n'aime pas **les** fruits et que je ne mange jamais **de** légumes. Je ne veux pas **de** fromage non plus." Jacques s'est mis fâché et il a quitté la maison de ses parents. Il a acheté **un** billet d'avion et il est parti.

2.

Je vais retrouver **des** amis. Nous avons acheter une nouvelle table **du** salon. Les feuilles **des** arbres tombent en automne. Fais-tu beaucoup **de** sport ? Prenez-vous **du** sucre ? Nous n'avons pas **de** travail. Mon ami est originaire **du** Canada.

Testez vos connaissances - Pasitirkinkite žinias**1.**

1. **de;** 2. **un** ; 3. **Le;** 4. **Du;** 5. **Un;** 6. **—;** 7. **Le;** 8. **Le;** 9. **Au;** 10. **Le;** 11. **Un;** 12. **Les;** 13. **Un;** 14. **de** ; 15. **de** ; 16. **d'**; 17. **—;** 18. **de** ; 19. **Au;** 20. **d'** ; 21. **à la;** 22. **Le;** 23. **De.** 24. **Le** . 25. **Des;** 26 **-;** 27. **I'**

MODULE 3 Les déterminants –Determinantai**Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias****1.**

Mon cher Philippe,

Comment s'est passé **ton** déménagement? Je n'ai pas eu de problème pour **le mien**. A la maison j'ai trouvé une place pour toutes **mes** affaires. Et toi, peux-tu ranger **les tiennes**?

Y a-t-il assez de place pour **tes** meubles? Et **ta** vaisselle? Rien de cassé? **La mienne** est en bon état. **Ton** jardin, comment est-il? Ici, **le miens** est déjà plein de fleurs. Et comment est **ton** garage? **Le mien** est très grand. **Tes** enfants, sont-ils contents de **leur** nouvelle chambre? **Les viens** sont ravis de **la leur**.

Et **ta** femme, que pense-t-elle de **votre** nouvelle maison? **Ma** femme, elle, aime beaucoup **la nôtre**.

Et la ville? Que penses-tu de Rouen? Est-ce que tu ne regrettas pas Paris, **ton** appartement, **ton** quartier? J'espère que tu n'oublies pas **tes** amis. Tu vois, moi, je n'oublie pas **les miens**.

Réponds vite à toutes **mes** questions. Je suis impatient d'avoir de **tes** nouvelles!

Je t'embrasse

Charles

2.

- Madame ! Vous oubliez votre parapluie !
- Ah non, ce n'est pas **le mien** je crois que c'est **celui** de ce monsieur là-bas.
- Ces enfants sont insupportables !
- Ne m'en parlez pas ! Ce sont **ceux** des locataires du troisième. J'interdis aux **miens** de jouer avec eux.
- Maman ; je n'arrive pas à mettre mes chaussures de ski.
- Que tu es bête ; ce ne sont pas **les tiennes**. Tu vois qu'elles sont trop petites pour toi. Ce sont **celles** de ta sœur.

Testez vos connaissances - Pasitirkinkite žinias**1.**

1. **Le mien** a 59 ans. 2. Oui, ce sont **les siens**. 3. **Les leurs** sont encore dans la chambre. 4. Oui, je peux te donner **le sien**. 5. Oui, je peux te prêter **le mien**.

2.

Ma chère maman,

Je vais bien ! **Mon** studio est assez petit mais **mon** loyer n'est pas très cher. Je peux mettre **mes** livres et mes cahiers sur **mon** bureau et **mes** étagères. **Mon** placard est assez grand pour ranger **mes** vêtements. **Mes** fenêtres donnent sur un jardin et je ne suis pas très loin de **mon** université.

Mes voisins sont sympas, **mes** cours sont intéressants et **mes** copains sont amusants mais sérieux. Nous travaillons beaucoup ensemble : **notre** travail semble assez facile et **nos** professeurs sont satisfaits.

Je vais bientôt passer **mes** premiers examens.

Bisous

Marie

MODULE 4 Le présent -Esamasis laikas**Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias****1.**

1. **Il** s'appelle Benoît ? – Non, **il** s'appelle Michel. 2. **Tu** habites à Berlin ? – Non, **j'**habite à Paris. 3. **Tu** es chanteur ? – Non, **je** suis danseur. 4. **Vous** préparez le cocktail? – Oui, **je** prépare *Pina Colada*. 5. **Nous** aimons Vilnius. – **Vous** aimez Bruxelles ? 6. **Vous** cherchez le Pont Neuf? – Non, **je** cherche le Pont des Arts. 7. **Ils** parlent russe ? – Non, **ils** parlent anglais.

2.

1. Je **suis** docteur, et vous ? 2. Tu **as** des enfants ? 3. Vous **êtes** chinois ? 4. Nous **connaissons** beaucoup d'étudiants. 5. Ils **trouvent** des idées. 6. Elles **ouvrent** les fenêtres. 7. Il **prend** le taxi chaque jour. 8. Elle **dépense** beaucoup d'argent. 9. Tu **achètes** un ticket de métro ? 10. J'**ai** un dictionnaire français lituanien. 11. Je **m'appelle** Julie. 12. Vous **vendez** une voiture ? 13. Tu **es** fatiguée. 14. Nous **prenons** le train. 15. Nous **allons** en France. 16. Ils **reviennent** du bureau. 17. Il **reçoit** les journaux chaque jour. 18. Elle **déjeune** au restaurant. 19. Vous **êtes** étudiant en quoi ? 20. Tu **protège** les animaux ? 21. Vous **lisez** un journal. 22. Ils **disent** la vérité. 23. Tu **offres** un cadeau à ton ami ? 24. Je **prends** le bus pour aller chez moi. . 25. Vous **êtes** dans la lune, monsieur ! 26. Nous **sommes** malades. 27. Ils **conduisent** une Ferrari.

Testez vos connaissances-Pasitirkinkite žinias**1.**

Nous **promenons** souvent le chien au par cet nous **nous promenons** aussi nous-mêmes. Ma femme et moi, nous **sortons** le matin. Quand il **fait** froid, nous **mettons** des vêtements chauds. Nous **appelons** notre chien et il **vient** tout de suite car il **aime** beaucoup les promenades, tous les trois nous **sommes** contents. Nous **faisons** un peu de sport pendant que notre chien **court** dans le parc. Le parc **se trouve** près du lac. Quand nous **voulons** nous reposer nous **allons** au bord du lac pour regarder les canards. Parfois, nous **passons** toute la journée dans le parc près du lac. Nous **prenons** un pique-nique avec nous et nous **mangeons** dans la nature. Nous **adorons** ce type de promenade. Le chien nous **suit** partout. Le soir nous **revenons** chez nous.

2.

Je suis une belle fille. J'ai 26 ans. Je suis mince, blonde, souriante. J'aime la lecture et la nature. Je déteste la télévision, les chiens et le football. Je veux rencontrer un jeune homme de 26-30 ans. Je peux vivre à la campagne. J'espère le mariage. Je désire avoir des enfants. J'attends la réponse rapide.

MODULE 5 Le passé composé - Būtasis kartinis laikas**Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias****1.**

1. a téléphoné. 2. avons étudié 3. est sortie 4. ai eu 5. a pris 6. avons fait 7. sommes allés 8. ont travaillé . 9. sommes allés. 10. avez fait. 11. sont arrivées. 12. est rentrée 13. a été 14 as fait. 15. nous sommes levés 16. s'est regardée 17. n'est pas répondre . 18 ai rendu 19. ai reçu 20. avons du

Testez vos connaissances - Pasitirkinkite žinias**1.**

Ce matin, mes voisins les Cassiers **sont partis** en vacances. Ils **sont allés** à la mer. A 8 heures, M. Cassiers et son fils **sont sortis** et **sont retournés** de la maison plusieurs fois avec des sacs et des valises. Mme Cassiers **est rentrée** cinq fois à la maison pour aller chercher des objets oubliés. Enfin, trois heures plus tard, toute la famille **est montée** dans la voiture et elle **est partie**. Mais pas de chance, une des valises **est tombée** de la galerie. M. Cassiers est descendu de la voiture pour la remettre sur la galerie et ils **sont repartis**. Moi je **suis resté** chez moi.

2.

1. Alors Etienne, qu'est-ce que tu **as fait** hier soir ? Je **suis allée** au cinéma avec Mélanie et après nous **avons diné** dans un restaurant, à Montmartre. 2. Anne, tu **as acheté** du lait et des œufs ? 3. Oui, j'**ai fait** les courses ce matin. 4. Yasmine et Isabelle **sont allées** à Paris ce week-end : elle **sont visité** le musée d'Orsay, elles **ont fait** des courses et elles **sont allées** en boîte, samedi soir. Elles **sont rentrées**

hier soir. 4. Mme Lilian ? Ah, je suis désolée, monsieur, Mme Lilian **est partie**. 5. Combien de temps est-ce que Michel et toi, vous **avez travaillé** en Pologne ? Deux ans. Nous **sommes rentrés** l'année dernière. 6. **Avez-vous bien passé** le temps ce week-end ? Oui, nous **sommes allés** chez nos amis à la campagne et nous **avons fait** un pique-nique près du lac. C'était formidable. Nous **nous sommes reposés** très bien. Aujourd'hui nous sommes en pleine forme.

MODULE 6

L'Imparfait - Būtasis kartinis/ dažninis laikas

Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias

1.

1. Quand nous **étions** petits, nous **allions** à l'école chaque jour. 2. Autrefois, on **écrivait** avec une plume et du papier. 3. Le samedi matin, je **regardait** toujours la télé quand j' **avais** cinq ans. Tu **finissais** toujours tout ton dîner avant de pouvoir prendre un dessert . 5. Quand elle **avait** 15 ans, Cendrillon **faisait** le ménage tous les jours. 6. Dans les années 50, les petites filles **portaient** des robes à l'école. 7. Je ne **savais** pas lire à l'âge de 3 ans . 8. Nous ne **parlions** pas français l'année dernière . 9. **Pouvez-vous** rentrer après minuit quand vous **étiez** au lycée? 10. Quand nos parents **avaient** cinq ans, le monde **était** différent.

2.

Aujourd'hui, **j'ai décidé** d'aller voir mon *ami* Jean à *l'hôpital*. Il **est tombé** malade il y a quelques jours et il **a été hospitalisé**. Avant de partir, **j'ai choisi** un livre dans ma bibliothèque: **c'était** un roman historique. Je **savait** que Jean **aimait** beaucoup ce genre de livres. Je **suis monté** dans l'autobus, et je **suis descendu** à un arrêt *tout* proche de l'hôpital, **j'ai acheté** une boîte de chocolats et je **suis entré** dans sa chambre en même temps que son amie. Je ne **suis resté** que quelques minutes pour les laisser ensemble. **J'ai donné** le livre et les chocolats et je **suis reparti**. Jean **semblait** en bonne forme.

Testez vos connaissances - Pasitirkinkite žinias

1.

Samedi matin, Marie **a ouvert** les yeux très tard. Il **faisait** très beau, c' **était** une belle journée. Elle **a sauté** de son lit, elle **a déjeuné**, elle **a fait** sa toilette, elle **a mis** ses plus jolis vêtements, et elle **est sortie**. Les rues **semblaient** calmes mais sur les trottoirs beaucoup de monde **se promenait**. Marie **se sentait** heureuse.

2.

Événements	Circonstances
Ex. Elle a regardé- regarder	Elle détestait- détester
Elle a pris- prendre	Ils paraissaient –paraître
Elle est arrivée- arriver	Il fallait- falloir
Elle a eu –avoir	Il coiffait- coiffer
Il est venu-venir	Il pouvait- pouvoir
Il a demandé- demander	
Ils ont duré –durer	
Elle a souri- sourire	
Elle est ressortie- resortir	

MODULE 7 Expression du futur - Būsimoji veiksmo reiškimas**Pratiquez vos connaissances - Panaudokite žinias****1.**

1. A Paris il pleuvra, il y aura des nuages, il y aura 12° degrés.
2. Il pleuvra à Bordeaux, à à Bourges, à Rennes, à Paris, à Strasbourg et à Lyon.
3. Les températures seront de 9°degrés au Havre, 10° à Lilles et 13° à Toulouse.
4. Il y aura du soleil à Lilles, au Havre, à Marseille.
5. Au Sud de la France les températures seront de 13° à Toulouse à 16 degrés à Marseille.
6. (plusieurs possibilités) La semaine prochaine il fera beau sur l'ensemble du pays, il y aura un peu de pluie au Nord et à l'ouest de la Lituanie .....

2.

Cette année ma famille passe ses vacances en Espagne mais l'année prochaine nous **allons passé** en Italie. Maintenant nous travaillons chez nous mais dans deux

heures nous **allons travailler** au bureau. D'habitude je sors du bureau à six heures du soir mais ce soir je **vais sortir** à cinq heures car il y a la Coupe du monde de football. Aujourd'hui ma sœur part en France et dans trois semaines elle **va partir** aux Etats -Unis.

Testez vos connaissances- Pasitirkinkite žinias

1.

1. Ils arrivent dans quelques jours.	Futur
2. Ils ne viendront pas avec nous.	Futur
3. Vous allez au cinéma ?	Présent
4. Ma mère part demain matin.	Futur
5. Mes amis sont déjà arrivés.	Passé
6. Il n'y a pas de bus je ne peux pas venir.	Présent
7. Je vais faire un beau voyage.	Futur

2.

Cette personne **sera** dynamique et **travaillera** à plein temps. Le responsable **devra** avoir entre 25 et 35 ans, il **aimera** communiquer avec les gens, il **parlera** plusieurs langues. Il **aura** le sens de l'organisation et **saura** prendre des responsabilités. Il **dirigera** un service de quinze personnes et **connaitra** bien la gestion. Il **recevra** un bon salaire.

LITERATŪRA

1. Alexander, L. G. (1994). Right Word, Wrong Word. Longman Group UK Ltd.
2. Cotton, D., Falvey, D., Kent, S. (2008). Language Leader Intermediate Course book. Pearson Education Inc.
3. McCarthy, M., O'Deal F. (2001). English Vocabulary in Use: upper-intermediate. Cambridge University Press.
4. Cotton D., Falvey D., Kent S. Language Leader. Upper Intermediate. Coursebook. Longman, 2008.
5. Cotton D., Falvey D., Kent S. Language Leader. Upper Intermediate. CD-ROM. Longman, 2008.
6. Kempton G. Language Leader. Upper intermediate. Workbook. Longman, 2008.
7. <http://www.uefap.com>
8. <http://quizlet.com>
9. www.about.com
10. Cunningham, Sarah, Peter Moor ir Frances Eales. *Cutting Edge: Elementary*. Harlow: Pearson Education Limited, 2005.
11. Evans, Virginia. *Round-up 4*. 4th ed. Harlow: Pearson Education Limited, 2003.
12. Evans, Virginia. *Round-up 5*. 2nd ed. Harlow: Pearson Education Limited, 2003.
13. Murphy, Raymond. *English Grammar in Use*. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2000.
14. Pažūsis, L., Rosinienė, G., Žemaitienė U. 2008. Anglų kalbos gramatika. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas.
15. Tuomaitė, V., Žindžiuvienė, I. 2002. English at a Glance: a Quick and Easy Reference to English Grammar, Writing, Punctuation and Presentations. Kaunas: Šviesa.